

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

สารนิพนธ์

ของ

นางสาวกนกวรรณ ตันติบุรณกุล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

มีนาคม 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๖๕๗.๐๔๑

๓๑๕๗

๓๓

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวกนกวรรณ ตันติบุรณกุล

๒๒ เม.ย. ๒๕๔๖

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

มีนาคม ๒๕๔๖

๒ ๑๕๗๓๒๙

กนกวรรณ ตันติบุรณกุล. (2546) . ปัจจัยที่มีต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ . สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ .

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี กับปัจจัยภายนอก ได้แก่ วิชาเอก อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง ปัจจัยส่วนบุคคล คือ เจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี และ ปัจจัยทางสังคม คือ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี โดยใช้แบบสอบถามที่เป็นมาตรประเมินจัดอันดับ ศึกษาจากกลุ่มนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และ ปีที่ 3 โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 195 คน และวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ดังนี้

1. พิจารณปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคม เป็นส่วนย่อย พบว่า

เมื่อพิจารณาจากปัจจัย วิชาเอก อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง ความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และ แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี มีสหสัมพันธ์พหุคูณกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน เท่ากับ .550 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี เท่ากับ 30% โดยปัจจัยที่ส่งผลทางบวก 7 ปัจจัย และ ปัจจัยที่ส่งผลทางลบมี 6 ปัจจัย โดยปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด คือ วิชาเอกการบัญชี ร้อยละ 18.16 ส่วนปัจจัยที่ส่งผลรองลงมา ได้แก่ การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี และความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ร้อยละ 13.56 และ ร้อยละ 12.78 ตามลำดับ

2. พิจารณปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคม เป็นส่วนรวม พบว่า

เมื่อพิจารณาจากปัจจัย วิชาเอก อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง เจตคติที่มีต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี มีสหสัมพันธ์พหุคูณกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน เท่ากับ .543 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี เท่ากับ 29% โดยปัจจัยที่ส่งผลทางบวก 5 ปัจจัย และ ปัจจัยที่ส่งผลทางลบมี 6 ปัจจัย โดยปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด คือ วิชาเอกการบัญชี ร้อยละ 23.57 ส่วนปัจจัยที่ส่งผลรองลงมา ได้แก่ เจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี และ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี ร้อยละ 17.23 และ ร้อยละ 17.01 ตามลำดับ

**FACTORS RELATING TO THE SELECTION IN STUDYING
ACCOUNTING OF VOCATIONAL CERTIFICATE STUDENTS IN
RATCHABURI BUSINESS ADMINISTRATION COLLEGE**

**AN ABSTRACT
BY
MISS KANOKWAN TUNTIBURANAKUL**

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University
March 2003**

Kanokwan Tuntiburanakul (2003) . *Factors Relating to the Selection in Studying Accounting of Vocational Certificate Students in Ratchaburi Business Administration College*. Master thesis, M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School , Srinakharinwirot University. Advisor : Assoc. Prof. Dr. Boonchird Pinyoanuntapong .

The purposes of this study were to determine the relationship of selection in studying accounting of vocational certificate students with external factors (major subjects, guardian's occupation, guardian's income), personal factors (attitudes towards studying accounting) and social factors (following the reference group to selection in studying accounting) factors. The instrument used was rating scale questionnaires. The sample of this study was 195 students of Ratchaburi Business Administration College studying in the second semester of the academic year 2002. Data were analyzed through the use of percentage, means, standard deviations, simple coefficient of correlation, multiple coefficient of correlation and multiple regression analysis.

The following results were obtained:

1. Considering the fundamental of personal factors and social factors :

When considered, the factors of major subjects, guardian's occupation and income, the beliefs in selecting results of studying accounting, the evaluation of selecting results of studying accounting, reference group beliefs and motivation to comply with reference groups had correlation with selection in studying accounting at .550 with statistical significance at .01. These factors effected the selection in studying accounting at 30% with 7 positive and 6 negative effects consequently. The most effective factor is Accounting Major at 18.16% and the runners up are the evaluation of selection in studying accounting at 13.56% and reference group beliefs at 12.78% respectively.

2. Considering the overview of personal factors and social factors :

When considered, the factors of major subjects, guardian's occupation and income, attitudes towards studying accounting and the reference group compliance of selection in studying accounting had correlation with selection in studying accounting at .543 with statistical significance at .01. These factors effected the selection in studying accounting at 29% with 5 positive and 6 negative effects consequently. The most effective factor is Accounting Major at 23.57% and the runners up are the attitudes towards studying accounting at 17.23% and the reference group compliance of selection in studying accounting at 17.01% respectively.

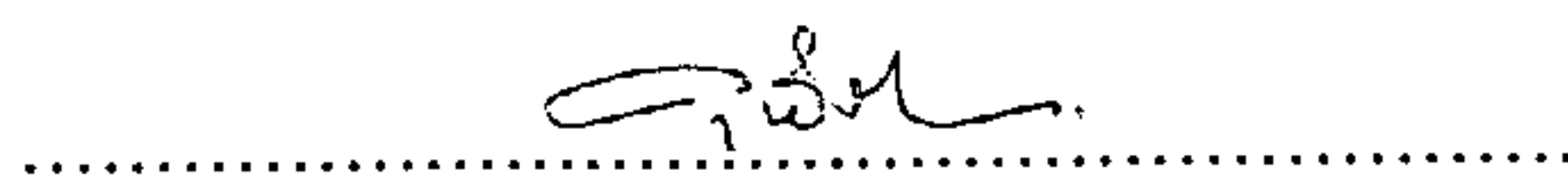
อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้
พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

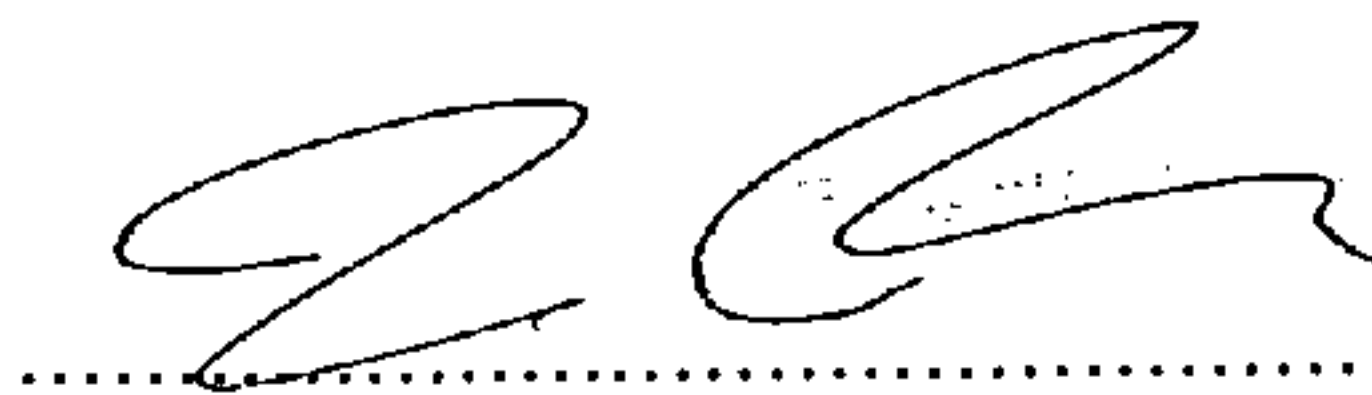
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ปิญโญอนันตพงษ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย)

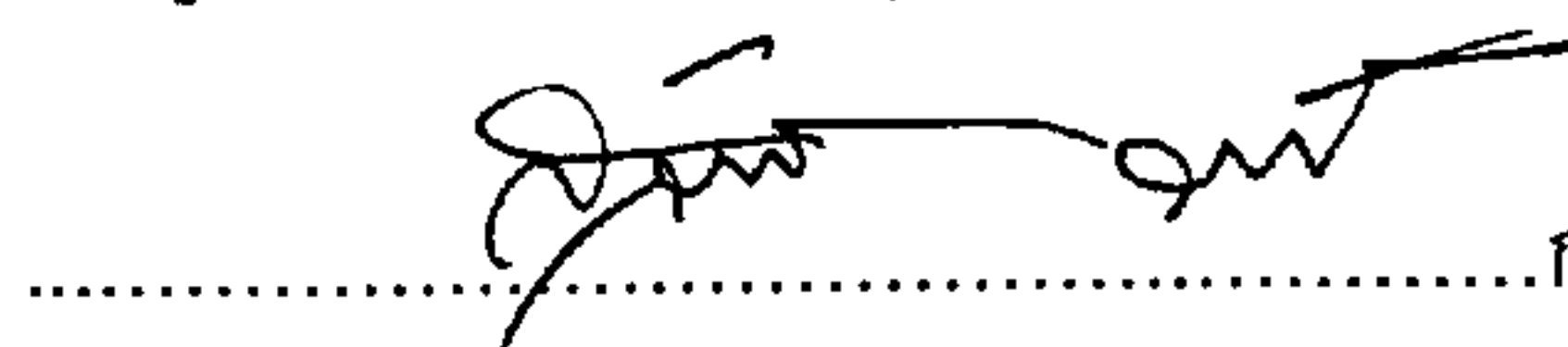
คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ปิญโญอนันตพงษ์)

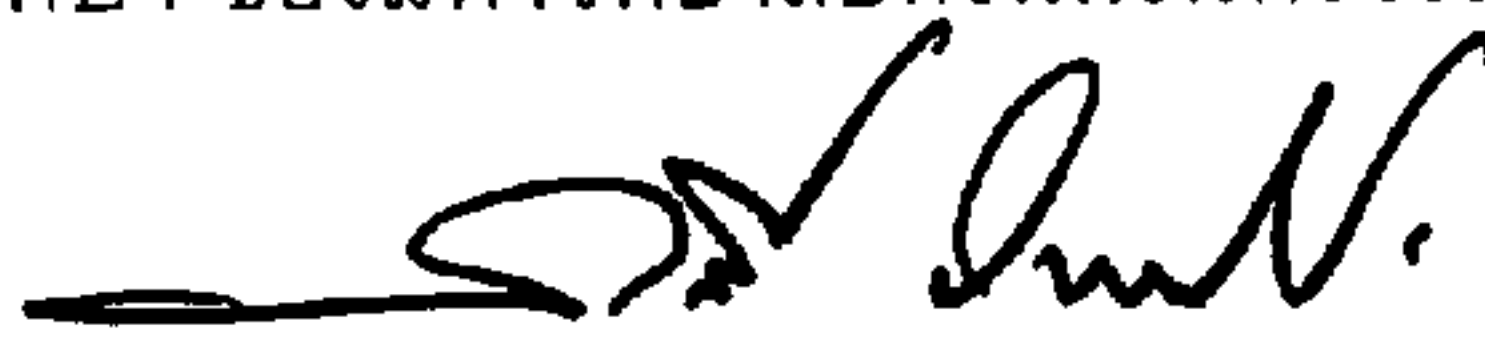

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กวี วรกวิน)

วันที่ 137 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2546

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวความคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	6
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความเป็นมา และ แนวโน้มการเรียนการสอน วิชาการบัญชี.....	7
ความเป็นมาของวิชาการบัญชี.....	7
ความสำคัญของการเรียนบัญชี.....	7
แนวโน้มการเรียนการสอนวิชาการบัญชี.....	8
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มวิชาเอกการบัญชี.....	9
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ.....	11
ทฤษฎีการเลือกอาชีพของกินซ์เบิร์ก.....	11
ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์.....	12
ทฤษฎีการเลือกอาชีพของไทด์แมนและโอฮารา.....	15
ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล.....	16
ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล.....	16
ตัวแบบการทำนายพฤติกรรมของลิสกาที่ปรับเปลี่ยน.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
งานวิจัยในประเทศ.....	28
งานวิจัยต่างประเทศ.....	32
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	35
ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย.....	35
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	35
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
5 สรุปผลอภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	55
ความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการการศึกษาค้นคว้า.....	55
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	57
อภิปรายผล.....	58
ข้อเสนอแนะ.....	60
บรรณานุกรม.....	61
ภาคผนวก.....	65
ภาคผนวก ก.....	66
ภาคผนวก ข.....	69
ภาคผนวก ค.....	72
ภาคผนวก ง.....	79
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	85

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนจำแนกตามวิชาเอก.....	35
2	เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามปัจจัยต่าง ๆ ที่มีต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี.....	39
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยภายนอก.....	46
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และ การเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ	47
5	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ภายในปัจจัยภายนอก ของการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี	48
6	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างปัจจัยภายนอก ปัจจัยส่วนบุคคล และ ปัจจัยทางสังคมที่มีต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ.....	49
7	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยภายนอก ปัจจัยส่วนบุคคล และ ปัจจัยทางสังคมที่มีต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ.....	51
8	ค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์และค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลของปัจจัยภายนอก ปัจจัยส่วนบุคคล (ความเชื่อและการประเมินผลการกระทำ) และ ปัจจัยทางสังคม (ความเชื่อและแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง) กับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ	52
9	ค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์และค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลของปัจจัยภายนอก ปัจจัยส่วนบุคคล (เจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี) และ ปัจจัยทางสังคม (การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง) กับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ	53
10	แสดงความถี่ของความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ.....	67
11	แสดงความถี่ของกลุ่มอ้างอิงเด่นชัดเกี่ยวกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ.....	68
12	แสดงค่าความเที่ยงตรง (IOC) ของแบบสอบถามรายข้อ.....	70
13	แสดงค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามและค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามรายด้าน และ โดยรวม.....	71

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวความคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	6
2 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของไอเซน และ ฟิชไบน์.....	19
3 แสดงตัวแบบการทำนายพฤติกรรมของลิสกา.....	27
4 แผนผังแสดงขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	38

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งเป็นผลให้มนุษย์จะหยุดอยู่กับที่ไม่ได้ จำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองเพื่อก้าวไปให้ทันโลกที่เปลี่ยนแปลง การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยให้มนุษย์มีการพัฒนาและสามารถนำการพัฒนาที่นำมาปรับใช้กับด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง อย่างสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้งสร้างคุณสมบัติความเป็นมนุษย์ที่มีปัญญา มีคุณธรรม และมีความสามารถพื้นฐาน หรือศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองและสังคม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ และเป็นกำลังสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างมีคุณภาพ การจัดการศึกษาอย่างหลากหลายรูปแบบและวิธีการ เพื่อให้บุคคลสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเหมาะสม (ยาใจ อินทวิชัย. 2537: 2)

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนหรือทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ มีคุณลักษณะที่เหมาะสมและมีความสามารถในการประกอบอาชีพตรงตามความต้องการ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2530 : บทนำ) ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของคน ในด้านคุณสมบัติการเป็นมนุษย์ที่มีปัญญา มีคุณธรรม และเป็นกำลังสำคัญสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต เพื่อให้การศึกษาสามารถพัฒนาคุณลักษณะของประชากรของประเทศได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพจึงควรจัดการศึกษาอย่างกว้างขวางและเป็นธรรม มีความหลากหลายในรูปแบบและเนื้อหาและวิธีการ เพื่อให้แต่ละบุคคลสามารถใช้โอกาสที่มีอยู่เลือกเรียนตามความถนัด ความสามารถ ความต้องการ และความสนใจ เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองได้เหมาะสม (อุไรวรรณ โพธิเวชเทวัญ. 2539 : 1) ซึ่งการศึกษาเพื่อพัฒนาชาติบ้านเมืองนั้น เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม นำไปสู่การดำเนินชีวิตที่ดี และมีประสิทธิภาพ พัฒนาคนให้สามารถจัดการและประกอบอาชีพได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ หากองค์กรประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่เหมาะสม ขาดคุณภาพ การจัดการศึกษาล้มเหลว ย่อมส่งผลให้ผลิตผลทางการศึกษาไม่ดี ประชากรขาดคุณภาพตามไปด้วย (จิตสุภา สวนประเสริฐ. 2543 : 1)

การจัดการศึกษาทางสายอาชีพเป็นรูปแบบหนึ่งของทางเลือกในการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคลในด้านความรู้และทักษะที่เฉพาะของอาชีพนั้น ๆ มีวัตถุประสงค์มุ่งที่จะให้นักเรียนสามารถนำ ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ การฝึกฝน ไปประกอบอาชีพได้ตามความต้องการ ความสนใจ ความถนัด ความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้มีประสิทธิผลมากที่สุด พร้อมกับการประกอบอาชีพอย่างมีจรรยาบรรณในวิชาชีพของตน

การประกอบวิชาชีพ ผู้ที่ประกอบวิชาชีพจำเป็นจะต้องมีทั้งความรู้ขั้นสูง พร้อมกับการมีจิตสำนึกในด้านจรรยาบรรณในการทำงานของตน โดยมุ่งที่จะนำความรู้ ความเข้าใจนั้นไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ โดยมีหลักหรือหัวใจที่สำคัญในการประกอบอาชีพ 3 ประการ คือ 1) ความมีประสิทธิภาพ คือ การปฏิบัติวิชาชีพอย่างได้ผลดี ประหยัด ปลอดภัยเสียประโยชน์น้อยที่สุด 2) มีความเที่ยงธรรม คือ การปฏิบัติวิชาชีพอย่างซื่อตรง ซื่อสัตย์ สุจริตใจ และยุติธรรมต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง 3) มีศักดิ์ศรี คือ การปฏิบัติวิชาชีพ และดำเนินชีวิตอย่างรักษาเกียรติ ไม่ประพฤติดนินให้เป็นที่ยึดความเชื่อถือในวิชาชีพของตนเอง (สมพงษ์ จิตจรัสอำพันธ์. 2540:1)

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของกรมอาชีวศึกษาก็เป็นหลักสูตรหนึ่งทางสายอาชีพ ที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้าน และเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพ และโอกาส

ของผู้เรียน ซึ่งในปัจจุบันมีผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะประเภทวิชาพาณิชยกรรม แบ่งเป็น 4 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาพาณิชยกรรม/สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ และ สาขาวิชาธุรกิจหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์

โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจได้เปิดการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม ใน 3 วิชาเอก คือ วิชาเอกการบัญชี วิชาเอกการขาย และวิชาเอกคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพนั้น ในช่วงชั้นปีที่ 1 จะเป็นการเรียนวิชาพื้นฐานทั่วไป ส่วนในระดับชั้นปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 3 ของหลักสูตรจึงเป็นการเรียนในหมวดวิชาชีพตามที่นักเรียนเลือกเรียน

จากการสัมภาษณ์นักเรียน พบว่า นักเรียนมีเหตุผลในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีที่หลากหลาย และจากประสบการณ์ของผู้วิจัยที่ผ่านมา พบปัญหาว่า นักเรียนส่วนหนึ่งที่เลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีนั้น เมื่อเริ่มเรียนวิชาทางการบัญชีแล้วจึงพบว่าตนเองไม่ชอบในวิชาการบัญชี หรือไม่มีความถนัดในวิชาการบัญชี ที่ตนเองเลือกเรียน มีผลทำให้เรียนได้เกรดไม่ดี หรือ สอบตกในวิชาการบัญชีซึ่งเป็นวิชาเอกที่ตนเองเลือกเรียน อันเป็นผลให้เกิดปัญหาเรียนจบช้า และมีความท้อแท้ขาดความสนใจในการเรียน

การตัดสินใจเลือกแผนการเรียนใด แผนการเรียนที่ไม่ตรงกับความสามารถ ความสนใจและความถนัดของตนเอง จะทำให้เกิดปัญหาตามมา คือ เกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจบทเรียน การตกชั้น การออกกลางคัน การเปลี่ยนแผนการเรียน และการเกิดความล้มเหลวในการประกอบอาชีพ การสอนซ่อมเสริมในรายวิชามาก (ตรุณี สมบัติเจริญ. 2524 : 3) อีกทั้งเป็นผลให้เกิดการสูญเปล่าทางการศึกษา เศรษฐกิจและเวลา ทำให้บุคคลเสียกำลังใจ อันจะก่อให้เกิดความคับข้องใจและการขัดแย้งในชีวิตกลายเป็นบุคคลที่ปราศจากความสุข เป็นการบั่นทอนความเจริญก้าวหน้า และเป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศด้วย (สมบัติ สุขสมบูรณ์. 2540 : 3 ; อ้างอิงจาก ยินดี เจริญศรี. 2524 : 2)

การเลือกแผนการเรียนหรือเลือกอาชีพของนักเรียนจำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ หลายด้าน และองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ “ความสนใจ” เพราะความสนใจเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่จะกระตุ้นให้บุคคลกระทำในสิ่งที่สนองความต้องการของตนเองมีแนวโน้มเอียงที่บุคคลจะเลือกกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เขาชอบมากกว่าสิ่งอื่น ๆ การที่บุคคลได้ทำงานที่ตนเองชอบ หรือ มีความสนใจจะช่วยให้บุคคลนั้นเกิดความพึงพอใจ (วัชร ทรัพย์มี . 2523 :15)

การเลือกเรียนสาขาวิชาเอกของนักเรียนแต่ละคนอาจมีเหตุผลมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องแตกต่างกัน เช่น ความสนใจ รักในวิชาชีพธุรกิจ ต้องการมีความรู้ด้านวิชาชีพบัญชี เพื่อนำไปประกอบอาชีพทางด้านธุรกิจ ต้องการได้รับใบประกาศนียบัตรเพื่อเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไป เพื่อเป็นที่ยอมรับของสังคม ความต้องการหางานทำเพื่อยกฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น ปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวอาจส่งผลต่อเจตคติและการเลือกเรียนของนักเรียนซึ่งมีทั้งผลดีและผลเสีย

จากสาเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนวิชาด้านการบัญชีจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรการสอนวิชาการบัญชีให้มีคุณภาพเหมาะสมกับนักเรียน และเป็นข้อมูลแก่ฝ่ายแนะแนวในการให้คำปรึกษาในการเลือกเรียนสาขาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ด้วย

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า คือ

1. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ โดยมีปัจจัยที่ศึกษา ดังนี้
 - 1.1 ปัจจัยภายนอก ได้แก่ วิชาเอก อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง
 - 1.2 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี ซึ่งประกอบด้วย
 - 1.2.1 ความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี
 - 1.2.2 การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี
 - 1.3 ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี ซึ่งประกอบด้วย
 - 1.3.1 ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง
 - 1.3.2 แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง
2. เพื่อหาคำแนะนำนักความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร และ อาจารย์ผู้สอนในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาการบัญชีให้มีคุณภาพเหมาะสมกับนักเรียนยิ่งขึ้น และเป็นข้อมูลแก่ฝ่ายแนะแนวในการให้คำปรึกษาในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1

ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ จำนวนทั้งหมด 397 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2537: 40) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวน 195 คน แบ่งขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ มีดังนี้

- 2.1.1 ปัจจัยภายนอก ได้แก่ วิชาเอก อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง
- 2.1.2 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี ซึ่งประกอบด้วย
 - 2.1.2.1 ความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี
 - 2.1.2.2 การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี

2.1.3 ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี ซึ่งประกอบด้วย

2.1.3.1 ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง

2.1.3.2 แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียน

หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลส่งผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ ซึ่งประกอบด้วย

1.1 ปัจจัยภายนอก

ได้แก่ วิชาเอก อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง

1.1.1 วิชาเอก

หมายถึง กลุ่มวิชาหลักที่นักเรียนเลือกศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และ ปีที่ 3 ได้แก่

1.1.1.1 วิชาเอกการบัญชี

1.1.1.2 วิชาเอกการขาย

1.1.1.3 วิชาเอกคอมพิวเตอร์

1.1.2 อาชีพของผู้ปกครอง

หมายถึง ประเภทหรือลักษณะงานที่ใช้ในการประกอบอาชีพทำให้เกิดรายได้ประจำของผู้ปกครอง ได้แก่

1.1.2.1 ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ

1.1.2.2 ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ

1.1.2.3 รับจ้างทั่วไป

1.1.2.4 เกษตรกร

1.1.2.5 อื่น ๆ

1.1.3 รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง

หมายถึง รายได้ของผู้ให้การอุปการะอบรมเลี้ยงดูนักเรียน ได้แก่

1.1.3.1 ต่ำกว่า 6,000 บาท

1.1.3.2 6,000 – 8,000 บาท

1.1.3.3 8,001 – 10,000 บาท

1.1.3.4 10,001 – 12,000 บาท

1.1.3.5 สูงกว่า 12,000 บาท

1.2 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

เจตคติต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี ซึ่งหมายถึง ความรู้สึกของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่แสดงออกมาทั้งทางบวกและทางลบ ในลักษณะเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ในการเลือกเรียนวิชา

เอกการบัญชี ด้วยการหาผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี กับการประเมินผลของการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี คะแนนของผลคูณทั้งหมดเมื่อรวมกันเป็นคะแนนเจตคติที่วัดทางอ้อม

1.2.1 ความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนที่พิจารณาถึงผลที่จะเกิดจากการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี บนพื้นฐานความเข้าใจและสิ่งแวดล้อมของนักเรียน

1.2.2 การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี หมายถึง นักเรียนให้คุณค่าของผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี

1.3 ปัจจัยทางสังคม ได้แก่

การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี ซึ่งหมายถึง ความเป็นไปได้ ความรับรู้ของนักเรียนว่าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญต่อนักเรียน ที่คาดหวังให้เลือกเรียนมากน้อยเพียงใด ด้วยการหาผลรวมของผลคูณระหว่าง ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง กับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเด่นชัด เมื่อนำผลคูณมารวมกันจะเป็นการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่วัดทางอ้อม

1.3.1 ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง หมายถึง การรับรู้ ความคาดหวัง ของบุคคลที่แวดล้อมนักเรียน ซึ่งนักเรียนจะพิจารณาว่าบุคคลเหล่านั้นคิดว่าเขาควรกระทำหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้น

1.3.2 แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง หมายถึง การประเมินตนเองว่าจะกระทำตามหรือไม่กระทำตามบุคคลใกล้ชิดที่เขาให้ความสำคัญ

2. การเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี

หมายถึง ความตั้งใจในการตัดสินใจเรียนวิชาเอกการบัญชี และคาดหวังที่จะประกอบอาชีพเกี่ยวเนื่องกับการบัญชี

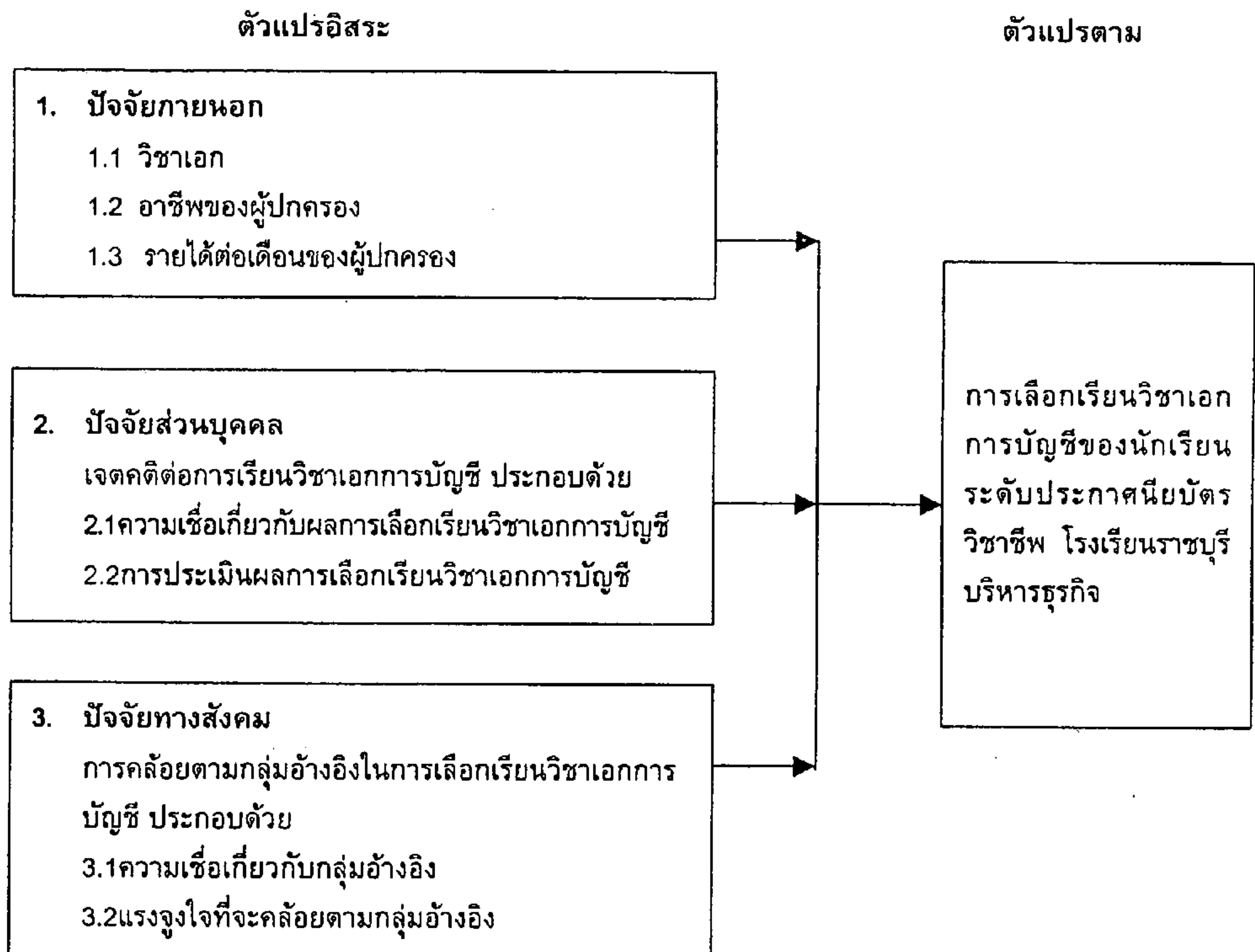
3. โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน ซึ่งจัดการเรียนการสอน ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

4. นักเรียน

หมายถึง ผู้ที่กำลังเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 3 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ของ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

กรอบแนวความคิดในการศึกษาค้นคว้า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวความคิดในการศึกษาค้นคว้า

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยภายนอก (วิชาเอก อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง) มีความสัมพันธ์ ต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ
2. ปัจจัยส่วนบุคคล (เจตคติต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี ความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี และ การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี) มีความสัมพันธ์ ต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ
3. ปัจจัยทางสังคม (การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และ แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง) มีความสัมพันธ์ ต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. ความเป็นมา และ แนวโน้มการเรียนการสอน วิชาการบัญชี
 - 1.1 ความเป็นมาของวิชาการบัญชี
 - 1.2 ความสำคัญของการเรียนบัญชี
 - 1.3 แนวโน้มการเรียนการสอนวิชาการบัญชี
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มวิชาเอกการบัญชี
3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ
 - 3.1 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของกินซ์เบิร์ก
 - 3.2 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์
 - 3.3 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของไทด์แมน และโอฮารา
 - 3.4 ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล
4. ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล
5. ตัวแบบการทำนายพฤติกรรมของลิสกาที่ปรับเปลี่ยน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความเป็นมา และ แนวโน้มการเรียนการสอน วิชาการบัญชี

1.1 ความเป็นมาของวิชาการบัญชี

การทำธุรกิจไม่ว่าขนาดใหญ่-เล็ก หรือแม้แต่ธุรกิจส่วนตัว สิ่งหนึ่งที่ขาดมิได้ก็คือ “การบัญชี” ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่า “ทุน” และ “การบริหาร” ธุรกิจใดที่มีเงินทุนสมบูรณ์มีผู้บริหารซื่อสัตย์สุจริต สามารถ และมีระบบบัญชีรัดกุม ธุรกิจแห่งนั้นย่อมมีโอกาสประสบความสำเร็จเจริญเติบโตได้ดี

ระบบบัญชีเริ่มมีการเรียนรู้เฉพาะด้านหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อ พ.ศ. 2475 โดยเปิดสอนครั้งแรกที่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งวิชาการบัญชีมีหลักสูตร 5 ปี ผู้สำเร็จหลักสูตรจะได้รับประกาศนียบัตรทางการบัญชีชั้นสูง ซึ่งเทียบเท่ากับปริญญาโท ในช่วงแรกของการเปิดสอนวิชาการบัญชียังไม่เป็นที่นิยม จึงมีผู้เลือกเรียนน้อย จนเมื่อบ้านเมืองได้พัฒนาก้าวหน้าขึ้น ธุรกิจต่าง ๆ ต้องขยายตัวตามไปด้วย การติดต่อค้าขายระหว่างประเทศ ก็ย่อมเพิ่มขึ้นการประกอบธุรกิจต่าง ๆ จำเป็นต้องพึ่งวิชาบัญชี อย่างที่เห็นกันอยู่ทุกวันนี้ วิชาบัญชีมีความสำคัญไม่เฉพาะในวงการธุรกิจเท่านั้น แม้ในวงราชการ พวกนักบัญชีก็เข้าไปมีบทบาท โดยได้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารทั่วทุกกระทรวง ทบวง กรม หลังจากมีพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2482 ออกมาบังคับใช้ โดยกำหนดประเภทธุรกิจต่าง ๆ ให้ทำบัญชีตาม พ.ร.บ. การบัญชีดังกล่าว ที่เรียกภาษาดูแลว่า “บัญชี 5 เล่ม” ความสำคัญของการบัญชีก็เริ่มมีคนเห็นกันมากขึ้น แต่ในระยะแรกเริ่ม ธุรกิจต่าง ๆ ที่ถูกกำหนดให้ทำบัญชีตามกฎหมายที่ออกใหม่ ต้องประสบความยุ่งยาก เพราะคนที่ทำบัญชีระบบใหม่มีจำนวนน้อย แต่ปัญหาก็คลายลง เมื่อมีผู้สำเร็จวิชาชีพนับช้ออกมารับจ้างทำเพิ่มมากขึ้น (บุญชู โรจนเสถียร . 2541)

1.2 ความสำคัญของการเรียนบัญชี

การศึกษาวิชาการบัญชีให้อะไรกับนักเรียนบ้าง และอะไรที่จะทำให้นักบัญชีต่างจากผู้ที่ทำบัญชีได้ สิ่งแรกที่ชัดเจนที่สุดคงเป็น ความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี และความสามารถในการ

วิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชี เช่น การวิเคราะห์ต้นทุนค่าคงเหลือซึ่งมีอยู่หลายวิธี การที่กิจการหนึ่ง ๆ จะเลือกใช้วิธีใดนั้นย่อมต้องใช้ความรู้ทางบัญชีช่วยให้สามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการวิเคราะห์งบการเงิน เช่น ในการศึกษาการดำเนินงานของกิจการ เพื่อให้ทราบถึงความอยู่รอดของกิจการนั้น ผู้ที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการบัญชีเพียงขั้นต้นอาจจะศึกษายอดขายในงบกำไรขาดทุน แต่ความจริงนั้นผู้ที่ศึกษาวิชาบัญชีย่อมเข้าใจว่าการขายมิได้ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของรายได้เสมอ และในการศึกษาความอยู่รอดของกิจการนั้น งบกระแสเงินสดมีบทบาทอย่างมากเพราะจะแสดงถึงความสามารถในการสร้างรายได้ของกิจการ

สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่ง ก็คือ จรรยาบรรณของวิชาชีพนักบัญชีในการเข้าเรียนแต่ละครั้งนักเรียนบัญชีมิใช่จะได้รับความรู้ในการทำบัญชีเท่านั้นแต่จะได้รับการปลูกฝังจิตสำนึกเกี่ยวกับจรรยาบรรณ การศึกษาวิชาบัญชียังสามารถช่วยกิจการประหยัดค่าปรับภาษีที่เกิดจากการทำบัญชีผิดอีกด้วย ถ้าผู้มีความรู้ไม่เพียงพอเป็นผู้ทำบัญชีข้อผิดพลาดย่อมเกิดขึ้นได้ง่าย และบางครั้งก็อาจส่งผลให้กิจการเสียหายเป็นทรัพย์สินจำนวนมาก ซึ่งผลดีของการศึกษาวิชาบัญชีจะเกิดขึ้นทั้งต่อตัวนักเรียนเองและผู้ที่เกี่ยวข้องเมื่อเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ของวิชาบัญชี

การเรียนการสอนวิชาบัญชีที่อาจารย์ผู้สอนควรสอดแทรกเนื้อหาความสำคัญของพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 ให้ผู้เรียนได้ทราบและชี้ให้เห็นความสำคัญของวิชาชีพบัญชีซึ่งนับวันอาชีพนักบัญชีจะสำคัญและเป็นที่ต้องการของกิจการองค์กรธุรกิจต่าง ๆ นักเรียนจึงควรเลือกศึกษาวิชาการบัญชี เพราะคาดว่าจะมีงานรองรับเมื่อจบการศึกษามากกว่าในยุคสมัยก่อน (ดุชนิ นิลายน . 2544)

1.3 แนวโน้มการเรียนการสอนวิชาการบัญชี

การให้ความรู้ในการศึกษาแขนงวิชาการบัญชีหลักสูตรการเรียนนั้นควรมุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติจริงมิใช่เรียนแต่ภาคทฤษฎี เมื่อเริ่มต้นการศึกษาวិชาการบัญชี จะต้องศึกษาพื้นฐานทฤษฎีให้เข้าใจ โดยเฉพาะสมการทางการบัญชี ที่ว่า สินทรัพย์ = หนี้สิน + ทุน

จากอดีตจนถึงปัจจุบัน การศึกษาวิชาการบัญชีไม่ว่าระบบมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นระดับอุดมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย หรือ ระบบ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มักจะมุ่งสอนทฤษฎี กฎเกณฑ์วิธีการเกี่ยวกับวิชาการบัญชี แต่มิได้มุ่งสอนปฏิบัติจริง ฉะนั้นเมื่อผู้เรียนบัญชีศึกษาจบหลักสูตรไปทำงานก็จะทำไม่ได้ เพราะไม่เคยเห็นของจริงในขณะศึกษาอยู่ วิธีให้ผู้เรียนสามารถทำงานได้ง่ายขึ้นก็คือ การเข้าศึกษาวิธีปฏิบัติโดยการดูงานและฝึกปฏิบัติตามองค์กรต่าง ๆ ทั้งทางราชการ เอกชน รัฐวิสาหกิจ และรัฐบาล ซึ่งแตกต่างกันมากในวิธีการและเอกสารที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (ดุชนิ นิลายน . 2544)

ผู้เรียนบัญชีส่วนใหญ่เมื่อจบการศึกษา ก็ต้องการเป็นนักบัญชีในการประกอบวิชาชีพด้านการบัญชี ซึ่งนักบัญชียุคใหม่จะต้องมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้พื้นฐานด้านการบัญชีและเข้าใจระบบงานบัญชีอย่างดี
2. มีความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีสารสนเทศ และสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือใน การทำงานบัญชีได้อย่างดี
3. มีความเข้าใจในงานด้านอื่น ๆ ของกิจการเพื่อให้สามารถเข้าใจความต้องการของฝ่ายอื่น ๆ และผู้บริหารที่มีต่อข้อมูลและสารสนเทศทางการบัญชี
4. มีความสามารถในการแปลความหมายของข้อมูลทางบัญชีได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
5. รู้จักการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศทางการบัญชีที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ สามารถสร้างตัวบ่งชี้ต่าง ๆ ที่สรุปสาระสำคัญจากข้อมูลทางการบัญชีเพื่อแสดงภาพที่แท้จริงของกิจการ
6. สามารถเลือกและสร้างรูปแบบการนำเสนอสารสนเทศที่เหมาะสม

7. มีความสามารถในการค้นคว้า สามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงในโลกธุรกิจและตลาดการเงิน รวมทั้งมาตรฐานการบัญชีใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

8. มีความตั้งใจ ใฝ่รู้และกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ใหม่ด้วยตนเอง

9. มีความเป็นอิสระในการทำงานมากขึ้น

10. มีจิตสำนึกและจรรยาบรรณของวิชาชีพการบัญชีและการสอบบัญชี

จากคุณสมบัติของนักบัญชีดังกล่าวข้างต้นจำเป็นที่การเรียนการสอนวิชาการบัญชีต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องซึ่งมีแนวทางการจัดการศึกษาดังนี้

การเรียนการสอนในวิชาทางการบัญชี จะต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาบูรณาการลงในแต่ละรายวิชาเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและคุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการดำเนินงานในแต่ละเรื่องนั้น ๆ กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องสามารถเห็นและสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงานบัญชีตามปกติได้ ตลอดถึงการใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนี้ นักบัญชีต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการบัญชีเป็นอย่างดี แต่อาจไม่ต้องใช้เวลาในการทำบัญชี เนื่องจากสามารถเลือกระบบด้วยคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมมาใช้ในการทำงานได้

กระบวนการเรียนการสอนต้องเน้นให้ผู้เรียนรู้จักการค้นคว้าและการเรียนรู้ด้วยตนเองเนื่องจากเนื้อหาความรู้ที่เรียนในขณะที่อยู่ในสถานบันการศึกษาจะล้าสมัยได้เร็ว โดยเฉพาะส่วนที่มีใช้เป็นหลักการพื้นฐาน นักบัญชีต้องติดตามสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เนื่องจากจะต้องมีมาตรฐานใหม่ ๆ และวิธีการทางการบัญชีที่จะต้องเกิดขึ้นเพื่อตอบสนองกับนวัตกรรมทางการเงินและการดำเนินธุรกิจแบบใหม่ นอกจากนี้ ยังต้องสามารถนำมาปรับเพื่อพัฒนาการทำงานของตน ดังนั้นการเรียนการสอนจึงต้องเปลี่ยนจากกระบวนการให้รู้และจำ มาเป็นกระบวนการที่สอนและฝึกทักษะให้สามารถแสวงหาข้อมูลและความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเอง รวมทั้งเป็นกระบวนการที่ให้อำนาจคิด หาเหตุผล วิเคราะห์ความสมเหตุสมผลของทฤษฎีและวิธีปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองอันเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการทำงานต่อไป

การเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาจะมีความจำเป็นมากขึ้น ประโยชน์ของการใช้กรณีศึกษาที่สำคัญ 2 ประการ คือ การใช้กรณีศึกษาจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถฝึกการคิด หาเหตุผล ตัดสินใจ วิเคราะห์ นำเสนอ และพัฒนารูปแบบการนำเสนอในสถานการณ์จริง เป็นการเพิ่มโอกาสในการประยุกต์ความรู้เชิงทฤษฎีกับการทำงานในสถานการณ์จริง และได้เห็นภาพความเป็นจริงนอกห้องเรียน อีกประการหนึ่งที่สำคัญมาก คือการใช้กรณีศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเรื่องของจิตสำนึกและจรรยาบรรณความรับผิดชอบของนักบัญชี ซึ่งไม่อาจสร้างขึ้นได้ด้วยการอธิบายคำว่าจรรยาบรรณ จิตสำนึกและความรับผิดชอบ (สุชาติ กิระนันท์ . 2541)

การเรียนการสอนวิชาบัญชีที่อาจารย์ผู้สอนควรสอดแทรกเนื้อหาความสำคัญของพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 ให้ผู้เรียนได้ทราบและชี้ให้เห็นความสำคัญของวิชาชีพบัญชีซึ่งนักบัญชีจะสำคัญและเป็นที่ต้องการของกิจการองค์กรธุรกิจต่าง ๆ นักเรียนจึงควรเลือกศึกษาวิชาการบัญชี เพราะคาดว่าจะมีงานรองรับเมื่อจบการศึกษามากกว่าในยุคสมัยก่อน

2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มวิชาเอกการบัญชี

จุดประสงค์ของหลักสูตร มีดังนี้

1. เพื่อให้มีความสามารถ ประสพการณ์ทางธุรกิจ และความรู้ในการประกอบอาชีพ การบัญชี ทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อให้มีความสามารถ ประสพการณ์และความรู้ในการประกอบอาชีพส่วนตัว กลุ่มวิชาการบัญชี

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อให้มีโอกาเลือกงานอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถ เจตคติ และความรู้ของตนเอง
 4. เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เจตคติ กิจนิสัยการทำงานที่ดี มีความคิดสร้างสรรค์สามารถสร้างงาน และพัฒนางานอาชีพธุรกิจ และอาชีพส่วนตัวได้เสมอ
 5. เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพที่ดี มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ทั้งทางกายและจิตใจ
 6. ให้เกิดความเข้าใจในปัญหา เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศและโลกปัจจุบัน มีความสำนึกในความเป็นไทย ดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
- โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

1. หมวดวิชาพื้นฐาน	30	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ (ไม่น้อยกว่า)	69	หน่วยกิต

2.1 วิชาชีพพื้นฐาน (16 หน่วยกิต)

รหัส	รายวิชา	ท- ป- น
22002001	ภาษาไทยธุรกิจ	1 - 2 - 2
22002002	ธุรกิจทั่วไป	2 - 0 - 2
22002003	การบัญชี 1	2 - 3 - 3
22002004	การขาย	1 - 2 - 2
22002005	พิมพ์ดีดไทยเบื้องต้น	1 - 4 - 3
22002006	พิมพ์ดีดอังกฤษเบื้องต้น	1 - 3 - 2
22002007	คอมพิวเตอร์เบื้องต้น	1 - 2 - 2
รวม		9 - 16-16

2.2 วิชาชีพเฉพาะ (17 หน่วยกิต)

รหัส	รายวิชา	ท- ป- น
22012001	เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค	2 - 0 - 2
22012002	กฎหมายธุรกิจ	2 - 0 - 2
22012003	การบัญชี 2	2 - 3 - 3
22012004	เทคนิคการขาย	1 - 2 - 2
22012005	พิมพ์ดีดไทยขั้นพัฒนา	1 - 3 - 2
22012006	พิมพ์ดีดอังกฤษขั้นพัฒนา	1 - 3 - 2
22012007	การใช้เครื่องใช้สำนักงาน	1 - 2 - 2
22012008	โปรแกรมการประมวลผลคำ 1	1 - 2 - 2
รวม		11-15-17

2.3 วิชาชีพเลือก (กลุ่มวิชาการบัญชี) ไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต

รหัส	รายวิชา	ท- ป- น
22012101	การบัญชีตัวเงินและเช็ค	2 - 2 - 3
22012102	ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	2 - 2 - 3
22012103	การบัญชีห้างหุ้นส่วน	2 - 3 - 3
22012104	การบัญชีเกี่ยวกับภาษี	2 - 2 - 3
22012105	การบัญชีบริษัทจำกัด	2 - 3 - 3

22012106	ระบบใบสำคัญจ่ายและบัญชีสินค้า	2 – 2 – 3
22012107	การบัญชีกิจการอุตสาหกรรม	2 – 2 – 3
22012108	ความรู้เกี่ยวกับบัญชีธนาคาร	1 – 3 – 2
22012109	การบัญชีเช่าซื้อและซื้อขายผ่อนชำระ	2 – 2 – 3
22012110	การบัญชีฝากขายและบัญชีร่วมค้า	2 – 3 – 3
22012111	กระบวนการจัดทำบัญชี	1 – 6 – 3
22012112	การพัฒนาตนเข้าสู่อาชีพ	1 – 2 – 2

2.4 ฝึกงานโครงการ/โครงการวิชาชีพ (4 หน่วยกิต)

3. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	15	หน่วยกิต
4. กิจกรรม	(2 คาบ)	—	หน่วยกิต
รวมไม่น้อยกว่า		<u>114</u>	หน่วยกิต

3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ

3.1 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของกินช์เบอร์ก

กินช์เบอร์ก (อรุณศรี อักษรศรี . 2544 : 23-24 ; อ้างอิงจาก Ginzberg. 1974) กล่าวว่า ถึงการเลือกอาชีพว่าเป็นกระบวนการตั้งแต่เกิดจนตายไม่ใช้การตัดสินใจเพียงครั้งเดียวแต่เป็นการตัดสินใจเป็นสิ่งสำคัญติดต่อกันไปแต่ละขั้นของกระบวนการมาความสำคัญต่อพัฒนาการของอายุของแต่ละบุคคลซึ่งเวลาเหล่านี้จะไม่หวนกลับไปอีก

กินช์เบอร์ก แบ่งช่วงการเลือกอาชีพของบุคคลเป็น 3 ระยะ คือ

1. ระยะคิดฝัน (Fantasy Period) อายุตั้งแต่ 1 – 10 ปี เริ่มนึกถึงการเลือกอาชีพในการสร้างจินตนาการไว้ว่าโตขึ้นจะเป็นอะไรในระยนี้เด็กไม่มีความสามารถในการประเมินขีดความสามารถของตนหรือรู้โอกาสในการทำงานและข้อจำกัดของตนอย่างแท้จริงเขาจะดูสังคมที่เขาอยู่

2. ระยะทดลองทำงาน (Tentative Period) อายุตั้งแต่ 11 – 17 ปี การเลือกอาชีพในระยะนี้แสดงถึงความรู้สึกนึกคิดของบุคคลเกี่ยวกับปัญหาการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคต คำนึงถึงอนาคตมากกว่าปัจจุบัน ระยะนี้ยังเป็นการเลือกที่ยืดหยุ่นประกอบเกี่ยวกับตนเองอยู่ เช่น คำนึงถึงความสนใจ ความสามารถ ค่านิยมของตนเอง ช่วงนี้อาจแบ่งเป็น 4 ระยะ คือ

2.1 ระยะยึดความสนใจตนเอง (Interest Stage) เด็กอายุ 11 – 12 ปี จะเลือกอาชีพตามความสนใจ ซึ่งส่วนมากจะสัมพันธ์กับความสามารถระยะต้น

2.2 ระยะคำนึงถึงความสามารถ (Capacity Stage) เด็กอายุ 13 – 14 ปี จะเลือกอาชีพที่อาศัยความสามารถเพียงอย่างเดียวอาจผิดพลาดได้

2.3 คำนึงถึงค่านิยมของตัวเอง (Value Stage) เด็กอายุหลัง 15 – 16 ปี จะเริ่มรู้ถึงค่านิยมและสังเกตว่าอะไรเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับเขา สิ่งที่เขาต้องการ คือ เกียรติยศ โอกาสในการแสดงความคิดเห็น สร้างสรรค์ ค่านิยมเหล่านี้มีความสำคัญกับการเลือกอาชีพของเขา

2.4 ระยะหัวเลี้ยวหัวต่อ (Transition Stage) เด็กอายุ 17 ปี จะเริ่มรู้จักพัฒนาจากข้อเท็จจริงและตัดสินใจถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้นโครงสร้างของสังคมและเศรษฐกิจเป็นสิ่งสำคัญที่คนเราต้องเรียนรู้ในการปรับตัวให้เข้ากับบทบาทในอนาคต

3. ระยะเลือกที่สมจริง (Realistic Period) เป็นระยะของความเป็นจริงนับตั้งแต่ช่วงอายุ 17 ปีขึ้น

ไป จนถึงวัยผู้ใหญ่ระยะนี้เป็นระยะแสวงหาข้อเท็จจริงจากอาชีพต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพให้เป็นไปอย่างถูกต้องโดยคำนึงโอกาส ข้อจำกัด และข้อเท็จจริง

ดังนั้นทฤษฎีนี้กล่าวเน้นเรื่องช่วงระยะเวลาเมื่อตัดสินใจแล้วจะกลับหลังไม่ได้ การเลือกจึงเป็นกระบวนการที่มุ่งสู่เวลาข้างหน้า และจบลงด้วยการประนีประนอมระหว่างความพอใจ ความต้องการของตนและความเป็นจริงของโลก

3.2 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์

ฮอลแลนด์ (อรุณศรี อักษรศรี . 2544 : 24 -27 ; อ้างอิงจาก นวลศิริ เปาโรหิตย์.2528: 53 - 58) ได้กล่าวถึงการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะของบุคลิกภาพโดยตั้งทฤษฎีไว้ 4 ข้อหลัก ดังนี้

1.มนุษย์ใช้อาชีพเป็นเครื่องแสดงออกทางบุคลิกภาพของเขา ถ้าเขาเลือกอาชีพใดก็ย่อมแสดงว่าบุคลิกภาพของเขาออกมาในทิศทางนั้นด้วยเช่นกัน แบบทดสอบที่ฮอลแลนด์ได้คิดขึ้นเพื่อวัดความสนใจทางด้านอาชีพนั้นแท้จริงแล้วก็อาจกล่าวได้ว่าเป็นแบบทดสอบเพื่อวัดแนวโน้มทางบุคลิกภาพด้วยเช่นกัน

2.คนเราทุกคนมีความคิดบางอย่างเกี่ยวกับอาชีพแทบจะทุกอาชีพ แนวคิดทางอาชีพเหล่านี้อาจถูกต้องเกี่ยวกับความจริงหรือไม่ก็ได้

3.บุคคลที่เลือกประกอบอาชีพที่คล้ายคลึงกัน ย่อมมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ดังนั้นจึงมีวิธีโต้ตอบหรือแก้ปัญหา สถานภาพใกล้เคียงกันก่อให้เกิดเป็นบุคลิกภาพทางอาชีพนั้นในแต่ละอาชีพโดยปริยาย

4.บุคคลที่เลือกอาชีพได้ตรงกับลักษณะบุคลิกภาพของเขา มักจะมีความพึงพอใจในงานอาชีพนั้น ยิ่งถ้าสอดคล้องกับระหว่างบุคลิกภาพ และสิ่งแวดล้อมทางอาชีพมีมากเท่าใดเขาก็จะมีความสุขในการทำงานมากขึ้นเท่านั้น

ฮอลแลนด์ ได้กำหนดทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ ได้ตั้งขึ้นโดยมีความคิดพื้นฐาน 4 ประการ

1. บุคลิกภาพโดยทั่วไป แบ่งเป็น 6 แบบ ได้แก่

1.1 บุคลิกภาพเป็นประเภท Realistic (R) บุคคลกลุ่มนี้มีความสนใจในงาน หรือสิ่งแวดล้อมที่เป็นวัตถุ มีรูปร่างจับต้องได้ หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของ เช่น เครื่องมือจักรกล และสัตว์เลี้ยง ชอบทำงานที่อยู่กลางแจ้ง มีความสามารถทางด้านเครื่องยนต์ เครื่องไฟฟ้า เทคนิคไม่ชอบกิจกรรมที่ต้องเกี่ยวข้องกับคน สังคม หรือการศึกษา

นอกจากนี้บุคคลกลุ่มนี้มักจะมีการรับรู้เกี่ยวกับตนเองว่ามีความสามารถด้านเครื่องยนต์และกีฬา แต่ขาดทักษะในการเข้าสังคม มักจะหลีกเลี่ยงบทบาทเกี่ยวกับการทำงานกับบุคคลหมู่มาก และหลีกเลี่ยงการเป็นผู้นำ และยังไม่ชอบเป็นจุดเด่นหรือจุดสนใจของผู้อื่น

1.2 บุคคลที่มีบุคลิกภาพเป็นประเภท Investigative (I) บุคคลเหล่านี้มีความสนใจกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสังเกตทางวิเคราะห์ ความคิดอย่างมีเหตุผลของงานอาชีพที่ต้องใช้ความรู้และมักจะต้องเกี่ยวข้องกับการสังเกตทางวิชาการหรือวิทยาศาสตร์ชนิดต่าง ๆ สนใจการจัดระบบ การทดลองด้านกายภาพ ชีวภาพ เพื่อเข้าใจและสามารถควบคุมปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น หลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่จะต้องเกี่ยวข้องกับสังคมหรืองานประเภทค้าขาย

บุคลิกภาพโดยทั่วไปมักจะรับรู้ตนเองในฐานะวิชาการ เชื่อมันความคิดของตนเองมีค่านิยมทางวิทยาศาสตร์แต่ขาดทักษะทางการเป็นผู้นำ

1.3 บุคลิกภาพแบบ Artistic (A) บุคคลกลุ่มนี้ชอบกิจกรรมเป็นนามธรรมอิสระสร้างสรรค์ผลงานด้านศิลปะ มีจินตนาการกว้างไกลของงานศิลปะทุกรูปแบบ รวมทั้งดนตรีวรรณกรรม และทางละครหลีกเลี่ยงกิจกรรมพวกรูปธรรม หรืองานที่เป็นระเบียบแบบแผนอย่างเคร่งครัด มักจะรับรู้ว่ามีพรสวรรค์ ชอบแสดงออก มีความละเอียดอ่อนด้านจิตใจ มีความรู้สึกรุนแรงมีความคิดริเริ่ม ไม่ชอบเลียนแบบใคร เป็นตัวของตัวเอง

สูง มักมีความถนัดทางด้านภาษา หรือวรรณคดี มากกว่าความสามารถทางคณิตศาสตร์ ไม่ชอบงานที่ซ้ำซากจำเจ เช่น งานสำนักงาน งานสารบรรณ บุคลิกภาพที่เด่น คือ เจ้าอารมณ์ มีอุดมคติ เพื่อฝัน ใจร้อน ไม่ใคร่มีระเบียบมักไวต่อความรู้สึก และบางครั้งจุกจิก

1.4 บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ Social (S) บุคคลกลุ่มนี้จะแตกต่างจาก 2 กลุ่มแรก โดยที่ชอบจะจัดการติดต่อกับบุคคลอื่น มีทักษะทางสังคมที่จะให้ความรู้ฝึกหัดและพัฒนาสั่งสอนผู้อื่น ชอบกิจกรรมลักษณะบริการชุมชน ทำงานให้สังคม แต่มักจะหลีกเลี่ยงงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับเครื่องยนต์ และทางวิทยาศาสตร์ด้านอื่น ๆ

1.5 บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ Enterprising (E) บุคคลกลุ่มนี้มีธรรมชาติที่ชอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนหรือผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ เช่น งานประเภทค้าขาย ชอบเสี่ยงและผจญภัย มีความก้าวร้าวและชอบแสดงออก มีความกระตือรือร้น และมีแรงกระตุ้นในการทำงานสูง แต่ไม่ชอบงานที่ต้องเกี่ยวกับการสังเกต หรืองานทางวิทยาศาสตร์เทคนิค

เขามักจะรับรู้ตนเองในฐานะเป็นบุคคลที่เด่นเข้าสังคมได้ดี เชื่อมั่นตนเองสูงความสามารถโน้มน้าวจิตใจผู้อื่นได้ดี นิยมผู้มีความสามารถทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจ บุคลิกภาพโดยทั่วไป มีลักษณะกล้าได้แย่ง ชอบผจญภัย ทะเยอทะยาน น่าเชื่อถือ เปิดเผย ใจร้อน ช่างพูด มองโลกในแง่ดี กระปรี้กระเปร่า

1.6 บุคลิกภาพแบบ Conventional (C) จัดเป็นบุคคลประเภทที่สนใจในกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม ชอบความเป็นระเบียบและทำกิจกรรมที่มักจะได้รับการยอมรับจากสังคม ยึดแบบแผนเดิมที่เคยปฏิบัติ ชอบทำสิ่งที่ได้รับการบอกเล่ามากกว่าการริเริ่มด้วยตนเองมักจะรับรู้ตนเองในฐานะนักเลียนแบบ จัดระบบอนุรักษ์นิยม ชอบงานด้านเลขานุการ งานสารบรรณ แต่ขาดทักษะทางด้านศิลปะ บุคลิกภาพที่สำคัญของบุคคลเหล่านี้คือ อ่อนน้อม เยือกเย็น เรียบร้อย คล่องแคล่ว เจ้าระเบียบ ไม่ใคร่ยืดหยุ่น และมักขาดจินตนาการ แต่สามารถควบคุมตนเองได้ดี และเมื่อมีความสบายใจ อาจปรับตัวโดยการเลียนแบบ และทำตามความต้องการของสังคม

2. สิ่งแวดล้อมของบุคคลแบ่งได้เป็น 5 ลักษณะ ตามความสนใจในอาชีพ 6 ลักษณะ ตามสิ่งแวดล้อม จะมีบุคคลรวมกลุ่มกันตามบุคลิกภาพแต่ละประเภท เช่น บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบที่สนใจในงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง ก็จะจัดอยู่ในสิ่งแวดล้อมอาชีพประเภทงานช่างฝีมือมากกว่าที่จะอยู่ในสิ่งแวดล้อมกลุ่มงานของบุคคลลักษณะการบริการการศึกษาและสังคม ในขณะเดียวกันถ้าพิจารณาสิ่งแวดล้อมของบุคคล เราก็สามารถระบุลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลเหล่านั้นได้ซึ่งลักษณะสิ่งแวดล้อมดังกล่าวประกอบด้วย

2.1 สิ่งแวดล้อมในการทำงานของบุคคลแบบ Realistic ได้แก่ งานที่ต้องการทักษะทางการใช้เครื่องกล การเคลื่อนไหวของร่างกาย งานที่เป็นรูปธรรมเกือบทุกชนิด อาชีพในกลุ่มที่มีสิ่งแวดล้อมดังกล่าวได้แก่ กลุ่มอาชีพทางวิศวกร ช่างเทคนิคต่าง ๆ อาชีพการเกษตร ป่าไม้ ประมง รวมทั้งนักเดินเรือ และช่างเสื้อ

2.2 สิ่งแวดล้อมในการทำงานของบุคคลแบบ Artistic ได้แก่ สิ่งแวดล้อมที่ต้องการความสามารถทางด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การใช้จินตนาการ และอิสระอาชีพในกลุ่มนี้ได้แก่ อาชีพทางด้านศิลปะทุกแขนง งานประพันธ์ งานแสดงรวมทั้งครูสอนศิลปะ นางแบบ นักแต่งเพลง มัณฑนากร เป็นต้น

2.3 สิ่งแวดล้อมในการทำงานของบุคคลแบบ Social ได้แก่ สิ่งแวดล้อมที่ต้องการการทำงานร่วมกับคน ให้คำแนะนำช่วยเหลือ และให้บริการผู้อื่น อาชีพในกลุ่มนี้ได้แก่ อาชีพทางด้านบริการประชาชนต่าง ๆ เช่น นักแนะแนว นักประชาสัมพันธ์ พยาบาล อาจารย์มหาวิทยาลัย ครู บรรณารักษ์ ผู้ดูแลหอพัก

2.4 สิ่งแวดล้อมในการทำงานของบุคคลแบบ Enterprising ได้แก่ สิ่งแวดล้อมที่เปิดโอกาสให้บุคคลใช้ทักษะทางการพูด ชักจูง โน้มน้าว สามารถนำ ควบคุม ดูแลและวางแผนอาชีพในกลุ่มนี้ได้แก่ อาชีพทางการพูด ชักจูง โน้มน้าว สามารถนำ ควบคุม ดูแลและวางแผนอาชีพในกลุ่มนี้ได้แก่ อาชีพทางค้า

ขาย และนายธนาคาร นักวิจัยตลาด ผู้จัดการฝ่ายขาย หนายความ โฆษกวิทยุกระจายเสียง รวมทั้งผู้จัดการร้านอาหาร เป็นต้น

2.5 สิ่งแวดล้อมในการทำงานของบุคคลแบบ Conventional ได้แก่ สิ่งแวดล้อมของงานที่มีหน้าที่บอกไว้อย่างแจ่มชัดเป็นงานประจำ ทำเป็นวงจรตามที่ถูกกำหนดไว้ มักจะเกี่ยวข้องกับวัตถุส่วนใหญ่อาชีพในกลุ่มนี้ได้แก่ งานในออฟฟิศ งานบัญชี เลขานุการ ทำงานในธนาคาร ผู้ประเมินผล เสมียนในสำนักงาน เป็นต้น

3. บุคคลจะแสวงหาสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เขาได้มีโอกาสใช้ทักษะความสามารถรวมทั้งทัศนคติ ค่านิยม ปัญญาในการเลือกประกอบอาชีพ และบทบาทของบุคคลนั้น ๆ

4. บุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคล เมื่อเราทราบถึงประเภทของบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมของบุคคลก็จะสามารถทำนายถึงลักษณะบางอย่างที่เหมาะสมกับเขาได้ เช่น การเลือกอาชีพ การเปลี่ยนอาชีพ ความสำเร็จในอาชีพ รวมทั้งความสามารถเฉพาะและพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของเขาด้วยเช่นกัน

นอกจากความคิดพื้นฐาน 4 ประการข้างต้นแล้ว ฮอลแลนด์ ยังมีแนวคิดที่จะช่วยเสริมความเชื่อพื้นฐานให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้นเพิ่มเติมอีก 4 ประการ ดังนี้

1. ความสอดคล้องต้องกัน (Consistency) ฮอลแลนด์ กล่าวว่า บุคคลจะมีรูปแบบของบุคลิกภาพที่เด่นชัดอยู่หนึ่งรูปแบบ และอาจมีลักษณะของรูปแบบอื่น ๆ ปะปนได้อีก 2 หรือ 3 รูปแบบ

ฮอลแลนด์ได้ใช้เครื่องหมายเป็นรูปหกเหลี่ยมอธิบายทฤษฎีโดยมุมแต่ละมุมของรูปหกเหลี่ยมใช้แทนบุคลิกภาพและลักษณะสิ่งแวดล้อมแต่ละแบบเรียงตามลำดับอักษรจากขวาไปซ้าย โดยมีหลักดังนี้ อักษรที่อยู่ใกล้กันจะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันมากกว่า ตัวอักษรที่อยู่ห่างกันออกไป บุคลิกภาพของบุคคลแต่ละคนจะถูกแทนที่ด้วยอักษร 2 หรือ 3 ตัว เรียกว่าเป็นรหัสบุคลิกภาพของเขา

2. ความแตกต่าง (Differentiation) โดยปกติ บุคคลจะมีบุคลิกภาพเด่นชัดอยู่ลักษณะหนึ่งปะปนอยู่บ้าง แต่บางคนอาจจะมีบุคลิกภาพลักษณะต่าง ๆ อยู่ในระดับใกล้เคียงกันจนยากต่อการที่จะชี้ลงไว้ว่าบุคคลนั้นมีบุคลิกภาพลักษณะใด

3. ความเหมาะสมกัน (Congruence) บุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมจะต้องมีความเหมาะสมกัน ฮอลแลนด์ กล่าวว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพที่ต่างแบบกันก็จะแสวงหาสิ่งแวดล้อมที่ตรงกับบุคลิกภาพของเขา เช่น ถ้าเขาชอบช่วยเหลือคนอื่น เขาอาจจะเลือกอาชีพครู พยาบาล เป็นต้น

4. การคาดคะเน (Calculus) โดยเหตุที่บุคลิกภาพแต่ละลักษณะและสิ่งแวดล้อมแต่ละอย่างมิได้แยกจากกันโดยเด็ดขาด และต่างก็มีความสัมพันธ์ภายในกันอยู่ ดังนั้น เมื่อบุคคลมีบุคลิกภาพลักษณะหนึ่งก็ทำให้สามารถคาดคะเนถึงบุคลิกภาพลักษณะอื่นได้ด้วย

การกำหนดลักษณะบุคลิกภาพ ฮอลแลนด์ได้จำแนกลักษณะบุคลิกภาพตามความสนใจอาชีพต่าง ๆ หกประเภทโดยมีเป้าหมาย ดังนี้

1. ชี้แนะประสบการณ์ที่จะนำไปสู่ลักษณะเฉพาะของบุคคล
2. อธิบายให้ทราบว่า ประสบการณ์นำไปสู่ลักษณะเฉพาะได้อย่างไร และลักษณะเฉพาะนำไปสู่พฤติกรรมได้อย่างไร
3. แยกแยะความเหมาะสมระหว่างบุคลิกภาพแต่ละลักษณะกับเหตุการณ์ทั้งเก่าและใหม่

ฮอลแลนด์ กล่าวว่า “บุคลิกภาพ มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ” และ “บุคคลจะเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตน” นอกจากนี้บุคลิกภาพเฉพาะอย่างจะมีความสัมพันธ์กับอาชีพเฉพาะอย่าง และบุคลิกภาพแต่ละแบบจะมีความสอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมทางอาชีพโดยบุคคลจะค้นหาสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้ได้ฝึกทักษะและใช้ความสามารถทั้งยังเปิดโอกาสให้ได้แสดงทัศนคติหรือเจตคติ ค่านิยม และบทบาทของเขา

ตลอดทั้งมีโอกาสแก้ปัญหาที่ประสบได้สมบทบาทและหลีกเลี่ยงสภาพแวดล้อมที่ไม่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนเอง

3.3 ทฤษฎีของไทด์แมน และโอฮารา (Tiedman and O'hara)

ทฤษฎีของไทด์แมนและโอฮารา (สมบัติ สุขสมบูรณ์. 2540 : 33-34 ; อ้างอิงจาก Tiedman and O'hara.n.d.) ว่าเป็นทฤษฎีที่ได้เน้นในเรื่องของการตัดสินใจเลือกอาชีพ และการปรับตัวในการประกอบอาชีพ เป็นกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล และพัฒนามาเป็นระยะเวลานาน โดยได้แบ่งพัฒนาการด้านอาชีพออกเป็น 5 ขั้น ดังนี้

1. ขั้นเตรียมเลือกอาชีพ (The period of anticipation of decision making or preoccupation)

ขั้นนี้เป็น

ขั้นที่บุคคลจะเผชิญกับปัญหาเฉพาะหน้า เช่น จะต้องตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่จะต้องเรียน หรือเริ่มคิดเตรียมการที่จะเลือกอาชีพต่อไปในอนาคต ในขั้นนี้บุคคลจะใช้กระบวนการวิเคราะห์แยกแยะรายละเอียดเกี่ยวกับตนเอง และสิ่งแวดล้อม ก่อตัวเป็นความคิดที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาเรียนหรือเลือกอาชีพ ในขั้นนี้แบ่งย่อยออกเป็น 4 ขั้นดังนี้ คือ

1.1 ขั้นการสำรวจ (Exploration) ในขั้นนี้บุคคลจะสำรวจและประเมินตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น ความถนัด ความสามารถ ความสนใจและความต้องการ นอกจากนี้ยังมีการสำรวจลักษณะสาขาวิชาหรือลักษณะอาชีพ ข้อดี และข้อบกพร่องของอาชีพด้วย

1.2 ขั้นการก่อตัวของความคิด (Crystallization) เมื่อได้ประเมินตนเองและวิเคราะห์อาชีพหรือสาขาวิชาแล้ว ก็จะรวมตัวเป็นแนวความคิด ซึ่งจะนำไปใช้ในการตัดสินใจลองเลือกสายการเรียนหรืออาชีพ

1.3 ขั้นการลองเลือกอาชีพ (Choice) ในขั้นนี้บุคคลจะตัดสินใจลองเลือกสายการเรียนหรืออาชีพ

1.4 ขั้นการพิจารณารายละเอียดเพื่อความกระจ่างชัดและแน่นอนในการตัดสินใจ (Clarification of specification) ในขั้นนี้บุคคลจะหารายละเอียดเพิ่มเติมในสาขาวิชาหรืออาชีพที่เลือกอีกครั้งเพื่อการตัดสินใจที่แน่นอน

2. ขั้นการประกอบอาชีพและการปรับตัวในการทำงาน (The period of implementation and adjustment) เมื่อบุคคลตัดสินใจเลือกสาขาเรียนและอาชีพได้แล้ว ก็จะไปสู่ขั้นดำเนินการศึกษาหรือประกอบอาชีพ ตามที่ได้เลือกสรรแล้วนั้น ในขั้นนี้จะแบ่งย่อยได้เป็น 3 ขั้น คือ

2.1 ขั้นการนำตนเองเข้าสู่การศึกษาหรือทำงาน (Induction) ขั้นนี้บุคคลจะเข้าทำงานหรือศึกษาตามสาขาที่ตนได้ตัดสินใจเลือกแล้ว

2.2 ขั้นการเปลี่ยนแปลงปรับปรุง (Transition or Reformation) ถ้าบุคคลประสบปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาหรือประกอบอาชีพในสาขาที่เลือกแล้วนั้น บุคคลก็จะปรับปรุงตนเองหรือสำรวจตนเองและอาชีพหรือสาขาที่เรียนใหม่เพื่อไปสู่การตัดสินใจเลือกการศึกษาหรืออาชีพใหม่ให้เหมาะสมต่อไป

2.3 ขั้นความมั่นคงในการประกอบอาชีพ (Maintenance or Integration) ถ้าบุคคลประสบความสำเร็จในการศึกษา หรือประกอบอาชีพที่ได้เลือกสรรแล้วนั้นก็จะเป็นกำลังใจให้บุคคลมุ่งมั่นศึกษาหรือประกอบอาชีพให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

จากทฤษฎีการตัดสินใจของไทด์แมนและโอฮารา พอสรุปได้ว่า ไทด์แมนและโอฮารา ได้ย้ำถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพของบุคคลกับอาชีพ ที่เห็นได้ชัดเจนจากการที่บุคคลต้องผ่านกระบวนการตัดสินใจเป็นทฤษฎีที่ได้ย้ำเรื่องของการตัดสินใจว่าเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาการทางอาชีพ

3.4 ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล (Trait and Factors Theory)

ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลมีหลักการว่า บุคคลตัดสินใจเลือกอาชีพหรือสาขาวิชาโดยใช้หลักการวิเคราะห์ตนเองและวิเคราะห์อาชีพประกอบกัน โดยมีหลักการเลือกอาชีพ ดังนี้

- 1 การวิเคราะห์ตนเอง
 - 2 การวิเคราะห์อาชีพ
 - 3 การใช้วิจารณ์ญาณในการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยอาศัยหลักการวิเคราะห์ตนเอง และวิเคราะห์อาชีพประกอบกัน
- ทฤษฎีนี้สามารถกล่าวโดยรวมได้ดังนี้
- 1.ความถนัดและสติปัญญา เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จและความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพด้วย
 - 2.ความสนใจ เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการที่จะพยายามในการประกอบอาชีพนั้นมากน้อยเพียงใด
 - 3.ค่านิยม ค่านิยมของบุคคลที่มีต่ออาชีพมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ เป็นต้นว่าคนที่ชอบช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์อาจเลือกอาชีพนักสังคมสงเคราะห์ แพทย์ พยาบาล
 - 4.บุคคลแวดล้อม พ่อ แม่ ญาติ ครู นักแนะแนว เพื่อน ล้วนมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล
 - 5.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคคลที่มีผลการเรียนดีในแขนงวิชาใดมักจะเลือกอาชีพในแขนงวิชานั้น และบุคคลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มจะเลือกอาชีพในระดับวิชาชีพ
 - 6.ครอบครัว อาชีพของพ่อแม่ และสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวจะมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน
 - 7.บุคลิกภาพและการปรับตัว บุคลิกภาพและการปรับตัวมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ บุคคลที่มีบุคลิกลักษณะแตกต่างกัน
 - 8.ถิ่นที่อยู่และค่านิยมในชุมชน ถิ่นที่อยู่และค่านิยมในชุมชนมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ เพื่อให้สอดคล้องกับสังคม

ทฤษฎีการเลือกอาชีพแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคล มีอิทธิพลมาจากหลายองค์ประกอบ แต่ละบุคคลอาจได้รับอิทธิพลจากองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งมากน้อยต่างกัน ตามสภาพสังคมแวดล้อม การเลี้ยงดู และแรงจูงใจภายในของแต่ละบุคคล

จากทฤษฎีการเลือกอาชีพข้างต้น พอสรุปได้ว่า การเลือกเรียนวิชาเอก เป็นส่วนหนึ่งของการเลือกอาชีพในอนาคต ซึ่งขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพ ความถนัด สภาพแวดล้อม ของแต่ละบุคคล

ดังนั้น การเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี พอจะสรุปได้ว่า หมายถึง การตัดสินใจเรียนวิชาเอกการบัญชี ตามความสนใจ ความถนัด ตรงกับบุคลิกภาพของนักเรียน และคาดหวังที่จะประกอบอาชีพเกี่ยวเนื่องกับการบัญชี

4. ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (A Theory of Reasoned Action) ทฤษฎีที่ฟิชไบน์และไอเซน (Fishbein & Ajzen 1975 ; Ajzen & Fishbein. 1980) ได้เริ่มศึกษาทฤษฎีนี้เมื่อปี ค.ศ. 1967 และเสนอเต็มรูปแบบเมื่อปี ค.ศ. 1980

โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า มนุษย์เป็นผู้มีเหตุผลและใช้ข้อมูลที่ตนมีอย่างเป็นระบบ มนุษย์พิจารณาผลที่อาจเกิดจากการกระทำของตนก่อนตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมนั้น ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล เป็นทฤษฎีที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ คือ พฤติกรรม (Behavior) ความตั้งใจเชิงพฤติกรรม (Behavior Intention) ของบุคคล เจตคติต่อพฤติกรรม (Attitude Toward The Behavior) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm) สำคัญของทฤษฎี โดยสรุปได้ดังนี้ (บุญชู เจือดี. 2541 ; อ้างอิงจาก ธีระพร อูวรรณโณ 2535. เจตคติ: การศึกษาตามแนวทฤษฎีหลัก. หน้า 245-249)

พฤติกรรม (Behavior หรือ B) คือ การกระทำหรืออาการที่แสดงออกของบุคคล ที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้า พฤติกรรมของบุคคลทุกพฤติกรรมย่อมมีสาเหตุ สาเหตุพฤติกรรมหนึ่งๆ อาจเหมือนกันหรือแตกต่างกันได้ ส่วนมากอยู่ภายใต้การควบคุมของความตั้งใจของบุคคล ความตั้งใจเชิงพฤติกรรม (Behavior Intention หรือ I) ซึ่งความตั้งใจนี้เป็นตัวกำหนดใกล้ชิดกับการกระทำ

ความตั้งใจเชิงพฤติกรรม ความตั้งใจของบุคคลขึ้นอยู่กับตัวกำหนด 2 ตัว คือ

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นการประเมินผลทางบวกหรือทางลบของบุคคลต่อการกระทำ เรียกว่า เจตคติต่อพฤติกรรม (Attitude Toward The Behavior หรือ A_b)

เจตคติต่อพฤติกรรม ขึ้นอยู่กับความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ (Behavioral Beliefs หรือ b) และการประเมินผลการกระทำ (Evaluation of Consequences หรือ e)

2.2 ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมของบุคคล เรียกว่า การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm ใช้สัญลักษณ์ SN) สิ่งแวดล้อมในที่นี้หมายถึง บุคคลใกล้ชิดที่มีความสำคัญต่อบุคคลผู้นั้น

การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ขึ้นอยู่กับความเชื่อที่ว่าบุคคลแต่ละคนที่อยู่ใกล้ชิดต้องการให้ตนทำหรือไม่ทำพฤติกรรมนั้นเพียงใด (Normative Belief ใช้สัญลักษณ์ NB) และยังขึ้นอยู่กับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Motivation to comply หรือ MC)

การกำหนดคะแนนให้กับมาตรวัดความเชื่อในผลของการกระทำ การประเมินผลการกระทำของบุคคล ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมให้คะแนนจาก -3 (เป็นไปได้, เลว, ไม่พอใจ, ไม่มีประโยชน์) จนถึง +3 (เป็นไปได้, ดี, พอดี, มีประโยชน์) ส่วนการกำหนดคะแนนให้กับมาตรวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ให้คะแนนจาก 1 (ไม่ทำเลย) จนถึง 7 (ทำมากที่สุด) (สมศรี ชูสงแสง. 2532 : 11; อ้างอิงจาก Aizen & Fishbein. 1980. *Understanding Attitudes and Predicting Social Behavior*. p. 261-263)

3. ความสำคัญของเจตคติต่อพฤติกรรมและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับความตั้งใจเชิงพฤติกรรมหรือพฤติกรรม นั่นคือพฤติกรรมบางพฤติกรรมอาจถูกกำหนดโดยเจตคติต่อพฤติกรรม มากกว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ส่วนพฤติกรรมบางพฤติกรรมอาจได้อิทธิพลจากปัจจัยทั้งสองใกล้เคียงกัน และ ความสำคัญของปัจจัยทั้งสองนี้อาจแตกต่างกันจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่ง

4. ตัวแปรภายนอก (External Variables) เช่น ตัวแปรชีวสังคม เจตคติต่อเป้าหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้นๆ หรือบุคลิกภาพจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก็ต่อเมื่อตัวแปรนั้นๆ อิทธิพลต่อเจตคติต่อพฤติกรรม ซึ่งมีอิทธิพลต่อการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง หรือมีอิทธิพลต่อน้าหนักความสำคัญของตัวแปรทั้งสองนี้ต่อความตั้งใจเชิงพฤติกรรม

5. การกำหนดพฤติกรรมที่จะศึกษาจำเป็นต้องกำหนดโดยคำนึง

5.1 การกระทำ (Action) จะต้องกำหนดว่าเป็นการกระทำอย่างเดี่ยว (Single Act) เช่น การให้ลูกกินอาหาร การสูบบุหรี่ เป็นต้น หรือเป็นประเภทพฤติกรรม (Behavior Category) เช่น การ

ออกกำลังกาย ซึ่งอาจประกอบด้วยการกระทำย่อยๆ หลายการกระทำ เป็นต้นว่า การวิ่ง การกระโดดเชือก หรือการเล่นฟุตบอล

5.2 เป้าหมาย (Target) หมายถึง เป้าหมายของการกระทำ เช่น การให้ลูกกินอาหารข้างต้น อาจกำหนดเป้าหมายให้เป็นนมแม่

5.3 เวลา (Time) หมายถึง เวลาที่พฤติกรรมที่เราสนใจศึกษาจะเกิดขึ้น เช่น การกินนมแม่ตอนค่ำ

5.4 บริบท (Context) หมายถึง สถานการณ์ที่พฤติกรรมที่เราสนใจศึกษาจะเกิดขึ้น เช่น การกินนมแม่ที่บ้าน

การกำหนดพฤติกรรมที่จะศึกษานี้ สามารถกำหนดให้มีความจำเพาะได้ตามที่เราสนใจจะศึกษาเมื่อกำหนดพฤติกรรมได้แล้วการวัดเจตคติต่อพฤติกรรม ก็จะต้องวัดให้สอดคล้องกับพฤติกรรม เช่น เจตคติต่อการให้ลูกกินนมแม่ที่บ้านตอนค่ำ ส่วนการวัดพฤติกรรมจำเป็นต้องวัดให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่กำหนดขึ้น

ข้อจำกัดของทฤษฎี (บุญชู เจือดี. 2541 : 12 ; อ้างอิงจาก ชีระพร อูวรรณโณ. ม.ป.ป. ทฤษฎีการกระทำ ด้วยเหตุผล. หน้า 2)

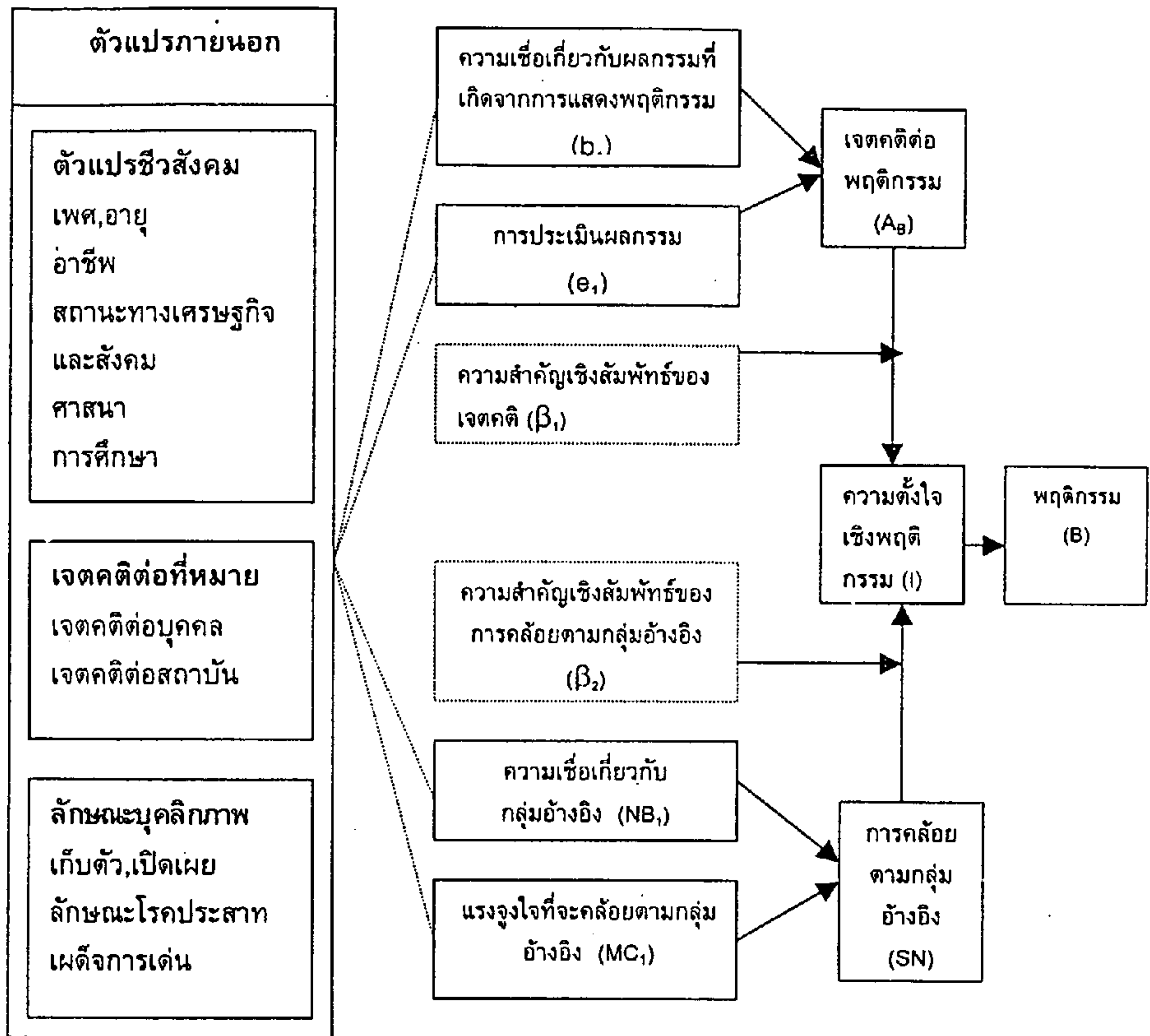
1. อาจมีพฤติกรรมบางพฤติกรรมที่ทฤษฎีอธิบายไม่ได้ เช่น การระบายอารมณ์ทันทีทันใด หรือพฤติกรรมในการทำงานที่คนมีทักษะอยู่แล้ว เช่น การขับรถ การเปิดหน้าหนังสือ

2. อาจมีบางคนที่ทฤษฎีอธิบายไม่ได้ เช่น คนที่มีการตัดสินใจโดยกระบวนการที่แตกต่างจากแนวทฤษฎีนี้ หรือคนที่แสดงพฤติกรรมโดยไม่ได้คิดไตร่ตรองเลย

3. การวัดการกล้อยตามกลุ่มอ้างอิงอาจจะยังไม่เป็นวิธีที่ดีที่สุด

4. อาจมีองค์ประกอบอย่างอื่นที่มีความสำคัญอีก แต่ปัจจุบันยังไม่มีหลักฐานเพียงพอ

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ตัวแปรต่าง ๆ ในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล สามารถเขียนเป็นแผนภูมิดังภาพประกอบ 2

..... แสดงความเป็นไปได้ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายนอกกับตัวแปรต่าง ๆ ในทฤษฎี
 ————— แสดงความสัมพันธ์โดยตรงเชื่อมโยงระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ในทฤษฎี

ภาพประกอบ 2 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของไอเซนและฟิชไบน์

(บุญชร เจือดี. 2541 : 13 ; อ้างอิงจาก Ajzen & Fishbein. 1980. *Understanding Attitudes and Predicting Social Behavior*. p. 84)

รายละเอียดของตัวแปรต่าง ๆ ในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

1. พฤติกรรม (Behavior) การที่จะเข้าใจถึงพฤติกรรมได้จะต้องทำความเข้าใจสิ่งเหล่านี้ (Ajzen & Fishbein. 1980 : 29 – 39)

1.1 พฤติกรรมและผล (Behaviors Versus Outcomes)

ผลกับพฤติกรรมต่างกัน เพราะผลอาจจะเกิดจากปัจจัยอื่นๆ ที่นอกเหนือจากพฤติกรรม และพฤติกรรมหลายๆ พฤติกรรมที่ต่างกัน อาจจะนำมาซึ่งผลเดียวกัน เช่น การที่คะแนนสอบได้ดีอาจจะมาจากพฤติกรรมต่างๆ กัน เช่น ตั้งใจเรียน อ่านหนังสือมาก จำเนื้อหาได้มาก หรือลอกคำตอบจากคนอื่นเวลาสอบ ดังนั้นในการศึกษาเราจะต้องกำหนดให้แน่ชัดว่าเราจะศึกษาพฤติกรรมหรือผล

1.2 การกระทำเดี่ยวและประเภทพฤติกรรม (Single Action Versus Behavioral Categories)

เราไม่สามารถที่จะสังเกตประเภทพฤติกรรมได้โดยตรง เพราะว่าประเภทพฤติกรรมหนึ่งๆ ประกอบด้วยการกระทำเฉพาะหลายการกระทำ เช่น เราไม่สามารถที่จะสังเกต “ความก้าวร้าว” ได้ แต่เราสามารถสังเกตการกระทำเฉพาะหรือการกระทำเดี่ยว ซึ่งเรานิยามว่าเป็นความก้าวร้าวหรือไม่ก้าวร้าวได้

1.2.1 การกระทำเดี่ยว (Single Action)

การกระทำเดี่ยวเป็นพฤติกรรมเฉพาะที่บุคคลกระทำ การกระทำเดี่ยวสามารถวัดได้แต่ต้องให้คำนิยามชัดเจน เพื่อให้เกิดความตรงกันในการสังเกตการกระทำว่าทำหรือไม่ทำ โดยประเมินจากตรรกะและความเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต

1.2.2 ประเภทพฤติกรรม (Behavioral Categories)

ประเภทพฤติกรรมเป็นกลุ่มของการกระทำ ซึ่งไม่สามารถที่จะสังเกตประเภทพฤติกรรมได้โดยตรง ต้องอนุมานจากการกระทำเดี่ยว ปัญหาของการวัดประเภทพฤติกรรม คือ ต้องใช้การกระทำเดี่ยวจำนวนเท่าใดจึงจะเพียงพอ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องกำหนดการกระทำเดี่ยวที่สัมพันธ์กับประเภทพฤติกรรมนั้นๆ ให้มากที่สุด และการกระทำเดี่ยวต้องสังเกตได้โดยตรง และมีความเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต และทำการสังเกตการกระทำแต่ละการกระทำแล้วนำมาให้คะแนน คะแนนรวมที่ได้เป็นตรรกะในการวัดปริมาณของประเภทพฤติกรรม เช่น ประเภทพฤติกรรมควบคุมอาหาร เกิดจากพฤติกรรมย่อยๆ เช่น รับประทานยาลดความอ้วน งดรับประทานไอศกรีม รับประทานอาหารวันละ 2 มื้อ ดื่มน้ำไม่ใส่น้ำตาล

1.3 ความจำเพาะของพฤติกรรม (Behavioral Elements)

การวัดพฤติกรรมที่เป็นพฤติกรรมเดี่ยวหรือประเภทพฤติกรรม ถ้าได้มีการกำหนดความจำเพาะของพฤติกรรมทำให้การวัด หรือการสังเกตพฤติกรรมนั้นมีความเที่ยงตรงมากขึ้น และความจำเพาะของพฤติกรรมขึ้นอยู่กับ

1.3.1 การกระทำ (Action)

1.3.2 เป้าหมาย (Target)

1.3.3 บริบท (Context)

1.3.4 เวลา (Time)

การสนใจว่าบุคคลกระทำพฤติกรรมหนึ่งต่อเป้าหมายหนึ่ง โดยอาจสนใจบริบท และเวลา ไม่มากนัก ดังนั้นจึงต้องพิจารณาในทุกๆ บริบท และสังเกตตลอดเวลาที่พฤติกรรมอาจเกิดขึ้น

1.4 ระดับการวัดพฤติกรรม

การวัดหรือการสังเกตการกระทำเดี่ยว สามารถทำได้หลายวิธี ดังนี้

1.4.1 วิธีให้บุคคลมีทางเลือก 2 ทาง คือ กระทำพฤติกรรม หรือไม่กระทำพฤติกรรม เช่น เขาขับรถไปทำงานหรือไม่

1.4.2 วิธีที่ให้บุคคลมีทางเลือกมากกว่า 2 ทาง ที่เขาสามารถเลือกได้ เช่น เขาเดินทางไปทำงานด้วยยานพาหนะใด

1.4.3 วิธีวัดหรือสังเกตปริมาณของการกระทำที่เกิดขึ้น เช่น สนใจว่าเขาบริจาคเงินหรือไม่ และบริจาคเป็นเงินเท่าไร โดยมีจำนวนเงินหลายจำนวนให้เลือก

1.4.4 วิธีสังเกตพฤติกรรมที่ทำซ้ำๆ กัน ซึ่งมีวิธีการวัด 2 วิธี คือ

ก) ความถี่สัมบูรณ์ (The Absolute Frequency) คือ วัดจำนวนครั้งที่บุคคลกระทำพฤติกรรม

ข) ความถี่สัมพัทธ์ (The Relative Frequency) คือ หาสัดส่วนหรือจำนวนเปอร์เซ็นต์ ที่บุคคลกระทำพฤติกรรมนั้น

ดังนั้นเมื่อต้องการทราบว่าคุณลักษณะกระทำพฤติกรรมบ่อยเพียงไร ต้องวัดความถี่สัมบูรณ์ เมื่อต้องการทราบถึงสัดส่วนของจำนวนครั้งที่เกิดพฤติกรรมต้องวัดความถี่สัมพัทธ์

การใช้การสังเกตซ้ำโดยสังเกตการกระทำเดี่ยวที่เป็นการกระทำเดิม สามารถสังเกตได้ทั้งในเงื่อนไขที่มีสภาพเหมือนกันหรือสภาพต่างกัน (Fishbein & Ajzen. 1974 : 60)

1.5 พฤติกรรมจากคำรายงานของตนเอง

พฤติกรรมบางอย่างไม่สามารถสังเกตหรือวัดได้โดยตรง จึงจำเป็นต้องให้ผู้กระทำตอบด้วยตนเอง แม้ว่าผลที่ได้จากการรายงานของตนเองมีความเที่ยงตรงน้อยกว่าการสังเกตพฤติกรรมโดยตรง แต่ก็ได้รับการยอมรับในการนำมาใช้ วิธีการวัดด้วยการรายงานด้วยตนเองของประเภทพฤติกรรม จำเป็นต้องบอกกลุ่มของพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับประเภทพฤติกรรมนั้น แล้วให้เขาตอบว่ากระทำพฤติกรรมนั้นหรือไม่ วิธีการรายงานด้วยตนเองเป็นวิธีวัดที่เป็นประโยชน์ ถ้ายังสนใจการรับรู้ตนเองของบุคคล และยังเป็นวิธีการที่ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย

2. ความตั้งใจ (Intention)

จากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ความตั้งใจเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม แต่ไม่ได้หมายความว่า การวัดความตั้งใจจะเป็นการเพียงพอที่จะทำนายพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมเสมอไป ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อความหนักแน่นในการสังเกตความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจและพฤติกรรม องค์ประกอบเหล่านั้น คือ ความสอดคล้องระหว่างความตั้งใจและพฤติกรรม และความคงอยู่ของความตั้งใจ และถ้าการวัดมีลักษณะเป็นนามธรรมหรือมีลักษณะทั่วไปมากเกินไปมากเท่าใด ก็ยิ่งมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมต่ำมากเท่านั้น (Ajzen & Fishbein. 1973 : 43)

2.1 ความสอดคล้องระหว่างความตั้งใจและพฤติกรรม

การใช้ความตั้งใจทำนายพฤติกรรม ถ้าต้องการให้มีความเที่ยงตรงมากขึ้น จำเป็นต้องวัดความตั้งใจและพฤติกรรมให้สอดคล้องกันในความจำเพาะทั้ง 4 คือ การกระทำ เป้าหมาย บริบท และเวลา

2.1.1 ความสอดคล้องกับการกระทำเดี่ยว

การวัดความตั้งใจที่มีต่อการกระทำเดี่ยว สามารถวัดได้โดยถามบุคคลถึงความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมนั้น หรือวัดความน่าจะเป็นของบุคคลว่าจะกระทำพฤติกรรมนั้น ซึ่งเรียกว่า การวัดความตั้งใจเชิงพฤติกรรม (Behavioral Intention)

2.1.2 ความสอดคล้องกับพฤติกรรมที่มีหลายทางเลือก

การวัดความตั้งใจต่อพฤติกรรมที่มีหลายทางเลือกเป็นการวัดจำนวนทางเลือกของพฤติกรรมที่บุคคลกระทำ ซึ่งอาจจะเป็นพฤติกรรมที่ต่างกันหรือพฤติกรรมเดียวกันแต่ปริมาณต่างกัน เช่น จำนวนเงินที่บริจาค ในกรณีของการกระทำเดี่ยว คาดว่าความตั้งใจจะทำนายการเลือกได้ถ้ามีความสอดคล้องกันระหว่างการวัด 2 ครั้ง การวัดความตั้งใจต่อพฤติกรรมที่มีหลายทางเลือกนี้มีวิธีวัด 2 วิธี คือ

ก. คำถามปลายปิด โดยมีตัวเลือกให้

ข. คำถามปลายเปิด ใช้เมื่อต้องการวัดความตั้งใจ หรือเมื่อต้องการทราบปริมาณหรือความถี่

2.1.3 ระดับการวัดความตั้งใจเชิงปริมาณ

เป็นการวัดความน่าจะเป็นเชิงอัตนัยของความตั้งใจที่จะเลือกกระทำพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม และยังสามารถใช้ทำนายทางเลือกต่างๆ ได้อีก

2.1.4 ความสอดคล้องกับประเภทพฤติกรรม

การวัดความตั้งใจเชิงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับประเภทพฤติกรรมนั้นต้องวัดความตั้งใจที่มีต่อการกระทำเดียวกันๆ และต้องมีความสอดคล้องกันในความจำเพาะทั้ง 4 คือ การกระทำ เป้าหมาย บริบท และเวลา

2.2 ความคงอยู่ของความตั้งใจ

การวัดความตั้งใจไม่ใช่เป็นตัวทำนายพฤติกรรมที่ดีเสมอไป เพราะว่าความตั้งใจสามารถเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ในการวัดความตั้งใจก่อนการสังเกตพฤติกรรม อาจต่างจากความตั้งใจขณะที่พฤติกรรมนั้นถูกสังเกต นั่นคือยิ่งระยะเวลาในการวัดความตั้งใจและพฤติกรรมห่างกันมากเท่าใด การทำนายพฤติกรรมจากความตั้งใจก็จะมีความเที่ยงตรงลดลงมากเท่านั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีเหตุการณ์ต่างๆ เข้ามาในระหว่างนั้นหรือได้รับข้อมูลใหม่ๆ เพิ่มขึ้นทำให้ความตั้งใจเปลี่ยนไป ดังนั้นเพื่อให้การทำนายพฤติกรรมจากความตั้งใจมีประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องวัดความตั้งใจให้ใกล้กับการวัดพฤติกรรมให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

ในการทำนายพฤติกรรมจากความตั้งใจโดยทั้งช่วงเวลานานนั้น โดยปกติมักไม่นิยมใช้การวัดเป็นรายบุคคล แต่จะวัดแนวโน้มของพฤติกรรมในกลุ่มคนกลุ่มใหญ่ของประชากร เพราะว่าความตั้งใจโดยรวมของคนกลุ่มใหญ่มีความคงอยู่นานกว่าความตั้งใจเป็นรายบุคคล

ในการทำนายพฤติกรรมจากความตั้งใจโดยทั้งช่วงเวลานานนั้น ต้องพยายามแยกเหตุการณ์เฉพาะที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจเปลี่ยนความตั้งใจของบุคคลไป โดยเพิ่มเข้าไปในการวัดความตั้งใจ เช่น ผู้ผลิตรถยนต์คาดว่าราคาน้ำมันจะขึ้น ก็เพิ่มเหตุการณ์นี้เข้าไปในการวัด ดังนั้นในการวัดความตั้งใจตั้งแต่แรก จึงควรถามว่า “ถ้าราคาน้ำมันเพิ่มขึ้น 20 % หรือมากกว่านั้น เราจะซื้อหรือไม่” การวัดความตั้งใจอย่างมีเงื่อนไขนี้สามารถทำนายพฤติกรรมได้เที่ยงตรงมากขึ้น

นอกจากนั้นประสบการณ์ตามการวัดความตั้งใจหลังจากเกิดเหตุการณ์ขึ้น หรือนำเหตุการณ์นั้นมาพิจารณาด้วยจะเพิ่มความหนักแน่นของความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจกับพฤติกรรมมากขึ้น

3. ปัจจัยส่วนบุคคล

เจตคติต่อพฤติกรรม หมายถึง การตัดสินของบุคคลว่าการแสดงพฤติกรรมนั้นเป็นสิ่งที่ดีหรือเลว ชอบ - ไม่ชอบ ซึ่งบุคคลสนับสนุนหรือต่อต้านการกระทำนั้น (Ajzen & Fishbein, 1980 : 56) หรือหมายถึง การประเมินทางบวก หรือทางลบ ของแต่ละบุคคลที่มีต่อการกระทำพฤติกรรมนั้น (Ajzen & Fishbein, 1980 : 6) การวัดเจตคติต่อพฤติกรรมมี 2 วิธี คือ การวัดเจตคติทางตรงต่อพฤติกรรม และการวัดเจตคติทางอ้อมต่อพฤติกรรม

3.1 การวัดเจตคติทางตรงต่อพฤติกรรม

การวัดเจตคติทางตรงต่อพฤติกรรม เป็นการประเมินความรู้สึกโดยทั่วๆ ไปของบุคคลที่เห็นด้วยหรือคัดค้านต่อการกระทำพฤติกรรมนั้นซึ่งแบบวัดเจตคติทางตรงที่ได้มาตรฐานมีหลายแบบวัด แต่แบบวัดที่ใช้กันมากและมีความสัมพันธ์กับแบบวัดเจตคติทางอ้อม คือแบบวัดมาตรฐานความหมายของออสกูตและคณะ ได้เสนอไว้ในปี 1975 (Ajzen & Fishbein, 1980 : 54 – 55)

3.2 การวัดเจตคติทางอ้อมต่อพฤติกรรม

ได้จากผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำกับการประเมินผล การกระทำ จะเห็นได้ว่าตัวกำหนดเจตคติต่อพฤติกรรมคือ ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำและการประเมินผล การกระทำ

ประสบการณ์ในชีวิตของบุคคลจะนำไปสู่ความเชื่อที่หมายต่าง ๆ กัน ซึ่งฟิชไบน์และไอเซน ได้แบ่งความเชื่อออกเป็น 3 ชนิด คือ

1. ความเชื่อเชิงบรรยาย (Descriptive Belief) เป็นความเชื่อที่เกิดจากประสบการณ์ตรง ซึ่งพบว่าที่หมายมีความสัมพันธ์กับลักษณะเฉพาะอย่าง เช่น โต๊ะกลม นิโกรมีผิวสีดำ
2. ความเชื่อที่เกิดจากการอนุมาน (Interential Belief) เช่นนาย ก สูงกว่านาย ข และนาย ข สูงกว่านาย ค บุคคลจะเชื่อว่านาย ก สูงกว่านาย ค โดยใช้หลักตรรกศาสตร์
3. ความเชื่อที่ได้จากข้อมูล (Informational Belief) เป็นความเชื่อที่สร้างขึ้นจากการยอมรับในข่าวสารจากแหล่งภายนอก ซึ่งอาจจะเป็นหนังสือ การบรรยาย การเล่าต่อ ๆ กันมา เช่น เชื่อว่าพระพุทธเจ้าเป็นชาวอินเดีย

ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ความเชื่อหมายถึง ความน่าจะเป็นโดยอัตโนมิติของบุคคล ที่เห็นว่าเป้าหมายมีความสัมพันธ์กับลักษณะเฉพาะอย่าง (Fishbein & Ajzen. 1975 : 131)

เช่น คณะวิทยาศาสตร์ (เป้าหมาย)

ทำให้ได้ทำงานที่ดี (ลักษณะเฉพาะอย่าง)

เจตคติเป็นองค์ประกอบของความเชื่อ หากบุคคลมีความเชื่อว่าการทำพฤติกรรมนั้นจะนำไปสู่ผลทางบวกเขาก็จะมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมนั้น ขณะที่บุคคลซึ่งเชื่อว่าการกระทำนั้นจะนำไปสู่ผลทางลบเขาก็จะมีเจตคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมนั้น ซึ่งความเชื่อที่เป็นรากฐานของเจตคติที่มีต่อพฤติกรรม เรียกว่า ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ (Behavioral Belief) เช่น นาย ก เชื่อว่าการซื้อวิดีโอเกมส์จะทำให้ลูก ๆ มีความสุข และมีโอกาสให้ครอบครัวอยู่พร้อมหน้ากัน นาย ก ก็มีเจตคติในทางบวกต่อการซื้อวิดีโอเกมส์ ในทางตรงกันข้ามถ้าเชื่อว่าการซื้อวิดีโอเกมส์ เป็นเพียงการเพิ่มจำนวนของระดับบ้านที่ไม่ได้ใช้แล้วปล่อยให้ฝุ่นเกาะ นาย ก ก็จะมีเจตคติในทางลบต่อการซื้อวิดีโอเกมส์

นอกจากนี้ ฟิชไบน์ และไอเซน กล่าวว่า ถึงแม้บุคคลมีความเชื่อต่าง ๆ มากมายต่อเป้าหมายหนึ่ง ๆ แต่บุคคลนั้นก็สามารถใส่ใจกับความเชื่อได้จำนวนน้อยในขณะหนึ่ง ซึ่งจากการวิจัยช่วงความสนใจ ความเข้าใจ และกระบวนการของข่าวสารเสนอว่า มนุษย์แต่ละคนสามารถที่ใส่ใจกับข่าวสารเพียง 5-9 ข้อความ ในขณะหนึ่ง (กุญชร เจือดี. 2541 : 17; อ้างอิงจาก Fishbein & Ajzen. 1975. *An Introduction to Theory and Research*. p. 218 ; Miller. 1956 ; Woodward and Schlosberg. 1954. *Experimental Psychology*.) ความเชื่อเหล่านี้เป็นความเชื่อเด่นชัด (Salient Belief) และความเชื่อเด่นชัดนี้เป็นตัวกำหนดเจตคติของบุคคล ความเชื่อเด่นชัดสามารถเปลี่ยนแปลงได้ อาจหนักแน่นมากขึ้นหรือหนักแน่นน้อยลง หรืออาจได้รับความเชื่ออื่นเข้ามาแทนที่

เพื่อเข้าใจว่าทำไมบุคคลมีเจตคติต่อเป้าหมายเช่นนั้น จึงต้องประเมินความเชื่อเด่นชัดของบุคคลที่มีต่อเป้าหมายโดยใช้คำถามปลายเปิดให้ตอบอย่างอิสระ ซึ่งถามเกี่ยวกับลักษณะของเป้าหมายของเจตคติโดยถือว่าความเชื่อ 5 - 9 ความเชื่อ เป็นความเชื่อเด่นชัด ขั้นตอนการพิจารณาเพื่อเลือกข้อความเชื่อมีดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์เนื้อหาความเชื่อที่แตกต่างกันเป็นรายบุคคล

ขั้นที่ 2 จัดกลุ่มความเชื่อที่คล้ายกันเข้าด้วยกัน ถ้าความเชื่อใดที่คล้ายกันแต่เป็นของผู้ตอบคนเดียวกัน ก็แยกความเชื่อออกจากกันไม่จัดเข้ากลุ่ม

ขั้นที่ 3 คัดเลือกความเชื่อเด่นชัด ซึ่งอาจใช้วิธีต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- เลือกข้อความเชื่อที่มีความถี่สูงสุด จำนวน 10 - 12 ความเชื่อ
- เลือกข้อความเชื่อทั้งหมดที่กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 10 - 12 % กล่าวถึง

- เลือกข้อความเชื่อที่มีความถี่สูงสุด ไปจนถึงข้อความเชื่อที่ทำให้รวมความถี่ได้ 75% ของความถี่รวมทั้งหมดของทุกๆ ข้อความเชื่อ

ดังนั้นข้อความเชื่อที่ได้สร้างแบบวัดมีพื้นฐานมาจากกลุ่มของความเชื่อเด่นชัด

ฟิชไบน์ และไอเซน กล่าวว่า การจัดอันดับความเชื่อเด่นชัดมีความสัมพันธ์กันสูงกับความหนักแน่นของความเชื่อ โดยเฉพาะความเชื่อเด่นชัดที่มีความถี่สูงมากๆ (Modal Salient Belief) หรือ 10 – 12 ความเชื่อ (Fishbein & Ajzen. 1975 : 219)

เจตคติของบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมถูกกำหนดโดยกลุ่มของความเชื่อเด่นชัดที่มีต่อการกระทำพฤติกรรม การที่จะเข้าใจเจตคติต้องเข้าใจความเชื่อเด่นชัดก่อน โดยใช้วิธีการดังนี้ (บุญส่ง วงศ์คำ. 2542 : 46)

ขั้นที่ 1 จะต้องทราบถึงการประเมินผลของการทำพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งสามารถวัด โดยใช้มาตราขั้วคู่ 7 ช่วง เช่น

การที่น้ำหนักขึ้น

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

ขั้นที่ 2 การประเมินความเชื่อของบุคคลว่าพฤติกรรมนั้นนำไปสู่ผลการกระทำแต่ละอย่างด้วยความหนักแน่นของความเชื่อเพียงใด เช่น

การใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด เป็นสาเหตุทำให้น้ำหนักขึ้น

เป็นไปได้ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า เจตคติมีความสัมพันธ์กับความเชื่อ ซึ่งฟิชไบน์ และไอเซน ได้กล่าวไว้ว่า เจตคติที่มีต่อเป้าหมายมีความสัมพันธ์กับความเชื่อเกี่ยวกับที่หมายนั้นมีดังนี้ (บุญขร เจือดี. 2541 : 18; อ้างอิงจาก Fishbein & Ajzen. 1975. *An Introduction to Theory and Research*. p. 29)

1. บุคคลที่มีความเชื่อมากมายเกี่ยวกับที่หมายหนึ่งๆ นั่นคือ อาจเชื่อว่าที่หมายนั้นมีความสัมพันธ์กับลักษณะบางอย่างตามที่หมายอื่นหรือเป้าหมายบางอย่าง

2. ลักษณะที่มาสัมพันธ์กับเป้าหมายนี้ มักมีการประเมินควบคู่อยู่ด้วย ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นเจตคติต่อลักษณะนั้นๆ

3. อาศัยการเรียนรู้จากการวางเงื่อนไข บุคคลจะเรียนรู้ในการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อที่สัมพันธ์กับเป้าหมาย โดยมีการประเมินอยู่ด้วยกับเป้าหมายของเจตคติ

4. ความเชื่อที่สัมพันธ์กับเป้าหมายโดยมีการประเมินอยู่ด้วย จะรวมตัวกัน

5. ในโอกาสข้างหน้า เป้าหมายของเจตคติจะกระตุ้นให้บุคคลแสดงความเชื่อโดยส่วนรวมที่สัมพันธ์กับเป้าหมาย โดยมีการประเมินอยู่ด้วย หรือเป็นการแสดงเจตคติโดยส่วนรวมนั่นเอง

เนื่องจากเจตคติมีความสัมพันธ์ทางตรงกับการทำนายและทำความเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลและความเชื่อเด่นชัดกำหนดเจตคติที่มีต่อพฤติกรรม ดังนั้นในการวัดความเชื่อเด่นชัดและเจตคติควรให้มีความสอดคล้องกันในความจำเพาะทั้ง 4 คือ การกระทำ เป้าหมาย บริบท และเวลา

4. ปัจจัยทางสังคม (Ajzen & Fishbein. 1980 : 57,73 – 76) เป็นการประมาณของบุคคลว่าตนจะมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเพียงใด

การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norms) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลว่า บุคคลส่วนใหญ่ที่มีความสำคัญต่อตน คิดว่าตนควรหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้น หากบุคคลรับรู้ว่ามีคนให้ความสำคัญคิดว่าเขาควรกระทำมากเท่าใด ก็จะมีแรงจูงใจที่จะกระทำจริงมากเท่านั้น หรือหากบุคคลรับรู้ว่ามีคนให้ความสำคัญคิดว่าเขาไม่ควรแสดงการกระทำ เขาก็จะไม่มีแรงจูงใจที่จะกระทำพฤติกรรมนั้น (สมศรี ชูแสง. 2532 : 16; อ้างอิงจาก Ajzen & Fishbein. 1980. *Understanding Attitudes and Predicting Social Behavior*. p. 57) การวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมี 2 วิธี คือ การวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรง และการวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม

4.1 การวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรง เป็นการประเมินความเชื่อของบุคคลที่มีต่อความคิดเห็นของบุคคลส่วนมากที่มีความสำคัญต่อตน คิดว่าตนควรหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้น ซึ่งรูปแบบในการศึกษาการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง อาจเป็นดังนี้

บุคคลส่วนมากที่สำคัญต่อฉันคิดว่า

ฉันควร _____ ฉันไม่ควร _____

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

การกระทำผิดกรรม X

กลุ่มบุคคลหรือบุคคลใกล้ชิด อาจไม่เกี่ยวข้องหรือไม่มีความสำคัญกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเสมอไป จะเกี่ยวข้องเฉพาะกลุ่มบุคคลหรือบุคคลที่เด่นชัดเท่านั้น (Salient Referents) การหากลุ่มอ้างอิงเด่นชัด (กลุ่มอ้างอิงที่มีความสำคัญ) โดยการที่ให้กลุ่มตัวอย่างเขียนถึงกลุ่มอ้างอิงที่สำคัญโดยถาม 3 คำถาม ให้ตอบแบบอิสระคือ

บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดที่สนับสนุนการกระทำพฤติกรรม X

บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดที่คัดค้านการกระทำพฤติกรรม X

บุคคลอื่นที่เข้ามาในใจของคุณเมื่อคุณคิดจะกระทำพฤติกรรม X

แล้วเลือกกลุ่มอ้างอิงเด่นชัดที่มีความถี่สูงๆ แล้วจึงวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงและแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในแต่ละกลุ่มอ้างอิงเด่นชัด จึงจะได้การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

โดยส่วนมากแล้วมักพบว่าบุคคลที่จะมีเจตคติทางบวกต่อพฤติกรรม ถ้าบุคคลที่มีความสำคัญต่อตนคิดว่าตนควรกระทำพฤติกรรมนั้น และมีเจตคติทางลบถ้าบุคคลที่มีความสำคัญต่อตนคิดว่าตนไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้น (Ajzen & Fishbein, 1980 : 58) แต่บางครั้งองค์ประกอบทั้งสองก็ไม่ไปด้วยกัน เช่น บุคคลอาจมีเจตคติทางบวกต่อการกระทำพฤติกรรม แต่เชื่อว่าบุคคลที่มีความสำคัญต่อตนคิดว่าตนไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้น ดังนั้นความตั้งใจของบุคคลขึ้นอยู่กับความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ขององค์ประกอบทั้งสองของแต่ละบุคคล (องค์ประกอบเจตคติและองค์ประกอบเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง) องค์ประกอบทั้งสองมีน้ำหนักที่บ่งบอกถึงความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ที่เป็นตัวกำหนดความตั้งใจ น้ำหนักความสำคัญเชิงสัมพัทธ์นี้อาจเปลี่ยนจากพฤติกรรมหนึ่งไปอีกพฤติกรรมหนึ่งและจากบุคคลหนึ่งไปอีกบุคคลหนึ่ง น้ำหนักขององค์ประกอบทั้งสองนี้ร่วมกันทำนายความตั้งใจเชิงพฤติกรรม

การผันแปรตัวใดตัวหนึ่งในความจำเพาะทั้ง 4 ของพฤติกรรม (การกระทำ เป้าหมาย บริบท และเวลา) อาจมีอิทธิพลต่อความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ขององค์ประกอบเจตคติ และกลุ่มอ้างอิง เช่น พบว่าเจตคติมีความสำคัญในพฤติกรรมการแข่งขันมากกว่าพฤติกรรมความร่วมมือ ในขณะที่กลุ่มอ้างอิงมีความสำคัญในพฤติกรรมความร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน

5. ตัวแปรภายนอก (External Variables) (Ajzen & Fishbein, 1980 : 79 – 91)

ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลต่างจากทฤษฎีอื่นตรงที่ไม่พยายามที่จะอธิบายพฤติกรรมโดยการอ้างอิงตัวแปรภายนอก ซึ่งได้แก่

5.1 ตัวแปรทางชีวสังคม (Demographic Variables) เช่น อายุ เพศ อาชีพ สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ศาสนา การศึกษา

5.2 เจตคติที่มีต่อที่หมาย ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้น เช่น เจตคติต่อบุคคลและเจตคติต่อสถาบัน

5.3 ลักษณะบุคลิกภาพ (Personality Traits) เช่น ลักษณะเก็บตัว ลักษณะเปิดเผย ตนเอง มีอาการทางประสาท ลักษณะมีอำนาจ และมีลักษณะเด่น

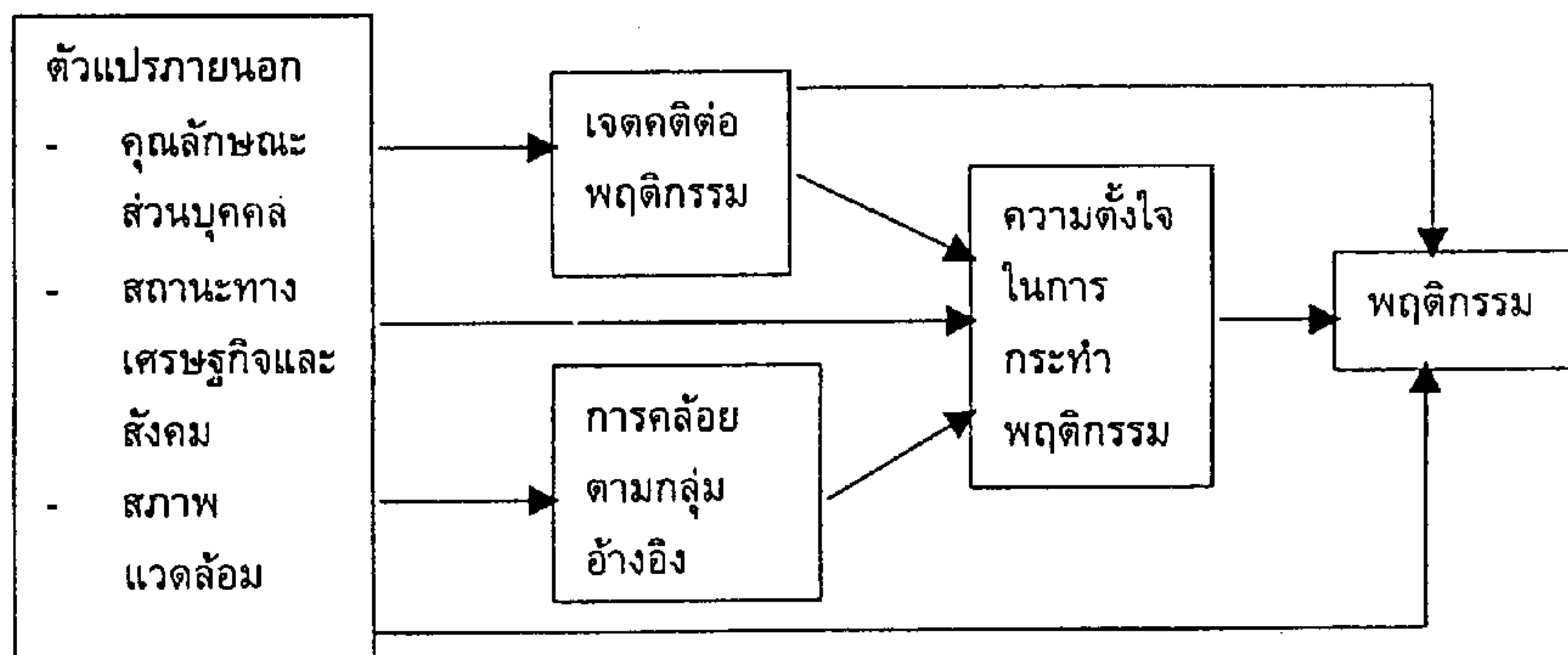
จากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลไม่ปฏิเสธว่าตัวแปรภายนอกบางครั้งมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม ซึ่งแสดงว่าตัวแปรภายนอกมีผลกระทบท่อพฤติกรรมทางอ้อม นั่นคือตัวแปรภายนอกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม ถ้าหากว่ามันมีความสัมพันธ์กับตัวแปรหนึ่งในทฤษฎี นั่นคือถ้าตัวแปรภายนอกมีอิทธิพลต่อความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ การประเมินผลการกระทำ ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงหรือแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ซึ่งมีผลกระทบท่อความตั้งใจเชิงพฤติกรรมของบุคคล และทำให้มีผลกระทบท่อพฤติกรรม ถ้าเจตคติหรือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทำนายความตั้งใจเชิงพฤติกรรมได้และ ความตั้งใจเชิง

พฤติกรรมมีความสัมพันธ์กันสูง ถึงแม้บางครั้งพบว่าตัวแปรภายนอกมีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมในเวลาหนึ่ง แต่จะสัมพันธ์กันไปช่วงระยะเวลาหนึ่ง ดังนั้น ฟิชไบน์ และไอเซน จึงกล่าวว่า ไม่มีความจำเป็นที่จะหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายนอกกับพฤติกรรม เพราะว่ามีผลที่ไม่คงเส้นคงวาต่อความเชื่อที่เป็นรากฐานของพฤติกรรม

5. ตัวแบบการทำนายพฤติกรรมของลิสกาที่ปรับเปลี่ยน (Liska's Revision Model)

ลิสกา (Liska. 1984 : 61-74) ได้ปรับปรุงตัวแบบการทำนายพฤติกรรมตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชไบน์ และ ไอเซน ซึ่งถือว่าพฤติกรรมของบุคคลสามารถทำนายได้โดยใช้ตัวแปรเจตคติต่อพฤติกรรม และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของบุคคลโดยผ่านความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรม ลิสกาเสนอว่า นอกจากตัวแปรในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชไบน์และไอเซนแล้ว ยังมีตัวแปรภายนอก ทฤษฎีดังกล่าวมีอิทธิพลในการทำนายพฤติกรรมโดยผ่านทางเจตคติต่อพฤติกรรม และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และผ่านความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมไปสู่พฤติกรรม ตัวแปรภายนอก ได้แก่ ตัวแปรคุณลักษณะส่วนบุคคล สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนสภาพแวดล้อมอื่นๆ ลิสกาโต้แย้งว่า อิทธิพลของตัวแปรเจตคติต่อพฤติกรรม และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงไม่ได้ส่งผ่านความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมเพียงอย่างเดียว แต่น่าจะมีอิทธิพลโดยตรงต่อพฤติกรรมด้วย ตัวแปรภายนอกที่เป็นตัวแปรคุณลักษณะส่วนบุคคล สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนสภาพแวดล้อม นอกจากจะมีอิทธิพลในการทำนายพฤติกรรมโดยผ่านเจตคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมแล้ว น่าจะมีอิทธิพลโดยตรงต่อความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมและพฤติกรรมด้วย

ดังนั้นตัวแบบการทำนายพฤติกรรมของลิสกาที่ปรับปรุงมาจากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลสามารถแสดงแผนภาพได้ ดังภาพประกอบ 3 นี้ (นงลักษณ์ เชษฐภักดีจิต. 2541 : 62)

ภาพประกอบ 3 แสดงตัวแบบการทำนายพฤติกรรมของลิสกา

จากภาพประกอบ แสดงว่าตัวแปรแต่ละตัวแปร สามารถทำนายความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรม และพฤติกรรมได้ และตัวแปรทุกตัวแปรร่วมกันทำนายความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมและพฤติกรรมได้ ตลอดจนความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมสามารถทำนายและร่วมกับตัวแปรอื่นๆ ทำนายพฤติกรรมได้

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

ขนิษฐา ชัยโชติกุลชัย (2539 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับพฤติกรรม การลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีเจตคติที่ดีเล็กน้อยต่อการลงโทษนักเรียน และมีความเชื่อเด่นชัดว่า การลงโทษนักเรียน ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น ทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิต ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปในทางที่ไม่ดี ทำให้ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย ทำให้บุคลิกภาพของนักเรียน เปลี่ยนแปลงไป ทำให้นักเรียนสำนึกผิดและคงเชื่อว่า การลงโทษทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีสูงขึ้น แต่ก็เชื่อ เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

2. ครูมัธยมศึกษาตอนต้น คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเพียงเล็กน้อย และกลุ่มอ้างอิงเด่นชัดเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน ได้แก่ เพื่อนครู ผู้บริหารระดับต่างๆ นักเรียนในชั้นเรียน นักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรม ในชั้นเรียนที่ไม่เหมาะสม หรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย พ่อแม่ผู้ปกครอง และญาติพี่น้องของนักเรียนในการลงโทษนักเรียน ครูทำโทษโดยคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกลุ่มต่างๆ เล็กน้อยทุกกลุ่ม

3. ครูระดับมัธยมศึกษา มีความตั้งใจในการลงโทษเพียงเล็กน้อย นอกจากนี้ครูกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษ และครูกลุ่มที่มีความตั้งใจจะไม่ลงโทษมีเจตคติที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษมีความเชื่อว่า เมื่อลงโทษนักเรียนแล้วทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไป นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิด สูงกว่ากลุ่มที่ตั้งใจจะไม่ลงโทษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ครูที่มีความตั้งใจจะลงโทษมีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษทุกกลุ่ม และสูงกว่ากลุ่มที่มีความตั้งใจจะไม่ลงโทษ และกลุ่มอ้างอิงที่มีอิทธิพลต่อครู ได้แก่ เพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่างๆ นักเรียนในชั้นเรียน นักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นไม่เหมาะสม หรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย พ่อแม่ผู้ปกครอง และญาติพี่น้องของนักเรียน

4. เจตคติต่อการลงโทษนักเรียนมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($R = .5084$)

5. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($R = .6199$)

6. เพศ และประสบการณ์การเป็นครูมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

7. ความตั้งใจในการลงโทษมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงโทษทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($R = .4225$)

อุไรวรรณ โพธิเวชเทวัญ (2539 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา ของนิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

1. สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีสิ่งจูงใจด้านความคิดเห็นส่วนตัวเป็นสิ่งจูงใจสูงสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสิ่งจูงใจอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี จำแนกตาม

2.1 เพศ พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 อาชีพผู้ปกครอง พบว่า สิ่งจูงใจด้านความสนใจและความถนัด ด้านความคิดเห็นส่วนตัว และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน ไม่แตกต่างกัน แต่สิ่งจูงใจด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นางลักษณ์ เซษฐภักดีจิต (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความตั้งใจในการเลือกอาชีพของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2540 ภาคตะวันออก : กรณีการเลือกศึกษาวิชาพยาบาลพบว่าส่วนใหญ่มีความตั้งใจที่จะเลือกศึกษาวิชาพยาบาลในระดับต่ำ ตัวแปรที่สัมพันธ์กับความตั้งใจเลือกศึกษาวิชาพยาบาลมี 8 ตัวแปร คือ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การประกอบอาชีพเกษตรกรรมของบิดา ค่านิยมและแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในงานที่จะเข้าสู่วิชาชีพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การศึกษาของบิดา การประกอบอาชีพเกษตรกรรมของมารดา ค่านิยมและแรงจูงใจด้านรายได้ หรือเงินเดือน และรายรับของนักเรียนที่ได้จากบิดา มารดา ทั้ง 8 ตัวแปรนี้สามารถทำนายความตั้งใจที่จะเลือกศึกษาวิชาชีพพยาบาลได้ร้อยละ 51 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01

บุญส่ง วงศ์คำ (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีอยุธยาของนักศึกษาในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล พบว่า

1. เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีอยุธยา และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีอยุธยา มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีอยุธยา เท่ากับ 0.398 และ 0.265 ตามลำดับ มีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.433 และมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 องค์ประกอบด้านเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีอยุธยา และการคล้อยตามกลุ่ม อ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีอยุธยา สามารถอธิบายหรือทำนายความตั้งใจในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีอยุธยาได้ ร้อยละ 18.7

2. นักศึกษากลุ่มที่มีความตั้งใจสูงและมีความตั้งใจต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน มีความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีอยุธยา การประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีอยุธยาและมีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนกลุ่มวิชาการศึกษาศรีอยุธยา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .001 มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีอยุธยา และแรงจูงใจ ที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีอยุธยา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และมีเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีอยุธยา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3. นักศึกษากลุ่มที่มีความตั้งใจสูง และมีความตั้งใจต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาเอกการศึกษาศรีอยุธยา มีเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีอยุธยา ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีอยุธยา การประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีอยุธยา ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีอยุธยา และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีอยุธยา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีอยุธยาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. นักศึกษากลุ่มที่มีความตั้งใจสูง และมีความตั้งใจต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาชีพครู มีเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีอยุธยา ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีอยุธยา การประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีอยุธยา ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษา

ปฐมวัย และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยไม่มีความแตกต่างกัน

ศิริรุ่ง ศุภฤกษ์คุณ (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตนาในการเลือกศึกษาต่อคณะแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ และคณะทันตแพทยศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

การศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตนาในการเลือกศึกษาต่อคณะแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ และคณะทันตแพทยศาสตร์ พบว่า ปัจจัยการกำหนดคุณค่าผลของการเลือกศึกษาต่อปัทสถานทางสังคม อัตมโนทัศน์ และความรู้สึกต่อการเลือกศึกษาต่อ มีสหสัมพันธ์พหุคูณกับเจตนาในการเลือกศึกษาต่อคณะแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ และคณะทันตแพทยศาสตร์ เท่ากับ .700 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และมีความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ เท่ากับ -.081, .086, .449 และ .416 ตามลำดับ

การเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกศึกษาต่อระหว่างกลุ่มที่มีเจตนาจะเลือกศึกษาต่อกับกลุ่มที่มีเจตนาจะไม่เลือกศึกษาต่อคณะแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ และคณะทันตแพทยศาสตร์ พบว่า นักเรียนกลุ่มที่มีเจตนาจะเลือกศึกษาต่อ กับกลุ่มที่มีเจตนาจะไม่เลือกศึกษาต่อ มีการกำหนดคุณค่าผลของการเลือกศึกษาต่อปัทสถานทางสังคม บทบาทของนักเรียน อัตมโนทัศน์ และความรู้สึกต่อการเลือกศึกษาต่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .001 ตามลำดับ แต่ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของเจตนาในการเลือกศึกษาต่อคณะแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ และคณะทันตแพทยศาสตร์ กับการรับรู้ผลของการเลือกศึกษาต่อของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม

จิตสุภา สวนประเสริฐ (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยการ ของนักเรียนวิทยาลัยพาณิชยการในกรุงเทพมหานคร โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยการ กับตัวแปรภายนอก (เพศ ผลการเรียน อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา) ปัจจัยส่วนบุคคล (เจตคติต่อการเรียน) และปัจจัยทางสังคม (การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียน) และเปรียบเทียบปัจจัยดังกล่าวระหว่างนักเรียนที่มีความตั้งใจเรียนสูงและตั้งใจเรียนต่ำ แยกตามหมวดวิชาชีพพื้นฐาน วิชาชีพเฉพาะ และวิชาชีพเลือก ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

เพศ ผลการเรียน บางอาชีพของบิดาและมารดา เจตคติต่อการเรียน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียน มีสหสัมพันธ์กับความตั้งใจเรียนหมวดวิชาชีพพื้นฐาน วิชาชีพเฉพาะ วิชาชีพเลือก และรวมทุกหมวดวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เกือบทุกค่า และที่ระดับ .05 เพียงสี่ค่า

เพศ ผลการเรียน อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา เจตคติต่อการเรียน และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียน มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) กับ ความตั้งใจเรียนหมวดวิชาชีพพื้นฐาน วิชาชีพเฉพาะ วิชาชีพเลือก และรวมทุกหมวดวิชาชีพ เท่ากับ .477, .448, .407 และ .498 ตามลำดับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทุกค่า โดยปัจจัยที่ ส่งผลมากที่สุดคือ เจตคติต่อการเรียน รองลงมาได้แก่ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียน ส่วนเพศส่งผลต่อความตั้งใจเรียนหมวดวิชาชีพเลือกและรวมทุกหมวดวิชาชีพในอันดับที่ 3

การเปรียบเทียบจำนวนนักเรียนเพศชายและเพศหญิงที่มีความตั้งใจเรียนสูงและตั้งใจเรียนต่ำในหมวดวิชาชีพพื้นฐาน วิชาชีพเฉพาะ วิชาชีพเลือก มีจำนวนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่รวมทุกหมวดวิชาชีพมีจำนวนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนเจตคติต่อการเรียน และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนระหว่างนักเรียนที่มีความตั้งใจเรียนสูงและตั้งใจเรียนต่ำ มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

พงศ์ลักษณ์ รุ่งวิทยากร (2543:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลของนักเรียนระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

1.1 ภูมิหลังทางด้านสังคม เพศหญิงร้อยละ 51.8 เพศชายร้อยละ 48.2 อายุระหว่าง 25-45 ปีร้อยละ 83.1 สถานภาพครอบครัวส่วนใหญ่สมรส ร้อยละ 57.4 ประชากรส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง ร้อยละ 45.4

1.2 ภูมิหลังทางด้านเศรษฐกิจ มีรายได้อยู่ระหว่าง 10,000-20,000 บาท ร้อยละ 46.8 ค่าใช้จ่ายต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 51.8 และเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาด้วยตนเอง ร้อยละ 74.3

1.3 คุณสมบัติที่ใช้สมัครเข้าศึกษา ร้อยละ 96.5 ใช้วุฒิปริญญาตรีในการสมัครเข้าศึกษา ร้อยละ 53.8 สำเร็จการศึกษาทางด้านเศรษฐศาสตร์/ครุศาสตร์ ระดับคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 68.3 อยู่ระหว่าง 2.71-3.50 ระยะเวลาที่จบการศึกษาระหว่าง พ.ศ. 2526-2536 ร้อยละ 68.7 มีอาชีพรับราชการส่วนใหญ่ ร้อยละ 44.0

1.4 สาขาวิชาที่สมัครเข้าศึกษาส่วนใหญ่ คือ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 74.3

1.5 การรับรู้ข่าวสารเรื่องการเปิดรับสมัครส่วนใหญ่รับรู้จากคนใกล้ชิด ญาติ เพื่อน ร้อยละ 58.1 รองลงมาจากสื่อสิ่งพิมพ์ ร้อยละ 56.7

1.6 การแสดงความคิดเห็นของนักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 79.4 เห็นว่าที่ตัดสินใจศึกษาเพราะช่วยส่งเสริมให้มีหน้าที่การงานดีขึ้น

2. การเปรียบเทียบปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษา

2.1 ด้านปัจจัยพื้นฐานทางสังคม พบว่า เพศ อายุ และสถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีเหตุผลต่อปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจ พบว่าผู้ที่มีรายได้ต่างกันมีเหตุผลต่อปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ด้านคุณสมบัติที่ใช้สมัครเรียน พบว่า ผู้ที่มีผลการศึกษาแตกต่างกัน ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีเหตุผลต่อปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ด้านการรับรู้ข่าวสารการสมัครเข้าศึกษา พบว่าผู้ที่รับรู้ข่าวสารการสมัครเข้าศึกษาต่อจากสื่อมากกว่า 1 สื่อขึ้นไปมีเหตุผลต่อปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาสูงกว่าผู้รับรู้ข่าวสารจากสื่อเพียงสื่อเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ด้านแขนงวิชาที่สมัครเข้าศึกษา พบว่า ผู้สมัครแขนงวิชาเศรษฐศาสตร์มีเหตุผลต่อปัจจัยในการตัดสินใจต่ำกว่าผู้สมัครเรียนแขนงวิชาศึกษาศาสตร์

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษา พบว่าปัจจัยทุกด้านมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ความสำคัญของปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษา พบว่า ปัจจัยทั้ง 7 ด้านสามารถอธิบายเหตุผลที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษาได้ร้อยละ 54 โดยปัจจัย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านความน่าเชื่อถือต่อมหาวิทยาลัย ด้านแรงจูงในการศึกษา และ ด้านระบบการศึกษาทางไกล

อรุณศรี อักษรศรี (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ของนักเรียนระดับปริญญาตรีปี 4 สถาบันราชภัฏภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า

1. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ได้แก่ การรับรู้เจตคติของบิดามารดา ค่าความนิยมในอาชีพด้านความอิสระ ด้านงานอาชีพอิสระ ด้านวิถีชีวิต ด้านบริการสังคม ด้านการกระตุ้นให้ใช้ปัญญา ด้านความมั่นคงปลอดภัย และด้านความคิดสร้างสรรค์ เจตคติด้านความรู้สึก ด้านความคิด และด้านพฤติกรรมแนวโน้มที่จะแสดงออก ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ค่าความนิยมในอาชีพด้านรายได้ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ค่าความนิยมในด้านความมีศักดิ์ศรี บุคลิกภาพหัวนไหว-มั่นคงในสภาวะอารมณ์

2. ทำนายการเลือกประกอบอาชีพอิสระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การรับรู้เจตคติของบิดามารดา ค่านิยมในอาชีพด้านความมีอิสระ และ ด้านความมีศักดิ์ศรี เจตคติด้านความรู้สึก อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 36.5

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

มอสเซอร์ (ราตรี รุ่งโรจน์ดี . 2515 : 8; อ้างอิงจาก Moser . 1968 : 460-461) ศึกษาการเลือกอาชีพของนักเรียน โดยให้นักเรียนชั้นมัธยมปลายในฟิตสเบิร์ก แคลิฟอร์เนีย จำนวน 550 คน เลือกอาชีพที่เขาชอบมากที่สุด 3 อาชีพ จากที่เสนอให้ทั้งหมด 100 ชนิด ผลปรากฏว่า นักเรียนที่มีสติปัญญาสูงมักจะเลือกอาชีพชั้นสูงที่ต้องการการฝึกฝนในระดับสูง ส่วนนักเรียนที่มีสติปัญญาต่ำจะเลือกอาชีพที่ต้องการฝึกหัดทางด้านวิชาการเพียงเล็กน้อย หรืออาจจะไม่ต้องใช้วิชาการเลย

เอ็ดดี้ (พรเทพ สีทองอิน . 2533 : 11-12 ; อ้างอิงจาก Enddy .1969 : 2959) ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนเกษตรกรรมของรัฐหลุยส์เซียน่า จำนวน 741 คน พบว่า

1. บิดามารดามีอิทธิพลต่อการเลือกสาขาวิชาเรียนต่อ
2. ระดับการศึกษาของบิดามารดามีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการเลือกสาขาวิชาเรียนต่อของเด็กมากกว่าความมีชื่อเสียงในอาชีพของบิดามารดา
3. การเลือกสาขาวิชาเรียนต่อของเด็กขึ้นอยู่กับความสนใจส่วนตัว ความพึงพอใจความสามารถและค่าตอบแทน
4. บิดามารดา บุคคลที่มีชื่อเสียงในวิชาชีพมีอิทธิพลต่อการเลือกวิชาชีพตามลำดับ

อลสเวิร์ธ (เฉลิมศักดิ์ มังกรานนท์ชัย . 2534 : 13 ; อ้างอิงจาก Allsworth . 1959)

ศึกษาเรื่อง ปัจจัยในการจูงใจให้เลือกอาชีพของนักวิทยาศาสตร์ชาวอเมริกัน พบว่า ปัจจัยด้านบุคคลที่มีเป็นแรงจูงใจ คือ ครู ความสนใจของตนเอง รุ่นพี่ ญาติ ตามลำดับ ปัจจัยอื่นที่เป็นแรงจูงใจได้แก่ กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านวิทยาศาสตร์ ที่จัดขึ้นในโรงเรียน

สปอร์เบอร์ ฟิชไบน์และไอเซน (กฤษกร เจือดี. 2541 : 21; อ้างอิงจาก Sperber, Fishbein & Aizen. 1980. *Understanding Attitudes and Predicting Social Behavior*. p. 114 –120) ได้ศึกษา การทำนาย และทำความเข้าใจความตั้งใจในการเลือกประกอบอาชีพของผู้หญิงว่าจะเป็นแม่บ้านหรือประกอบอาชีพกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนไฮสกูล เกรด 11 และ 12 จำนวน 111 คน เป็นหญิงผิวขาว 96 คน ผิวดำ 13 คน และอื่นๆ 12 คน ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่าง อ่านเรื่องราวสั้นๆ ของเจน ซึ่งเป็นหญิงที่ประกอบอาชีพ และเรื่องแมรี่ ซึ่งเป็นแม่บ้าน เมื่ออ่านเรื่องทั้ง 2 จบแล้ว ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ความแตกต่างของความตั้งใจ (Differential Intention) คือ การนำความตั้งใจที่จะมีอนาคตคล้ายเจน ลบด้วยความตั้งใจที่จะมีอนาคตคล้ายแมรี สามารถทำนายความตั้งใจที่จะเลือกกระทำทางเลือก 2 ทาง ได้อย่างมีนัยสำคัญ ($r = .87$) และมีค่าสหสัมพันธ์สูงกว่าการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง ความตั้งใจที่จะเลือกกระทำทางเลือก 2 ทาง กับความตั้งใจที่จะมีอนาคตคล้ายเจน ($r = .79$) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจที่จะเลือกกระทำทางเลือก 2 ทาง กับความตั้งใจที่จะมีอนาคตคล้ายแมรี ($r = .79$) จากข้อค้นพบนี้ แสดงว่าการทำนายสภาพการณ์ที่มีทางเลือก 2 ทาง การทำนายด้วยความแตกต่างระหว่างความตั้งใจต่อทางเลือกทั้ง 2 นั้น จะทำนายได้ดีกว่าความตั้งใจต่อทางเลือกแต่ละอย่าง (Fishbein & Aizen. 1980 : 118)

ความแตกต่างของเจตคติ (Differential Attitude) และความแตกต่างของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Differential Subjective Norm) ซึ่งหาได้ด้วยวิธีการทำนองเดียวกับความแตกต่างของความตั้งใจ ซึ่งทั้ง 2 ตัวนี้ร่วมกันทำนายความแตกต่างของความตั้งใจได้อย่างมีนัยสำคัญ ($R = .86$) โดยที่ความแตกต่างของเจตคติทำนายความแตกต่างของความตั้งใจได้สูงกว่าความแตกต่างของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ($W_1 = .67$) และ ($W_2 = .29$) ตามลำดับ

เดวิส (พรพรรณ วัฒนวิชัย. 2545 : 37 ; อ้างอิงจาก Davis. 1985. *Social Psychology Quarterly*. P. 59-93) ได้นำเอาตัวแบบการทำนายพฤติกรรมของลิสกา ไปทดสอบการทำนายพฤติกรรมการประสบความสำเร็จทางการศึกษา โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ใหญ่ ในปี 1970 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 2,077 คน เป็นผู้จบ High School ในปี 1955 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

ทัศนคติต่อความสำเร็จทางการศึกษา ความตั้งใจที่จะประสบความสำเร็จทางการศึกษา พฤติกรรมการประสบความสำเร็จทางการศึกษาและตัวแปรภายนอก ซึ่งประกอบด้วยสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ความถนัดทางการเรียน การคาดหวังของกลุ่มเพื่อนในการศึกษาต่อมหาวิทยาลัย การรับรู้ความสามารถ ทางวิชาการของนักเรียน การคาดหวังต่อระดับการศึกษาที่จะสำเร็จ และระดับการศึกษาที่คาดว่าจะประสบความสำเร็จ ผลการศึกษาพบว่าเป็นไปตามตัวแบบการทำนายพฤติกรรมของลิสกา คือ ตัวแปรภายนอกมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อระดับการศึกษาที่ประสบความสำเร็จ และความตั้งใจที่จะประสบความสำเร็จทางการศึกษา

คาร์เพนเตอร์ และเฟลชแมน (พรพรรณ วัฒนวิชัย. 2545 : 37 ; อ้างอิงจาก Carpenter and Fleishman. 1987. *American Educational Research Journal*. P. 79-105) ได้นำตัวแบบการทำนายพฤติกรรมของลิสกามาทดสอบเพื่อทำนายพฤติกรรมการเรียนต่อระดับวิทยาลัยของนักเรียนเกรด 12 ในประเทศออสเตรเลีย ศึกษาตัวแปรทัศนคติต่อการศึกษาระดับวิทยาลัย การรับรู้ทัศนคติทางสังคม (รับรู้การสนับสนุนของพ่อแม่) การคาดหวังของกลุ่มเพื่อนและการรับรู้ความสามารถทางวิชาการ ความตั้งใจที่จะเรียนต่อ และตัวแปรภายนอก คือ เพศ อาชีพบิดามารดา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประเภทโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ประเภทโรงเรียน การรับรู้ความสามารถทางวิชาการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทัศนคติต่อการเรียนต่อ การรับรู้การสนับสนุนของพ่อแม่ และความตั้งใจที่จะเรียนต่อ มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อพฤติกรรมการเรียนต่อระดับวิทยาลัย ตัวแปรเพศ การรับรู้ความสามารถทางวิชาการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทัศนคติต่อการเรียนต่อ การรับรู้การสนับสนุนของพ่อแม่ และการรับรู้การคาดหวังของกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อความตั้งใจในการเรียนต่อ และตัวแปรประเภทโรงเรียน อาชีพบิดามารดา การรับรู้ความสามารถทางวิชาการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อพฤติกรรมและความตั้งใจที่จะเรียนต่อระดับวิทยาลัยของนักเรียน ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดตัวแบบการทำนายพฤติกรรมของลิสกา

จากผลการศึกษาของคาร์เพนเตอร์ เฟลชแมน (1987) และเดวิส (1985) ที่ได้กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า ตัวแปรภายนอกสามารถอธิบายความสัมพันธ์ทั้งโดยตรง กล่าวคือตัวแปรภายนอกสามารถทำนายความตั้งใจ

ในการกระทำพฤติกรรมและพฤติกรรมได้ และมีความสัมพันธ์โดยอ้อมกล่าวคือ ตัวแปรภายนอกสามารถร่วมกับทัศนคติต่อพฤติกรรม การรับรู้ทัศนคติทางสังคม ทำนายความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรม และพฤติกรรมได้ และตัวแปรภายนอกร่วมกับความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรม สามารถทำนายพฤติกรรมได้ ซึ่งเป็นไปตามตัวแบบการทำนายพฤติกรรมของลิสกา

จากการศึกษาผลงานการวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การเลือกเรียนต่อ หรือประกอบอาชีพของนักเรียน ขึ้นอยู่กับความสนใจ และความถนัดของแต่ละบุคคล ซึ่งมีข้อแตกต่างระหว่างบุคคล อาทิ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และระดับรายได้ของผู้ปกครอง เป็นต้น ดังนั้นในการแสดงพฤติกรรมเลือกเรียนในวิชาเอกต้องมีการตัดสินใจที่มีเหตุผลซึ่งได้แก่ปัจจัยภายนอก ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ จำนวน 397 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2537 : 40) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวน 195 คน แบ่งขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น จำแนกตามตาราง ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวิชาเอก

วิชาเอก	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
วิชาเอกการบัญชี	163	80
วิชาเอกการขาย	146	72
วิชาเอกคอมพิวเตอร์	88	43
รวม	397	195

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

2.1 ศึกษาความมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อทราบแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี

2.2 ศึกษาลักษณะรูปแบบสอบถาม ปัจจัยต่าง ๆ และวิธีการเขียนแบบสอบถาม โดยใช้แนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล และตัวแบบการทำนายพฤติกรรมของลิสกาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า

2.3 สํารวจความคิดเห็นของนักศึกษาในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ จำนวน 60 คน ที่ไมใชกลุ่มตัวอย่าง โดยใชแบบสอบถามแบบปลายเป็ด ดังนี้

แบบสํารวจความคิดเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ
คำชี้แจง แบบสํารวจความคิดเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ เป็นส่วนหนึ่งของการทำสารนิพนธ์ ความคิดเห็นของนักเรียนจะเป็นประโยชน์อย่างสูงและไม่ผลกระทบบใด ๆ ต่อนักเรียน ขอให้นักเรียนตอบให้มากที่สุด

1. นักเรียนคิดว่า การเรียนวิชาการบัญชี มีผลเกิดกับนักเรียนอย่างไร
-
-
2. นักเรียนคิดว่า ถ้านักเรียนเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี จะเกิดผลอะไร กับนักเรียน
-
-
3. การที่นักเรียนเลือกเรียนวิชาเอก (การบัญชี, การขาย, คอมพิวเตอร์) นักเรียนนึกถึงบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ดังนี้
- บุคคล
-
- กลุ่มบุคคล
-
4. การที่นักเรียนเลือกเรียนวิชาเอก (การบัญชี, การขาย, คอมพิวเตอร์) ผู้ที่เห็นด้วยหรือสนับสนุน ให้เรียนมีดังนี้
- บุคคล
-
- กลุ่มบุคคล
-
5. การที่นักเรียนเลือกเรียนวิชาเอก (การบัญชี, การขาย, คอมพิวเตอร์) ผู้ที่คัดค้านหรือไม่สนับสนุนให้เรียน ดังนี้
- บุคคล
-
- กลุ่มบุคคล
-
6. นักเรียนคิดว่า การเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี เป็นสิ่ง
-
-
7. ข้อคิดเห็นอื่น ๆ
-
-

2.4 พิจารณาคัดเลือกข้อความเชื่อเด่นชัด กลุ่มอ้างอิงเด่นชัด เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถาม

2.4.1 ความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี นำแบบสำรวจความคิดเห็นเบื้องต้น มาวิเคราะห์เนื้อหาความเชื่อต่าง ๆ ที่แตกต่างกันเป็นรายบุคคล จัดกลุ่มความเชื่อที่ใกล้เคียงกันหรือเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกันไว้ด้วยกัน แจกแจงความถี่ความเชื่อเกี่ยวกับการตัดสินใจนั้น ๆ จัดเรียงลำดับความเชื่อเกี่ยวกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี ที่มีความถี่มากที่สุดไปหาน้อยตามลำดับ คัดเลือกความเชื่อเหล่านั้นด้วยวิธีการเลือกข้อความที่มีความถี่สูงที่สุดไปจนถึงข้อความเชื่อที่รวมความถี่ได้ 90% ของความถี่รวมทุก ๆ ข้อความเชื่อ

2.4.2 กลุ่มอ้างอิงเด่นชัด นำคำตอบที่ได้มาจัดกลุ่มบุคคล ที่ถูกระบุทั้งที่เป็นฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายคัดค้าน แจกแจงความถี่ใช้วิธีเดียวกันกับความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอก

2.5 นำข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็นเบื้องต้นที่เป็นความเชื่อเด่นชัด และกลุ่มอ้างอิงเด่นชัดมาสร้างแบบสอบถาม ตอนที่ 2 จำนวน 5 ชุด รวม 36 ข้อ ดังนี้

2.5.1 แบบสอบถามเจตคติต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี – วัดความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี จำนวน 10 ข้อ

2.5.2 แบบสอบถามเจตคติต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี – วัดการประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี จำนวน 10 ข้อ

2.5.3 แบบสอบถามการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี – วัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง จำนวน 6 ข้อ

2.5.4 แบบสอบถามการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี – วัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง จำนวน 6 ข้อ

2.5.5 แบบสอบถามการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี – วัดความตั้งใจในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี จำนวน 4 ข้อ

2.6 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และ ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ อาจารย์สุรางค์ มั่นยานนท์ อาจารย์ชาญวิทย์ จรัสสุทธิอิศร อาจารย์พรพรรณ วัฒนวิชัย และ อาจารย์สมศักดิ์ เศรษฐการ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ความถูกต้องเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งภาษาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00

2.7 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบเพื่อความสมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้

2.8 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .8999 และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแต่ละชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามเจตคติต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี – วัดความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี จำนวน 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก .20 - .59 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .6717

ชุดที่ 2 แบบสอบถามเจตคติต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี – วัดการประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี จำนวน 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก .54 - .80 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7460

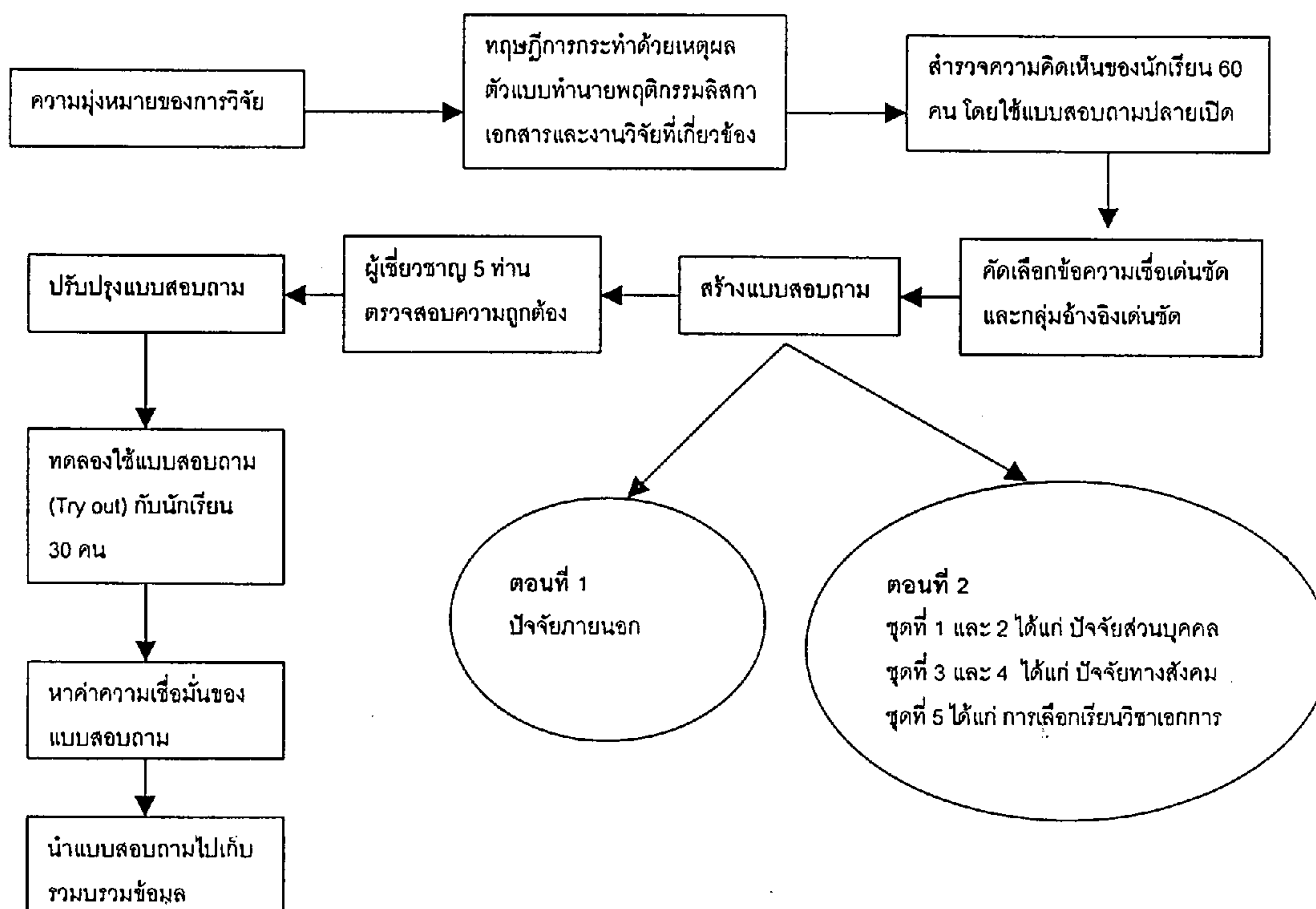
ชุดที่ 3 แบบสอบถามการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี – วัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง จำนวน 6 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก .61 - .81 และ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8910

ชุดที่ 4 แบบสอบถามการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี – วัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง จำนวน 6 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก .83 - .94 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9677

ชุดที่ 5 แบบสอบถามการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี – วัดความตั้งใจในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี จำนวน 4 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก .73 - .75 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8778

2.9 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขอย่างสมบูรณ์ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แผนผังแสดงขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ภาพประกอบ 4 แผนผังแสดงขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ โดยใช้แนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชไบน์และไอเซน แนวตัวแบบการทำนายพฤติกรรมของลิสกา รูปแบบของแบบสอบถามสร้างตามวิธีการของออสกูด แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ ประกอบด้วยแบบสอบถาม 5 ชุด คือ

- ชุดที่ 1 แบบสอบถามเจตคติต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี
 - วัดความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี
- ชุดที่ 2 แบบสอบถามเจตคติต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี
 - วัดการประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี
- ชุดที่ 3 แบบสอบถามการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี
 - วัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง
- ชุดที่ 4 แบบสอบถามการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี
 - วัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง
- ชุดที่ 5 แบบสอบถามการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี
 - วัดความตั้งใจในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี

โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ตาราง 2 เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี

ชุดที่	คำขั้วปลายมาตรวัด	การให้คะแนน
1. วัดความเชื่อเกี่ยวกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี	เป็นไปได้ – เป็นไปไม่ได้	+3 ถึง -3
2. วัดการประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี	ดี - เลว	+3 ถึง -3
3. วัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี	ควรเรียน - ไม่ควรเรียน	+3 ถึง -3
4. วัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี	ต้องการ – ไม่ต้องการ	7 ถึง 1
5. วัดความตั้งใจในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี	เลือกแน่นอน - อยากจะเลือก - ไม่คิดที่จะเลือก	3 – 2 - 1

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 1.1 นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 195 ฉบับ
- 1.2 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบฉบับที่สมบูรณ์ ได้จำนวน 195 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เพื่อตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน

5. การจัดการทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ดังนี้

- 5.1 คำนวณค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 5.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายนอก ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคมที่สะท้อนกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation)
- 5.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายนอก ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคม กับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ (Beta) โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณหรือความถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression)

6. สถิติที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

- 6.1 สถิติพื้นฐานได้แก่
 - 6.1.1 ร้อยละ
 - 6.1.2 ค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนนันตพงษ์. 2521 : 36)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N	แทน	จำนวนข้อมูลตัวอย่าง

6.1.3 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนนท์พงษ์. 2521 : 56)

$$S = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

6.2 สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

6.2.1 ค่าความเที่ยงตรง

การตรวจสอบข้อคำถามว่าวัดในสิ่งที่ต้องการวัดตามค่านิยาม โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนนท์พงษ์. 2545 : 95)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องของระหว่างข้อคำถามกับค่านิยาม
R	แทน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบวัดตามค่านิยามให้ค่า +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบวัดตามค่านิยามให้ค่า 0 ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบไม่วัดตามค่านิยามให้ค่า -1
$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6.2.2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมยกเว้นข้อนั้น (Corrected item total correlation) โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนนท์พงษ์. 2545 : 84)

$$r_{xy} = \frac{N\sum xy - (\sum x)(\sum y)}{\sqrt{[N\sum x^2 - (\sum x)^2][N\sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่ม
X	แทน	คะแนนของข้อคำถาม
y	แทน	คะแนนผลรวมของข้ออื่น ๆ ที่เหลือทุกข้อ

6.2.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความเชื่อมั่น ใช้สูตรการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาสัมประสิทธิ์แอลฟา(α -Coefficient) ครอนบัค (Cronbach) โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 131)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
k	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
S_x^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

6.3 สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

6.3.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r_{xy}) โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 84)

$$r_{xy} = \frac{N \sum xy - (\sum x)(\sum y)}{\sqrt{[N \sum x^2 - (\sum x)^2][N \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่ม
X	แทน	คะแนนของข้อคำถาม
Y	แทน	คะแนนผลรวมของข้ออื่น ๆ ที่เหลือทุกข้อ

6.3.2 หาค่านำหนักความสำคัญ โดยใช้สูตร (Hinkle, Wiersma and Jurs. 1988 : 463)

$$b_j = \beta_j \left(\frac{S_y}{S_j} \right)$$

b_j	แทน	สัมประสิทธิ์ความถดถอยของตัวแปรอิสระที่ $j : j = 1, 2, \dots, k$
β_j	แทน	สัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐานของตัวแปรอิสระที่ $j :$ $j = 1, 2, \dots, k$
S_j	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรอิสระที่ $j (X_j)$
S_y	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรตาม Y

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาค้นคว้า เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอก การบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ ได้กระทำตามลำดับความมุ่งหมายการศึกษาค้นคว้า ที่กำหนดไว้ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อสารความหมายที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อ ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
Maj 1	แทน	วิชาเอกการบัญชี
Maj 2	แทน	วิชาเอกการขาย
Maj 3	แทน	วิชาเอกคอมพิวเตอร์
Occ1	แทน	อาชีพผู้ปกครองที่เป็นข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
Occ2	แทน	อาชีพผู้ปกครองที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ
Occ3	แทน	อาชีพผู้ปกครองที่รับจ้างทั่วไป
Occ4	แทน	อาชีพผู้ปกครองที่เป็นเกษตรกร
Occ5	แทน	อาชีพผู้ปกครองอื่น ๆ
Inc	แทน	รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง
B-AB	แทน	ความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี
E-AB	แทน	การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี
AVAB	แทน	เจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี
B-SN	แทน	ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง
M-SN	แทน	แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง
AVSN	แทน	การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกวิชาเอกการบัญชี
BI	แทน	การเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
S^2	แทน	ค่าความแปรปรวน (Variance)
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์แบบพหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์แบบพหุคูณ
Beta	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน

การกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการแปลความหมายของคะแนนดังต่อไปนี้ (พรพรรณ วัฒนวิชัย. 2545 : 54)

1. เกณฑ์คะแนนเฉลี่ยของปัจจัยส่วนบุคคล (เจตคติที่มีต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี)

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
2.15 ถึง 3.00	ตัวแปรมีค่าทางบวกสูงหรือมาก
1.29 ถึง 2.14	ตัวแปรมีค่าทางบวกค่อนข้างสูง
0.43 ถึง 1.28	ตัวแปรมีค่าทางบวกต่ำ
-0.42 ถึง 0.42	ตัวแปรมีค่าเป็นกลาง
-1.28 ถึง -0.43	ตัวแปรมีค่าทางลบต่ำ
-2.14 ถึง -1.29	ตัวแปรมีค่าทางลบค่อนข้างสูง
-3.00 ถึง -2.15	ตัวแปรมีค่าทางลบสูงหรือมาก

2. เกณฑ์คะแนนเฉลี่ยของปัจจัยทางสังคม (การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่มีต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี)

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
1.00 ถึง 1.85	มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่ำมาก
1.86 ถึง 2.71	มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่ำ
1.72 ถึง 3.57	มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงค่อนข้างต่ำ
3.58 ถึง 4.42	มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงปานกลาง
4.43 ถึง 5.28	มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงค่อนข้างสูง
5.29 ถึง 6.14	มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงสูง
6.15 ถึง 7.00	มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงสูงมาก

3. เกณฑ์คะแนนเฉลี่ยของการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
2.34 ถึง 3.00	มีความตั้งใจในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีสูง
1.67 ถึง 2.33	มีความตั้งใจในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีปานกลาง
1.00 ถึง 1.66	มีความตั้งใจในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีต่ำ

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบายตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 วิเคราะห์ความถี่และค่าร้อยละของปัจจัยภายนอก

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละจำแนกตาม วิชาเอก อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ต่อเดือนผู้ปกครอง ผลการวิเคราะห์ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยภายนอก

ปัจจัยภายนอก	จำนวน	ร้อยละ
1. วิชาเอก		
1.1 วิชาเอกการบัญชี	80	41.0
1.2 วิชาเอกการขาย	72	36.9
1.3 วิชาเอกคอมพิวเตอร์	43	22.1
รวม	195	100.0
2. อาชีพของผู้ปกครอง		
2.1 ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	28	14.4
2.2 ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ	57	29.2
2.3 รับจ้างทั่วไป	48	24.6
2.4 เกษตรกร	43	22.1
2.5 อื่น ๆ	19	9.7
รวม	195	100.0
3. รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง		
3.1 ต่ำกว่า 6,000 บาท	58	29.7
3.2 6,000 – 8,000 บาท	66	33.8
3.3 8,001 – 10,000 บาท	29	14.9
3.4 10,001 – 12,000 บาท	23	11.8
3.5 สูงกว่า 12,000 บาท	19	9.7
รวม	195	100.0

ผลการวิเคราะห์ตาราง 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้มีรายละเอียด ดังนี้

1. นักเรียนที่เรียนวิชาเอกการบัญชีมากที่สุด (41%) รองลงมาเป็นวิชาเอกการขาย (36.9%) และ วิชาเอกคอมพิวเตอร์ (22.1%) ตามลำดับ

2. ผู้ปกครอง ประกอบอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ มากที่สุด (29.2%) รองลงมา คือ อาชีพรับจ้างทั่วไป (24.6%) อาชีพเกษตรกร (22.1%) อาชีพข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ (14.4%) และ อาชีพอื่น ๆ (9.7%) ตามลำดับ

3. ผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือน 6,000 – 8,000 บาท (33.8%) รองลงมา คือ รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 6,000 บาท (29.7%) รายได้ต่อเดือน 8,001 – 10,000 บาท (14.9%) รายได้ต่อเดือน 10,001 - 12,000 บาท (11.8%) และ รายได้ต่อเดือนสูงกว่า 12,000 บาท (9.7%) ตามลำดับ

1.2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

ผู้วิจัยได้นำคะแนนปัจจัยส่วนบุคคล (เจตคติที่มีต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี) ปัจจัยทางสังคม (การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี) และการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี มาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์ปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี

ปัจจัย	$\bar{X}$	S	แปลผล
ปัจจัยส่วนบุคคล			
ความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี	1.9959	.8060	ค่อนข้างสูง
การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี	2.0149	.7151	ค่อนข้างสูง
เจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี	2.1149	.5487	ค่อนข้างสูง
ปัจจัยทางสังคม			
ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง	5.6778	.9662	สูง
แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง	3.9675	1.5448	ปานกลาง
การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียน	4.6553	1.1874	ค่อนข้างสูง
การเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี	2.0795	.5648	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ตาราง 4 พบว่า

ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งวัดจากความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี และ การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี มีค่าคะแนนอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 1.9959$, $\bar{X} = 2.0149$) และเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 2.1149$)

ปัจจัยทางสังคม ซึ่งวัดจากความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 5.6778$) และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง มีค่าคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.9675$) และ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 4.6553$)

การเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.0798$)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

2.1 การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอก ได้แก่ วิชาเอก อาชีพของผู้ปกครอง และ รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง ปัจจัยส่วนบุคคล (เจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี) และปัจจัยทางสังคม (การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอก) กับการเลือกเรียนวิชาการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ วิเคราะห์ที่ละปัจจัย โดยตัวแปรภายนอก วิชาเอก และ อาชีพของผู้ปกครอง มีระดับการวัดอยู่ในมาตรานามบัญญัติ (Nominal Scale) ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์โดยจัดทำเป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังแสดงในตาราง 5 และ ตาราง 6

ตาราง 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ภายในปัจจัยภายนอก ของการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี
ของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

ปัจจัย	Maj 1	Maj 2	Maj 3	Occ1	Occ2	Occ3	Occ4	Occ5	Inc
Maj 1	1.000	-.638**	-.444**	-.133	-.126	.131	.096	-.056	-.222**
Maj 2		1.000	-.407**	.111	.080	-.076	-.039	.003	.113
Maj 3			1.000	.029	.057	-.066	-.068	.062	.132
Occ1				1.000	-.185**	-.342**	-.215**	-.115	.346**
Occ2					1.000	-.321**	-.236**	-.127	.207**
Occ3						1.000	-.437**	-.234**	-.368**
Occ4							1.000	-.062	-.038
Occ5								1.000	-.001
Inc									1.000

** แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 5 พบว่า

วิชาเอกการบัญชี(Maj1) มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับวิชาเอกการขาย(Maj 2) ($r = -.638$, $p = .01$) วิชาเอกคอมพิวเตอร์ (Maj 3) ($r = -.444$, $p = .01$) และรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง (Inc) ($r = -.222$, $p = .01$)

วิชาเอกการขาย (Maj 2) มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับวิชาเอกคอมพิวเตอร์ (Maj 3) ($r = -.407$, $p = .01$)

อาชีพของผู้ปกครองที่รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ (Occ1) มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับ อาชีพของผู้ปกครองที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ (Occ2) ($r = -.185$, $p = .01$) กับ อาชีพของผู้ปกครองที่รับจ้างทั่วไป(Occ3) ($r = -.342$, $p = .01$) กับอาชีพผู้ปกครองที่เป็นเกษตรกร(Occ4) ($r = -.215$, $p = .01$) และ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับรายได้ต่อเดือนของ ผู้ปกครอง(Inc)($r = .346$, $p = .01$)

อาชีพของผู้ปกครองที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ (Occ2) มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับอาชีพของผู้ปกครองที่รับจ้างทั่วไป (Occ3) ($r = -.321$, $p = .01$) กับ อาชีพของผู้ปกครองที่เป็นเกษตรกร (Occ4) ($r = -.236$, $p = .01$) และ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง(Inc)($r = .207$, $p = .01$)

อาชีพของผู้ปกครองที่รับจ้างทั่วไป (Occ3) มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับ อาชีพที่เป็นเกษตรกร (Occ4) ($r = -.437$, $p = .01$) กับอาชีพอื่น ๆ ของผู้ปกครอง (Occ5) ($r = -.234$, $p = .01$) กับรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง (Inc) ($r = -.368$, $p = .01$)

ส่วนข้อมูลที่เหลือนอกนั้นทั้งหมดสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างปัจจัยภายนอก ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคมที่มีต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

ปัจจัย	ปัจจัยส่วนบุคคล			ปัจจัยทางสังคม			การเลือกเรียน
	B-AB	E-AB	AVAB	B-SN	M-SN	AVSN	BI
Maj1	.354**	.323**	.398**	.210**	.094	.128	.442**
Maj2	-.284**	-.251	-.287**	-.058	-.010	-.013	-.254**
Maj3	-.090	-.091	-.139	-.182*	-.100	-.136	-.229**
Occ1	-.103	-.175*	-.150*	-.179*	.073	.002	-.116
Occ2	-.066	-.092	-.077	-.038	-.011	-.023	-.021
Occ3	.100	.092	.069	.158*	-.044	.003	-.011
Occ4	.130	.113	.107	.041	-.015	.009	.125
Occ5	-.132	.041	.034	-.091	-.019	-.037	-.024
Inc	-.009	-.108	-.072	-.048	.150*	-.111	.011
B-AB	1.000	.734**	.740**	.479**	.174*	.293**	.293**
E-AB		1.000	.769**	.582**	.195**	.340**	.330**
AVAB			1.000	.496**	.149*	.288**	.323**
B-SN				1.000	.309**	.589**	.311**
M-SN					1.000	.939**	.267**
ABSN						1.000	.319**
BI							1.000

** แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ .01

* แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 6 พบว่า

1. ปัจจัยส่วนบุคคล

ความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (B-AB) มีความสัมพันธ์ทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับ วิชาเอกการขาย (Maj2) ($r = -.284$, $p = .01$) และ มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับ วิชาเอกการบัญชี (Maj1) ($r = .354$, $p = .01$)

การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (E-AB) มีความสัมพันธ์ทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับอาชีพผู้ปกครองที่เป็นข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ (Occ1) ($r = -.175$, $p = .05$) และ มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับ วิชาเอกการบัญชี (Maj1) ($r = .323$, $p = .01$) และ ความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (B-AB) ($r = .734$, $p = .01$)

เจตคติต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี (AVAB) มีความสัมพันธ์ทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับ วิชาเอกการขาย (Maj2) ($r = -.287$, $p = .01$) อาชีพผู้ปกครองที่รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ (Occ1)

($r = -.150$, $p = .05$) และ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับวิชาเอกการบัญชี (Maj1) ($r = .398$, $p = .01$) ความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (B-AB) ($r = .740$, $p = .01$) การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (E-AB) ($r = .769$, $p = .01$)

2. ปัจจัยทางสังคม

ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (B-SN) มีความสัมพันธ์ทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับ วิชาเอกคอมพิวเตอร์ (Maj3) ($r = -.182$, $p = .05$) กับอาชีพผู้ปกครองที่เป็นข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ (Occ1) ($r = -.179$, $p = .05$) และ มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับวิชาเอกการบัญชี (Maj1) ($r = .442$, $p = .01$) อาชีพผู้ปกครองที่รับจ้างทั่วไป (Occ3) ($r = .158$, $p = .05$) ความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (B-AB) ($r = .479$, $p = .01$) การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (E-AB) ($r = .582$, $p = .01$) เจตคติต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี (AVAB) ($r = .496$, $p = .01$)

แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (M-SN) มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง ($r = .150$, $p = .05$) ความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (B-AB) ($r = .174$, $p = .05$) การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (E-AB) ($r = .195$, $p = .01$) เจตคติต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี (AVAB) ($r = .149$, $p = .05$) และ ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (B-SN) ($r = .309$, $p = .01$)

การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (AVSN) มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (B-AB) ($r = .293$, $p = .01$) การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (E-AB) ($r = .340$, $p = .01$) เจตคติต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี (AVAB) ($r = .288$, $p = .01$) ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (B-SN) ($r = .589$, $p = .01$) และ แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (M-SN) ($r = .939$, $p = .01$)

3. การเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (BI) มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับ วิชาเอกการชาย (Maj2) ($r = -.254$, $p = .01$) กับวิชาเอกคอมพิวเตอร์ (Maj3) ($r = -.229$, $p = .01$) และ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับ วิชาเอกการบัญชี (Maj1) ($r = .442$, $p = .01$) ความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (B-AB) ($r = .293$, $p = .01$) การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (E-AB) ($r = .330$, $p = .01$) เจตคติต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี (AVAB) ($r = .323$, $p = .01$) ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (B-SN) ($r = .311$, $p = .01$) แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (M-SN) ($r = .267$, $p = .01$) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (AVSN) ($r = .319$, $p = .01$)

ส่วนข้อมูลที่เหลือนอกนั้นทั้งหมดสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 การวิเคราะห์ตอนนี้อยู่ภายใต้วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation Coefficient) ระหว่างปัจจัยภายนอก ได้แก่ อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี ความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี และ การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และ แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง กับ การเลือกเรียนวิชาเอก ผลการวิเคราะห์ปรากฏในตาราง 7 และ คำนำนัยสำคัญของสัมพัทธ์ (Beta) มาแปลงเป็นค่านัยนัยสัมพัทธ์ (Relative Contribution) หรือค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผล ดังปรากฏในตาราง 8 และ ตาราง 9

ตาราง 7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยภายนอก ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคม กับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

กลุ่มปัจจัย	R	R ²	Adjusted R ²	SE _{est}	F	Df _{Reg}	Df _{Res}
การเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (BI) ปัจจัยภายนอก (Maj1, Maj2, Maj3, Occ1, Occ2, Occ3, Occ4, Occ5, Occ6, Inc) ปัจจัยส่วนบุคคล ความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (B-AB) การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (E-AB) ปัจจัยทางสังคม ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (B-SN) แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (M-SN)	.550	.302	.256	±.49	6.570**	12	182
การเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (BI) ปัจจัยภายนอก (Maj1, Maj2, Maj3, Occ1, Occ2, Occ3, Occ4, Occ5, Occ6, Inc) ปัจจัยส่วนบุคคล เจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี (AVAB) ปัจจัยทางสังคม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (AVSN)	.543	.294	.256	±.49	7.678**	10	184

** แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 7 ได้ดังนี้

1. เมื่อพิจารณาปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคม เป็นส่วนย่อย พบว่า

ปัจจัยภายนอก (Maj1, Maj2, Maj3, Occ1, Occ2, Occ3, Occ4, Occ5, Occ6, Inc) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวผลการกระทำ (B-AB) การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (E-AB) และปัจจัยทางสังคม ได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง(B-SN) แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (M-SN) กับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (BI) มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R = .550) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (F = 6.570) มีความผันแปรร่วมกัน 30% และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ ±.49

2. เมื่อพิจารณาปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคม เป็นส่วนรวม พบว่า

ปัจจัยภายนอก (Maj1, Maj2, Maj3, Occ1, Occ2, Occ3, Occ4, Occ5, Occ6, Inc) เจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี (AVAB) และ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (AVSN) กับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (BI) มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ($R = .543$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 7.678$) มีความผันแปรร่วมกัน 29% และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ $\pm .49$

ตาราง 8 คำนวณน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์และค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลของปัจจัยภายนอก ปัจจัยส่วนบุคคล (ความเชื่อและการประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี) ปัจจัยทางสังคม (ความเชื่อและแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง) กับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

ปัจจัย	คะแนน		
	Beta	เปอร์เซ็นต์ส่งผล	อันดับสำคัญ
การเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (BI)			
ปัจจัยภายนอก ได้แก่			
วิชาเอก			
การบัญชี (Maj1)	.442	18.16	1
การขาย (Maj2)	-.254	-10.43	6
คอมพิวเตอร์ (Maj3)	-.229	-9.41	7
อาชีพของผู้ปกครอง			
ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ (Occ1)	-.116	-4.77	9
ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ (Occ2)	-.021	-0.86	11
รับจ้างทั่วไป (Occ3)	-.011	-0.45	12
เกษตรกร (Occ4)	.125	5.13	8
อื่น ๆ (Occ5)	-.024	-0.99	10
รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง (Inc)	.011	0.45	13
ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่			
ความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (B-AB)	.293	12.04	4
การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (E-AB)	.330	13.56	2
ปัจจัยทางสังคม ได้แก่			
ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (B-SN)	.311	12.78	3
แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (M-SN)	.267	10.97	5
รวม	2.434	100.00	

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 8 พบว่า คำนวณน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของปัจจัยภายนอก ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคม ที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (BI) มีทั้งค่าบวกและค่าลบ ที่ส่งผลในทาง

บวกมี 7 ปัจจัย และส่งผลในทางลบมี 6 ปัจจัย โดยปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด คือ วิชาเอกการบัญชี (Maj1) ส่งผล 18.16 % ส่วนปัจจัยที่ส่งผลรองลงมาตามลำดับ ได้แก่ การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (E-AB) ส่งผล 13.56 % ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (B-SN) ส่งผล 12.78 % ความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (B-AB) ส่งผล 12.04 % แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (M-SN) ส่งผล 10.97 % วิชาเอกการขาย (Maj2) ส่งผล -10.43 % วิชาเอกคอมพิวเตอร์ (Maj3) ส่งผล -9.41 % อาชีพของผู้ปกครองที่เป็นเกษตรกร (Occ4) ส่งผล 5.13. % อาชีพของผู้ปกครองที่เป็นข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ (Occ1) ส่งผล -4.77 % อาชีพของผู้ปกครองอื่น ๆ (Occ5) ส่งผล -0.99 % อาชีพของผู้ปกครองที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ (Occ2) ส่งผล -0.86 % อาชีพของผู้ปกครองที่รับจ้างทั่วไป (Occ3) ส่งผล -0.45 % และ รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง (Inc) ส่งผล 0.49 %

ตาราง 9 คำนำนักความสำคัญสัมพัทธ์และค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลของปัจจัยภายนอก ปัจจัยส่วนบุคคล (เจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาบัญชี) และปัจจัยทางสังคม (การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง) กับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

ปัจจัย	คะแนน		
	Beta	เปอร์เซ็นต์ส่งผล	อันดับสำคัญ
การเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (BI)			
ปัจจัยภายนอก ได้แก่			
วิชาเอก			
การบัญชี (Maj1)	.442	23.57	1
การขาย (Maj2)	-.254	-13.54	4
คอมพิวเตอร์ (Maj3)	-.229	-12.21	5
อาชีพของผู้ปกครอง			
ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ (Occ1)	-.116	-6.19	7
ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ (Occ2)	-.021	-1.12	9
รับจ้างทั่วไป (Occ3)	-.011	-0.59	10
เกษตรกร (Occ4)	.125	6.67	6
อื่น ๆ (Occ5)	-.024	-1.28	8
รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง (Inc)	.011	0.59	11
ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่			
เจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี (AVAB)	.323	17.23	2
ปัจจัยทางสังคม ได้แก่			
การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (AVSN)	.319	17.01	3
รวม	1.875	100.00	

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 9 พบว่า ค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของปัจจัยภายนอก ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคม ที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (BI) มีทั้งค่าบวกและค่าลบ ที่ส่งผลในทางบวกมี 5 ปัจจัย และส่งผลในทางลบมี 6 ปัจจัย โดยปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด คือ วิชาเอกการบัญชี (Maj1) ส่งผล 23.57 % ส่วนปัจจัยที่ส่งผลรองลงมาตามลำดับ ได้แก่ เจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี (AVAB) ส่งผล 17.23 % การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (AVSN) ส่งผล 17.01% วิชาเอกการขาย (Maj2) ส่งผล -13.54 % วิชาเอกคอมพิวเตอร์ (Maj3) ส่งผล -12.21% อาชีพของผู้ปกครองที่เป็นเกษตรกร (Occ4) ส่งผล 6.67 % อาชีพของผู้ปกครองที่เป็นข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ (Occ1) ส่งผล -6.19 % อาชีพของผู้ปกครองอื่น ๆ (Occ5) ส่งผล -1.28 % อาชีพของผู้ปกครองที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ (Occ2) ส่งผล -1.12 % อาชีพของผู้ปกครองที่รับจ้างทั่วไป (Occ3) ส่งผล -0.59 % และ รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง (Inc) ส่งผล 0.59 %

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และ ข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ ว่าขึ้นอยู่กับปัจจัยอะไร ซึ่งสรุปสาระสำคัญและผลการศึกษาค้นคว้า ตามลำดับดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญ เพื่อศึกษาการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ ว่าขึ้นอยู่กับปัจจัยอะไร โดยกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ โดยมีปัจจัยที่ศึกษา ดังนี้

1.1 ปัจจัยภายนอก ได้แก่ วิชาเอก อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง

1.2 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี ซึ่งประกอบด้วย

1.2.1 ความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี

1.2.2 การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี

1.3 ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี ซึ่งประกอบด้วย

1.3.1 ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง

1.3.2 แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

2. เพื่อหาคำแนะนำนักความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยภายนอก (วิชาเอก อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง) มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

2. ปัจจัยส่วนบุคคล (เจตคติต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี ความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี และ การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี) มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

3. ปัจจัยทางสังคม (การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และ แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง) มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ จำนวนทั้งหมด 397 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2537 : 40) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวน 195 คน แบ่งขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น

วิธีการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 195 ฉบับ ได้รับคืนมาจำนวน 195 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ โดยใช้แนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชไบน์และไอเซน ตัวแบบการทำนายพฤติกรรมของลิสกา รูปแบบของแบบสอบถามสร้างตามวิธีการของออสกูด แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ ประกอบด้วยแบบสอบถาม 5 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แบบสอบถามเจตคติต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี – วัดความเชื่อเกี่ยวกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี จำนวน 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก .20 - .59 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .6717

ชุดที่ 2 แบบสอบถามเจตคติต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี – วัดการประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี จำนวน 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก .54 - .80 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7460

ชุดที่ 3 แบบสอบถามการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี – วัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง จำนวน 6 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก .61 - .81 และ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8910

ชุดที่ 4 แบบสอบถามการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี – วัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง จำนวน 6 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก .83 - .94 และ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9677

ชุดที่ 5 แบบสอบถามการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี – วัดความตั้งใจในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี จำนวน 4 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก .73 - .75 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8778

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 195 ฉบับ
4. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบฉบับที่สมบูรณ์ ได้จำนวน 195 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เพื่อตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ดังนี้

3. คำนวณค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอก ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคมที่ละปัจจัยกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) โดยใช้สถิติ สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation)
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอก ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคม กับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ (Beta) โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณหรือความถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ดังนี้

1. พิจารณาปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคม เป็นส่วนย่อย พบว่า

เมื่อพิจารณาจากปัจจัย วิชาเอก อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง ความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และ แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี มีสหสัมพันธ์พหุคูณกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน เท่ากับ .550 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี เท่ากับ 30% โดยปัจจัยที่ส่งผลทางบวก 7 ปัจจัย และ ปัจจัยที่ส่งผลทางลบมี 6 ปัจจัย โดยปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด คือ วิชาเอกการบัญชี ร้อยละ 18.16 ส่วนปัจจัยที่ส่งผลรองลงมา ได้แก่ การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี และความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ร้อยละ 13.56 และ ร้อยละ 12.78 ตามลำดับ

2. พิจารณาปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคม เป็นส่วนรวม พบว่า

เมื่อพิจารณาจากปัจจัย วิชาเอก อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง เจตคติที่มีต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี และ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี มีสหสัมพันธ์พหุคูณกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน เท่ากับ .543 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี เท่ากับ 29% โดยปัจจัยที่ส่งผลทางบวก 5 ปัจจัย และ ปัจจัยที่ส่งผลทางลบมี 6 ปัจจัย โดยปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด คือ วิชาเอกการบัญชี ร้อยละ 23.57 ส่วนปัจจัยที่ส่งผลรองลงมา ได้แก่ เจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี และ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี ร้อยละ 17.23 และ ร้อยละ 17.01 ตามลำดับ

การอภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ปัจจัยภายนอก ปัจจัยส่วนบุคคล และ ปัจจัยทางสังคม ที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี

1.1 ปัจจัยภายนอก (วิชาเอก) กับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (BI) มีความสัมพันธ์กัน คือ วิชาเอกการบัญชี (Maj1) มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 วิชาเอกการขาย (Maj2) และวิชาเอกคอมพิวเตอร์ (Maj3) มีความสัมพันธ์ทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพราะวิชาเอกเป็นคุณลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งนักเรียนในแต่ละวิชาเอกจะมีบุคลิกภาพและความถนัดที่แตกต่างกันออกไป นักเรียนในวิชาเอกการบัญชีส่วนใหญ่จะถนัดด้านการคำนวณซึ่งการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีตรงกับความสามารถของนักเรียนในวิชาเอกการบัญชี ส่วนนักเรียนในวิชาเอกการขายและวิชาเอกคอมพิวเตอร์ อาจไม่ถนัดด้านการคำนวณ จึงไม่ชอบเรียนวิชาหรือการทำงานที่มีตัวเลขมาก ๆ อย่างวิชาการบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเลือกอาชีพของกินซ์เบิร์ก (อรุณศรี อักษรศรี. 2544 : 23-24 ; อ้างอิงจาก Ginzberg. 1974) ที่ว่า การเลือกเป็นกระบวนการตัดสินใจที่ดำเนินถึงองค์ประกอบเกี่ยวกับตนเอง เช่น คำนึงถึงความสนใจ ความสามารถของตนเอง สอดคล้องกับทฤษฎีของไทต์แมน และโอฮารา (สมบัติ สุขสมบูรณ์. 2540 : 33 - 34 ; อ้างอิงจาก Tiedman and O'hara.n.d.) ที่ว่าบุคคลจะใช้กระบวนการวิเคราะห์แยกแยะรายละเอียดเกี่ยวกับตนเอง และสิ่งแวดล้อม โดยจะเริ่มจากการสำรวจและประเมินตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น ความถนัด ความสามารถ ความสนใจและความต้องการ ลักษณะสาขาวิชา ก่อตัวเป็นความคิดที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาหรือเลือกอาชีพ และ ทฤษฎีตัวแบบการทำนายพฤติกรรมของลิสกา (เนงลักษณ์ เชษฐภักดีจิต . 2541 : 62 ; อ้างอิงจาก Liska . 1984 . *Social Psychology Quarterly* . p. 64-74) ที่ว่า ตัวแปรภายนอกที่เป็นตัวแปรคุณลักษณะของบุคคล น่าจะมีอิทธิพลโดยตรงต่อความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรม

1.2 ปัจจัยส่วนบุคคลกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (BI) มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพราะนักเรียนส่วนใหญ่มีความเชื่อและประเมินผลการเลือกเรียนว่าวิชาเอกการบัญชีเป็นวิชาที่มีความสำคัญ สามารถนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวันได้ อีกทั้งสามารถหางานทำได้ง่าย และมีโอกาสได้งานที่ดี จึงส่งผลให้มีเจตคติที่ดีต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของ ฟิชไบน์ และ ไอเซน ที่ว่า เจตคติเป็นองค์ประกอบของความเชื่อ หากบุคคลมีความเชื่อว่าการทำพฤติกรรมนั้นจะนำไปสู่ผลทางบวกเขาก็จะมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมนั้น (พรพรรณ วัฒนวิชัย . 2545 : 29 ; อ้างอิงจาก Ajzen & Fishbein . 1980 : 58) สอดคล้องกับการศึกษาของ จิตสุภา สอนประเสริฐ (2543 : 88) ที่ว่า ถ้านักเรียนมีความเชื่อเกี่ยวกับผลการเรียนและให้ความคาดหวังว่าจะเกิดผลดีจากความตั้งใจเรียนหมวดวิชาต่าง ๆ ที่มีในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ทำให้มีความรู้สึกที่ดี มีความคิดให้ความสำคัญกับการเรียน และสอดคล้องกับการศึกษาของ บุญส่ง วงศ์คำ (2542 : บทคัดย่อ) พบว่า เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย มีความสัมพันธ์กับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

1.3 ปัจจัยทางสังคม กับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (BI) มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพราะ นักเรียนรับรู้และเชื่อว่าบุคคลใกล้ชิดที่เป็น พ่อแม่ ญาติ พี่น้อง มีความคาดหวังในการเลือกเรียนวิชาเอกของนักเรียน รวมทั้งมีความใกล้ชิดกับเพื่อน รุ่นพี่ และอาจารย์ ทำให้มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนวิชาเอก ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของ ไอเซน และฟิชไบน์ (สมศรี ชูส่งแสง. 2532 : 16 ; อ้างอิงมาจาก Ajzen & Fishbein. 1980. *Understanding Attitudes and Predicting Social*

Behavior: 57) ที่ว่า การรับรู้ของบุคคลว่าบุคคลส่วนใหญ่ที่มีความสำคัญต่อตน คิดว่าตนควรหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้น หากบุคคลรับรู้ว่ามีผู้ที่เขาให้ความสำคัญคิดว่าเขาควรกระทำมากเท่าใด ก็จะมีแรงจูงใจที่จะกระทำพฤติกรรมนั้น สอดคล้องกับการศึกษาของ จิตสุภา สวนประเสริฐ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ว่า การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการเรียนของนักเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ บุญส่ง วงศ์คำ (2542 : 77) พบว่า การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความสัมพันธ์กันในทางบวก และสอดคล้องกับการศึกษาของ พรพรรณ วัฒนวิชัย (2545 : บทคัดย่อ) พบว่า การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตัดสินใจฝากเงินกับโครงการธนาคารโรงเรียน

3. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ปรากฏว่า ปัจจัยภายนอก ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคม มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (BI) แสดงว่า ปัจจัยต่าง ๆ มีผลต่อความตั้งใจในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน จึงทำให้นักเรียนที่เรียนในแต่ละวิชาเอกการมีการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีแตกต่างกันไปตามความเชื่อส่วนบุคคลและแรงจูงใจที่จะคล้อยตามสภาพแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของ ฟิชไบน์ และไอเซน (สมศรี ชูส่งแสง. 2532 : 11 ; อ้างอิงจาก Fishbein & Ajzen. 1980. *Understanding Attitudes and Predicting Social Behavior* . p. 261-263) ที่ว่า การกระทำของบุคคลขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางสังคม

การวิเคราะห์ค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ปรากฏว่า วิชาเอกการบัญชี (Maj1) มีค่าน้ำหนักส่งผลสัมพัทธ์อันดับ 1 รองลงมา คือ เจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาเอกการบัญชี (AVAB) และ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี (AVSN) ตามลำดับ เนื่องจาก วิชาเอกของนักเรียนเป็นคุณลักษณะส่วนบุคคล ในด้านความสนใจ ความถนัดและความสามารถ โดยเฉพาะนักเรียนในวิชาเอกการบัญชีมีคุณลักษณะส่วนบุคคลที่สอดคล้องกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีมากที่สุด อีกทั้งนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีส่วนใหญ่จะมีเจตคติในทางที่ดีกับวิชาเอกของตนเอง และสภาพสังคม บุคคลแวดล้อมที่สนับสนุนการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี ส่วนนักเรียนในวิชาเอกการขาย และวิชาเอกคอมพิวเตอร์ มีเจตคติในทางลบกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี เพราะว่า คุณลักษณะส่วนบุคคลด้านความสนใจ ความถนัด ความสามารถ ไม่ตรงกับลักษณะเนื้อหาวิชาด้านการบัญชี อีกทั้งอาจมีประสบการณ์ในการเรียนวิชาพื้นฐานด้านการบัญชีไม่ดี คือ อาจได้ผลการเรียนไม่ดี เรียนไม่เข้าใจและไม่ถนัดในการคำนวณตัวเลข ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของ ฟิชไบน์ และ ไอเซน (สมศรี ชูส่งแสง. 2532 : 11 ; อ้างอิงจาก Fishbein & Ajzen. 1980. *Understanding Attitudes and Predicting Social Behavior* . p. 261-263) ที่ว่า การกระทำของบุคคลขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคลซึ่งได้แก่เจตคติที่มีต่อความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรม และปัจจัยทางสังคม ซึ่งได้แก่ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการตัดสินใจกระทำพฤติกรรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาครั้งนี้ว่า

1. ผลการศึกษานี้พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี คือ ความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี การประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และ แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ตามลำดับ ดังนั้น ในการส่งเสริมให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี จึงควรพัฒนาความเชื่อเกี่ยวกับผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีและการประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีในทางที่ดี ตลอดจนแนะนำกลุ่มอ้างอิงให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเรียนวิชาเอกการบัญชี ซึ่งจะเป็นแนวทางในการแนะนำนักเรียน ให้สนใจและเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

การศึกษานี้จำกัดอยู่ในตัวแปรตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชไบและไอเซน และทฤษฎีตัวแบบการำนายพฤติกรรมของลิสกา เท่านั้น ในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย น่าจะมีการศึกษาถึงตัวแปรอื่น ๆ อีก เช่น

1. ศึกษาเรื่องบุคลิกภาพที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอก
2. ศึกษากลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาอื่นที่มีลักษณะการจัดหลักสูตรเดียวกัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมอาชีวศึกษา. (2538). *หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ . ถ่ายเอกสาร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2530). *แผนพัฒนาการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ระยะที่ 6 (พ.ศ.2530-2534)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ขอบพิมพ์.
- กัลยา วาณิชย์บัญชา. (2541). *การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย SPSS for Windows*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชู เจือดี. (2541). *การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก*. ปริญญาโท กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- โกวิทย์ กังสนันท์. (2522). *กระบวนการตัดสินใจด้านการบริหารและกรอบความคิดทั่วไป*. กรุงเทพฯ : สำนักการบรรณสารพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- โกศล สุวรรณมณี. (2534). *การศึกษาการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสงขลา*. ปริญญาโท กศ.ม. (บริหารการศึกษา) สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ถ่ายเอกสาร.
- ชนิษฐา ชัยโชติกุลชัย. (2539). *การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์พฤติกรรมการลงโทษของนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล*. ปริญญาโท กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิตสุภา สวนประเสริฐ. (2543). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยการ ของนักเรียนวิทยาลัยพาณิชยการในกรุงเทพมหานคร*. ปริญญาโท กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เฉลิมศักดิ์ มังกรานนท์ชัย. (2534). *ปัจจัยในการเลือกเรียนวิชาพลศึกษา ระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . ถ่ายเอกสาร.
- ดุชนี นิลายน. (2544). "ความสำคัญของการศึกษาบัญชี," ใน *วารสารบริหารธุรกิจรังสิต*. 3 : 71-75 . /
- ณรงค์ลักษณ์ เชษฐภักดีจิต. (2541). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความตั้งใจในการเลือกอาชีพของนักเรียนหญิงตอนปลาย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2540 ภาคตะวันออก : กรณีการเลือกศึกษาวิชาชีพพยาบาล*. ปริญญาโท ศษ.ม. (ประชากรศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ณรงค์ลักษณ์ รุ่งวิทยาธร. (2543). *ปัจจัยที่มีต่อการตัดสินใจศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลของนักเรียนระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาลังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์ . ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2537). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- บุญชู โรจนเสถียร. (2541). "การบัญชีจากอดีตถึงปัจจุบัน," ใน *เส้นทางใหม่สู่วิชาชีพบัญชีปี 2000*. กรุงเทพฯ : 5-7.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2545). *การพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินการศึกษา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- (2521). เอกสารประกอบการสอน ภาควิชาสถิติศึกษา : วัสดุ 302. ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญส่ง วงศ์ดำ. (2542). การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับเจตนาในการเรียนสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยของนักศึกษาในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสาน-เหนือ ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- ปรีดา วิทยากุล. (2536). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา ด้วยการสอนโดยกระบวนการของการทำค่านิยมให้กระจ่าง. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- พรเทพ ลีทองอิน. (2533). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเรียนวิชาเอกพลศึกษาของนักเรียนวิทยาลัยพลศึกษา. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรพรรณ วัฒนวิชัย. (2545) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจฝากงานในโครงการธนาคารโรงเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- เพ็ญแข แสงแก้ว. (2541). การวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ราตรี รุ่งโรจน์ดี. (2515). การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดระยอง. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา.
- วิบูลลักษณ์ ธรรมลักษณ์. (2526). ผลการฝึกวิธีพัฒนาดตนเองที่มีต่อความตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมสาธิตประสานมิตร. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- วุฒิชัย จำนงค์. (2525). พฤติกรรมการตัดสินใจ . กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์. —
- วัชร ทรัพย์มี. (2523). การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย พงษ์วิเศษ. (2543). การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริรุ่ง ศุภฤกษ์คุณ. (2542). การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตนาในการเลือกศึกษาต่อคณะแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ และคณะทันตแพทยศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- สมบัติ สุขสมบูรณ์. (2540). การศึกษาปัจจัยต่อความสนใจเลือกเรียนต่อสายสามัญศึกษาและสายอาชีพศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา) . กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2521). การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- สมพงษ์ จิตจรัสอำพัน. (2540). **องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อสายวิชาบริหารธุรกิจของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา).** กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมศรี ชูส่งแสง. (2532). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการศึกษาต่อของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตพื้นที่ขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์).** กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุชาติ กิระนันท์. (2541). "โลกธุรกิจในยุค 2000," ใน **เส้นทางใหม่สู่วิชาชีพบัญชีปี 2000.** กรุงเทพฯ : 155-164 .
- อรุณศรี กุมุท. (2529). **เอกสารคำบรรยายการให้ข้อมูลที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจ.** กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรุณศรี อักษรศรี. (2544). **การศึกษาปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีปีที่ 4 สถาบันราชภัฏภูเก็ต. ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว)** กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุไรวรรณ โพธิเวชเทวัญ. (2539). **สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร. ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา).** กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Ajzen, Icek & Fishbein, Martin. (1973, July). "Attitudinal and Normative Variables as Predictors of specific Behavior," *Journal of Personality and Social Psychology*. 27(1) : 41 – 57.
- (1980). *Understanding Attitudes and Predicting Social Behavior*. New Jersey : Prentice-Hall.
- (1974, January). "Attitude towards objects as predictors of single and multiple behavior criteria," *Psychological Review*. 81(1) : 59-74.
- (1975). "Belief, Attitude, intention and Behavior," *An Introduction to Theory and Research*. Massachusetts : Addison-Wesley.
- Gore, William J. (1964). *Administrative Decision – Making*. New York : John Wileysons, Inc.
- Hall, Nancy Wirtanen. (1988, October). "The Efficacy of Program Selection Procedures For Vocational High School Students," *Dissertation Abstracts International*. 49 : 802-A.
- Hinkle, Wiersma and Jurs. (1988). *Applied Statistics for The Behavioral Sciences 2nd ed.* Houghton Mifflin Company Boston.
- Liska's, Allen A. (1984, January). "A Critical Examination of Causal Structure of The Fishbein/Ajzen Attitude-Behavior Model," *Social Psychology Quarterly*. 47(1) : 61-74.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- แสดงความถี่ของความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี
ของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ
- แสดงความถี่ของกลุ่มอ้างอิงเด่นชัดเกี่ยวกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของ
นักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

ตาราง 10 แสดงความถี่ของความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

ลำดับที่	ความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี มีผลให้...	ความถี่
1*	ช่วยให้หางานทำง่าย	33
2*	ได้งานทำที่ดี	30
3*	เป็นวิชาที่ดี มีความสำคัญ	27
4*	ได้รับความรู้ทางด้านบัญชี	26
5*	สามารถนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวันได้	19
6*	ไม่เกิดปัญหาในการเรียน	15
7*	เกิดความรอบคอบในการทำงาน	13
8*	เป็นวิชาที่เรียนยาก	10
9*	ได้ฝึกฝนการคำนวณ	9
10*	ต้องมีความขยันในการเรียน	8
11	นำความรู้ไปประกอบอาชีพ	5
12	ฝึกเทคนิคการตีตาราง	3
13	ทำให้เข้าใจโดยไม่ต้องท่องจำ	3
14	เป็นสิ่งที่น่าท้าทาย	2
15	ทำให้ได้ฝึกความอดทนในการเรียน	2
รวม		205

หมายเหตุ * คือข้อความที่มีความถี่สูงสุด 90% ของความถี่ทั้งหมด จึงคัดเลือกไว้เป็นความเชื่อเด่นชัด และนำ
สร้างแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ชุดที่ 1 และ ชุดที่ 2

ตาราง 11 แสดงความถี่ของกลุ่มอ้างอิงเด่นชัดเกี่ยวกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

ลำดับที่	บุคคล / กลุ่มอ้างอิง.	เห็นด้วย
1*	พ่อ แม่	53
2*	เพื่อน	50
3*	พี่น้อง	22
4*	อาจารย์	18
5*	ญาติ	14
6*	รุ่นพี่	12
7	ผู้ปกครอง	10
8	นักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ	2
	รวม	181

หมายเหตุ * คือข้อความที่มีความถี่สูงสุด 90% ของความถี่ทั้งหมด จึงคัดเลือกไว้เป็นกลุ่มอ้างอิงเด่นชัด และนำสร้างแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ชุดที่ 3 และ ชุดที่ 4

ภาคผนวก ข

คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตาราง 12 แสดงค่าความเที่ยงตรง (IOC) ของแบบสอบถามรายข้อ

ข้อ	IOC	ข้อ	IOC	ข้อ	IOC	ข้อ	IOC	ข้อ	IOC
1.1	1	2.1	0.6	3.1	1	4.1	1	5.1	1
1.2	1	2.2	0.6	3.2	1	4.2	1	5.2	1
1.3	0.8	2.3	0.6	3.3	1	4.3	1	5.3	1
1.4	0.6	2.4	0.6	3.4	1	4.4	1	5.4	1
1.5	1	2.5	0.8	3.5	1	4.5	1		
1.6	0.6	2.6	0.6	3.6	1	4.6	1		
1.7	0.8	2.7	0.6						
1.8	1	2.8	0.8						
1.9	1	2.9	0.8						
1.10	1	2.10	0.6						

ตาราง 13 แสดงค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้าน
และโดยรวม

ข้อ	ชุดที่ 1	ข้อ	ชุดที่ 2	ข้อ	ชุดที่ 3	ข้อ	ชุดที่ 4	ข้อ	ชุดที่ 5
1.1	.3494	2.1	.6657	3.1	.7107	4.1	.8295	5.1	.7264
1.2	.5906	2.2	.6682	3.2	.6109	4.2	.9310	5.2	.7534
1.3	.3664	2.3	.5397	3.3	.7648	4.3	.8674	5.3	.7264
1.4	.2053	2.4	.6067	3.4	.8118	4.4	.9167	5.4	.7495
1.5	.3272	2.5	.7144	3.5	.6531	4.5	.9086		
1.6	.2795	2.6	.5350	3.6	.7444	4.6	.9405		
1.7	.2817	2.7	.5695						
1.8	.5187	2.8	.5726						
1.9	.2001	2.9	.6170						
1.10	.4287	2.10	.8011						
R_{ii}	.6717	R_{ii}	.7460	R_{ii}	.8910	R_{ii}	.9677	R_{ii}	.8778

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .8999

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

**แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ**

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย คำตอบของนักเรียนจะเป็นประโยชน์อย่างสูงต่อการวิจัย และ จะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อตัวนักเรียน ขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามฉบับนี้ตามความคิดเห็นที่เป็นจริง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริง

1. วิชาเอก

- 1.1 วิชาเอกการบัญชี
- 1.2 วิชาเอกการขาย
- 1.3 วิชาเอกคอมพิวเตอร์

2. อาชีพของผู้ปกครอง

- 2.1 ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 2.2 ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ
- 2.3 รับจ้างทั่วไป
- 2.4 เกษตรกร
- 2.5 อาชีพอื่น ๆ

3. รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง

- 3.1 ต่ำกว่า 6,000 บาท
- 3.2 6,000 – 8,000 บาท
- 3.3 8,001 – 10,000 บาท
- 3.4 10,001 – 12,000 บาท
- 3.5 สูงกว่า 12,000 บาท

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด เพียงเครื่องหมายเดียวในแต่ละข้อ แบบสอบถามนี้ไม่มีคำตอบถูกหรือผิด โปรดตอบทุกข้อตามความคิดของนักเรียนจริง ๆ

ตัวอย่าง

0.0 การเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี จะทำให้นักเรียน เรียนได้อย่างสบาย

เป็นไปได้ _____ : _____ : ☒ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามความเชื่อเกี่ยวกับการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี

1.1 การเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี จะทำให้นักเรียน หางานทำง่าย

เป็นไปได้ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

1.2 การเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี จะทำให้นักเรียน ได้ทำงานที่ดี

เป็นไปได้ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

1.3 การเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี จะทำให้นักเรียน ได้เรียนวิชาที่มีความสำคัญ

เป็นไปได้ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

1.4 การเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี จะทำให้นักเรียน ได้รับความรู้ทางด้านบัญชี

เป็นไปได้ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

1.5 การเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี จะทำให้นักเรียน สามารถนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวันได้

เป็นไปได้ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

1.6 การเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี จะทำให้นักเรียน ไม่เกิดปัญหาในการเรียน

เป็นไปได้ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

1.7 การเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี จะทำให้นักเรียน เกิดความรอบคอบในการทำงาน
เป็นไปได้อีก : : : : : : : : เป็นไปไม่ได้
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

1.8 การเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี จะทำให้นักเรียน ได้เรียนวิชายาก
เป็นไปได้อีก : : : : : : : : เป็นไปไม่ได้
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

1.9 การเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี จะทำให้นักเรียน ได้ฝึกฝนการคำนวณ
เป็นไปได้อีก : : : : : : : : เป็นไปไม่ได้
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

1.10 การเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี จะทำให้นักเรียน ต้องมีความขยันในการเรียน
เป็นไปได้อีก : : : : : : : : เป็นไปไม่ได้
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามประเมินผลการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี

2.1 จากการเลือกเรียน วิชาเอกการบัญชี จะทำให้นักเรียน หางานทำง่าย เป็นสิ่งที่
ดี : : : : : : : : เลว
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

2.2 จากการเลือกเรียน วิชาเอกการบัญชี จะทำให้นักเรียน ได้ทำงานที่ดี เป็นสิ่งที่
ดี : : : : : : : : เลว
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

2.3 จากการเลือกเรียน วิชาเอกการบัญชี จะทำให้นักเรียน ได้เรียนวิชาที่มีความสำคัญ เป็นสิ่งที่
ดี : : : : : : : : เลว
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

2.4 จากการเลือกเรียน วิชาเอกการบัญชี จะทำให้นักเรียน ได้รับความรู้ทางด้านบัญชี เป็นสิ่งที่
ดี : : : : : : : : เลว
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

2.5 จากการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี จะทำให้นักเรียน สามารถนำความรู้มาใช้ในการชีวิตประจำวัน ได้ เป็นสิ่งที่

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

2.6 จากการเลือกเรียน วิชาเอกการบัญชี จะทำให้นักเรียน ไม่เกิดปัญหาในการเรียน เป็นสิ่งที่

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

2.7 จากการเลือกเรียน วิชาเอกการบัญชี จะทำให้นักเรียน เกิดความรอบคอบในการทำงาน เป็นสิ่งที่

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

2.8 จากการเลือกเรียน วิชาเอกการบัญชี จะทำให้นักเรียน ได้เรียนวิชายาก เป็นสิ่งที่

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

2.9 จากการเลือกเรียน วิชาเอกการบัญชี จะทำให้นักเรียน ได้ฝึกฝนการคำนวณ เป็นสิ่งที่

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

2.10 จากการเลือกเรียน วิชาเอกการบัญชี จะทำให้นักเรียน ต้องมีความขยันในการเรียน เป็นสิ่งที่

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

ชุดที่ 3 เป็นแบบสอบถามความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง

3.1 พ่อแม่ของนักเรียน คิดว่านักเรียนควรเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี

ควรเรียน _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่ควรเรียน
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

3.2 เพื่อนของนักเรียน คิดว่านักเรียนควรเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี

ควรเรียน _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่ควรเรียน
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

3.3 ญาติของนักเรียน คิดว่านักเรียนควรเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี

ควรเรียน _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่ควรเรียน
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

3.4 พี่น้องของนักเรียน คิดว่านักเรียนควรเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี

ควรเรียน _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่ควรเรียน
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

3.5 อาจารย์ของนักเรียน คิดว่านักเรียนควรเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี

ควรเรียน _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่ควรเรียน
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

3.6 รุ่นพี่ของนักเรียน คิดว่านักเรียนควรเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี

ควรเรียน _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่ควรเรียน
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

ชุดที่ 4 แบบสอบถามแรงจูงใจที่คล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

4.1 ในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี นักเรียนต้องการทำตามความประสงค์ของ พ่อแม่ เพียงใด
 ต้องการ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่ต้องการ
 7 6 5 4 3 2 1

4.2 ในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี นักเรียนต้องการทำตามความประสงค์ของ เพื่อน เพียงใด
 ต้องการ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่ต้องการ
 7 6 5 4 3 2 1

4.3 ในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี นักเรียนต้องการทำตามความประสงค์ของ ญาติ เพียงใด
 ต้องการ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่ต้องการ
 7 6 5 4 3 2 1

4.4 ในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี นักเรียนต้องการทำตามความประสงค์ของ พี่น้อง เพียงใด
 ต้องการ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่ต้องการ
 7 6 5 4 3 2 1

4.5 ในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี นักเรียนต้องการทำตามความประสงค์ของ อาจารย์ เพียงใด
 ต้องการ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่ต้องการ
 7 6 5 4 3 2 1

4.6 ในการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี นักเรียนต้องการทำตามความประสงค์ของ รุ่นพี่ เพียงใด
 ต้องการ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่ต้องการ
 7 6 5 4 3 2 1

ชุดที่ 5 แบบสอบถามการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี

ถ้าให้นักเรียนมีโอกาสตัดสินใจเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชี อีกครั้ง นักเรียนมีความตั้งใจ
อย่างไร ตามสถานการณ์ต่อไปนี้

- 5.1 ถ้าให้เลือกเรียนวิชาเอกอย่างไม่มีเงื่อนไข นักเรียน คิดว่าจะเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีหรือไม่
_____เลือกแน่นอน _____อยากเลือก _____ไม่คิดที่จะเลือก
- 5.2 ถ้าให้มีการทดลองเรียน นักเรียน คิดว่าจะเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีหรือไม่
_____เลือกแน่นอน _____อยากเลือก _____ไม่คิดที่จะเลือก
- 5.3 ถ้าผลการเรียนไม่มีผลต่อการสมัครงาน นักเรียนคิดว่า จะเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีหรือไม่
_____เลือกแน่นอน _____อยากเลือก _____ไม่คิดที่จะเลือก
- 5.4 ถ้าบริษัทผู้รับเข้าทำงาน จะให้สิทธิพิเศษแก่ผู้เรียนจบวิชาเอกการบัญชี นักเรียนคิดว่า จะเลือก
เรียนวิชาเอกการบัญชี หรือไม่
_____เลือกแน่นอน _____อยากเลือก _____ไม่คิดที่จะเลือก

ภาคผนวก ง

- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์.ชูศรี วงศ์รัตน์ะ	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์สุรางค์ มั่นยานนท์	ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
3. อาจารย์ชาญวิทย์ จรัสสุทธิอิศร	ศึกษานิเทศก์
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
4. อาจารย์พรพรรณ วัฒนวิชัย	หัวหน้าแผนกวิชาการบัญชี
คณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
5. อาจารย์สมศักดิ์ เศรษฐการ	หัวหน้าคณะวิชาพื้นฐาน
คณะวิชาพื้นฐาน วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

บันทึกข้อความ

81

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/ ๔๔๗๐

วันที่ 15 พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวกนกวรรณ ตันติบุรณกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียน วิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ" โดยมี รองศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการเลือก เรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ เครื่องมือการวิจัยให้ นางสาวกนกวรรณ ตันติบุรณกุล และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/ ๕๔71

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวกนกวรรณ ตันติบุรณกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ" โดยมี รองศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญ อาจารย์สุรางค์ มั่นยานนท์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยให้ นางสาวกนกวรรณ ตันติบุรณกุล และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ ๕๔ 73

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔๕ พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา กรมสามัญศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวกนกวรรณ ตันติบุรณกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ" โดยมี รองศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญโญนนตวงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญ นายชาญวิทย์ จรัสสุทธิอิสร์ ศึกษาธิการ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเรื่องมือการวิจัยให้ นางสาวกนกวรรณ ตันติบุรณกุล และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์กานันท์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวกนกวรรณ ตันติบุรณกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ" โดยมี รองศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญ อาจารย์พรพรรณ วัฒนวิชัย และ อาจารย์สมศักดิ์ เศรษฐการ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยให้ นางสาวกนกวรรณ ตันติบุรณกุล และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ-ชื่อสกุล	นางสาวกนกวรรณ ตันติบุรณกุล
วันเดือนปีเกิด	30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2518
สถานที่เกิด	อ. เมือง จ. ราชบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	130 ถ.ศรีสุริยวงศ์ ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ราชบุรี 70000
หน้าที่การงานในปัจจุบัน	อาจารย์ หมวดวิชาการบัญชี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนราชบุรีบริหารธุรกิจ 150 ถ.ไกรเพชร ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ราชบุรี 70000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2534	มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์
พ.ศ. 2537	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิชาเอกการบัญชี จาก วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
พ.ศ. 2539	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิชาเอกการบัญชี จาก สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร
พ.ศ. 2541	บช.บ. (บัญชีบัณฑิต) จาก มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
พ.ศ. 2546	กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ